

Naročnina mesečno
25 Din, za izdajanje
30 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
izdajanje 120 Din

Uredništvo je v
Komarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Luna št. 24.797

Uprava, Kopitar-
jevov, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Danes razpis nagrad!

Prva nagrada znaša cele tri
tisočake! 75 nagrad v skupni
vrednosti 6600- Din!

Preorientacija evropske političke

Ob prebiranju najnovejših poročil iz Ženeve, Pariza in Londona, se ne moreš otežiti vtiska, da polkajo osi, na katerih že skoro desetletje teče voz kompliciranega zunanje-političnega seetava v Evropi. Tardieu, ministrijski predsednik demokratične Francije, je s sumljivo naglico podpisal trgovinsko pogodbo z Mussolinijem, očetom fašizma in predstavnikom »latinske sestre«, ki je že vseh deset let kaj rada blodila Francozom vode ob Renu, afriški obali in na Balkanu. Prav iz Rima prihajajo Madžarski nasveti, naj se gospodarsko približa Češkoslovaški in sklene trgovinsko pogodbo. Tudi naša delegacija je odšla v Rim na trgovinska pogajanja tik pred odhodom francoske, Poincaré se je oglašil iz samote, kjer sicer prebira knjigo »De senectute« in je Tardieu celo pozval, naj se se- stane z Mussolinijem. Na pritožbo Avstrije, da se čuti gospodarsko osamljeno, je Francija še enkrat napravila poskus z gospodarskim Podonavjem, da bi osvobodila nasledstvene države nemške gospodarske odvisnosti in pritegnila Avstrijo v gospodarsko območje male antante; na drugi strani stavi Nemčija Avstriji gospodarske predloge, ki silno spominjajo na načrt za carinsko zvezo.

V Berlinu se radi Tardieujevih diplomatskih sunkov že vznemirjajo. Motreč novo zunanjo politično preorientacijo z nemškega vidika, moramo priznati, da je nemški strah pred osamljenjem upravičen. V resnici ne gre morda za protinemsko potezo, ki naj bi jo izvršila francoska diplomacija v mlizni naglici, in to samo pod pritiskom nove desničarske vlade, temveč Tardieujevi koraki so rezultat politike, ki se vodi na Francosem že od Lavalove smrti. Laval je sicer šel v Berlin, toda njegova zunanja politika se ni zapela v mreže Briandove Panevrope, in ni nosila sijaja Briandove velikopoteznosti, velike lastnosti vsakega pravega državnika, ki pa spravlja njegove načrte v nevarnost, da prav radi tega računanja na daljavo ne obrodijo tako kmalu zaželenih sadov; pač pa je Laval jasno zaklical Nemcem: Do ut des! Briand je bil likvidiran takoj ob prihodu Laval, likvidirali so ga sami Nemci. Predpogoj Briandove odskrajnosti upravljive politike je bil mirna in za enorazum pripravljena Nemčija, ki je govorila iz Evropea Stresemanna. Po Stresemannovi smrti je prišla Nemčija ostreje govoriti, vedno bolj se je jel čutili pritisk Hitlerjevega gibanja. Odtod načrt za carinsko zvezo z Avstrijo, Hooverjev moratorij in končno Brüningova izjava, da ne bo Nemčija več plačevala reparacij, Francoska javnost je nato reagirala in Briand je moral iti, še preden je stopil iz Lavalove vlade. Nemci sami so obsodili njegovo politiko, francoskih koncepcij niso dovolj cenili, morda so se jim zdele preveč spontane.

Tardieu so spravili na površje samo Nemci z odpovedjo reparacij in svojimi zahtevami po revizijah na levo in desno, ki ne poznajo meja. Kakor je leta 1923 triumfal Poincaré, ko niso Nemci hoteli več plačevati reparacij in je vkorakal v Porurje, tako je Hitler s svojo revanšno politiko dvignil danes na predsedniško mesto Tardieu, Clemenceaujevega pomočnika na mirovni konferenci in stilizatorja versailleske pogodbe, ki ga zdaj povijajo isti Poincaré. Nemci se po pravici vznemirjajo. Francozi seveda ne bodo tukaj korakali v Porurje, vendar že prve Tardieujeve poteze kažejo, da je v teku nevarna diplomatska ofenziva proti Berlinu.

Briand je iskal poravnano stoletnega spora z Nemčijo v Panevropi, v široki organizaciji evropskih držav, v družini narodov, kjer bi se ti počutili brate, ter je pustil, da se Francija »za vsak slučaj« zavaruje s sistemom političnih in vojaških zvez, medtem ko spadajo Clemenceau, Poincaré in Tardieu med državnike, ki trdijo, da je treba uporabiti proti Nemcem metode Hohenzollernov, češ, da Nemcem imponira samo sila. Tardieu že išče stare zaveznike, Anglijo in Italijo. Položaj je v tem trenutku zanj zelo ugoden. Na Anglijskem vladajo konservativci in francoško-angleški sporazum glede reparacijske konference da misliti na obujenje »entente cordiale«; angleške carine so stopile v veljavo brez vsakega hrupa na Francošem, Francija je celo med tem odpravila carine na angleški premož.

Mussolini kaže tudi izredno pripravljenost za sporazum s Francijo. Njegovo ljubimkanje z Nemčijo je bilo predvsem taktičnega značaja, da bi izsilil od Francije čim več koncesij. Velika Nemčija je prav tako nevarna Italiji kakor Franciji. Da je to res, je pokazal tudi oster nastop italijanskega delegata v Haagu proti carinski zvezi med Nemčijo in Avstrijo. Italijanski in francoski interesi se križajo v Tunisu, Libiji in na bližnjem vzhodu. V zadnjem času se Francija kaže pripravljena, da popusti glede vprašanja nacionalizacije Italijanov v Tunisu in da pristane na korekturo meja v Libiji. V srednji Evropi nima Italija kaj izgubiti od sporazuma s Francijo, ker se je njen vpliv pod pritiskom francoske finančne ofenzive, ki ji Italija pač ni mogla biti kos, na Madžarskem in v Avstriji, nadalje tudi v Romuniji in Bolgariji silno zmanjšal. Tudi glede vojne mornarice ne bo več težko doseči sporazuma, saj je bil že

Ne vojska ne mir Japonci ne mislijo še tako hitro oditi — V severni Mandžuriji se pletejo nevarne stvari

London, 5. marca. V tukašnjih diplomatskih krogih vlada velika nervoznost, ker prav za prav nihče ne ve, ali je vojska na Daljnem vzhodu končana ali ne. Angleški politiki, ki vedo, kaj se godi za kulisami, se bojijo, da ne bi bila vsa prizadevanja za mir zastoj, in to med drugim tudi zaradi nesoglasja, ki vlada med kitajskimi oblastniki.

To nesoglasje pohaja od dne, ko se je pojavil na kitajski fronti takozvani krščanski general Feng, ki je smrtni sovražnik bivšega diktatorja Čangkajšeka.

Umika Kitajcev je kriv Čangkajšek?

Čangkajšek pa se je sprl obenem tudi s kantonskimi politiki, ki so bili poslani na fronto 19. armado. Med tem, ko Čangkajšek dolži Kantonce, da se hočejo na ta način polastiti oblasti nad vsem Kitajcem, pa čta kantonska politika Sung Fo in dr. Čen objavila v večernih nankinških listih 3. t. m. izjavo, v kateri dolži Čangkajšeka, da ni hotel poslati ojačenj na kitajsko fronto. Trdita, da je umika kriv bivši diktator. Med tem, ko je država bila na robu poraza, tako pišeta kantonska politika, in ko je kitajska armada bila primorana, da se umakne, se je Čangkajšek v prvi vrsti bavil s svojimi lastnimi posli.

Nekontrolirane vesti govorijo tudi, da je Čangkajšek imel namen, da bi 19. armadni zbor razorožil. Ponavljajo se zopet vesti, da je Čangkajšek v tajnih zvezah z Japonci — stvar, ki so jo svojčas potkivali tudi njegovemu nasprotniku dr. Čenu. Treba je torej počakati, da se izkaže, ali je na teh vesteh kaj resnice ali predstavljajo samo intrigo.

Japonci stavljajo nesprjemljive pogoje za evakuacijo

Na vsak način na fronti se ni sklenjeno nobeno oficijelno premirje, ampak je ogenj samo dejansko ponehal. Nankinško zunanje ministrstvo je poslalo svojemu zastopniku v Šanghaju instrukcije, ki se tičejo pogajanj za premirje, katera se imajo nadaljevati na krovu angleške admiralske ladje »Kent«. Nankinška vlada kategorično odklanja japonske pogoje za premirje, ki da se znatno razlikujejo od onih, ki so bili pred dnevi dogovorjeni od zastopnikov obeh strank na »Kentu«. V Tokiu trdijo, da so absolutno za konec sovražnosti, da pa se bo moralo premirje uresničiti v treh fazah. Izpraznjenje kitajskega ozemlja med Šanghajem in Vu Sungom bo mogoča šele potem, ko bo nevtralizirano tega ozemlja popolnoma zasigurano. To se pravi, da bo zadnji japonski vojak zapustil šanghajsko ozemlje z nastopom pomladi če bo šlo po stiči.

Prask še ni konec

Kako je položaj še vedno kočljiv, dokazujejo posredne praske med obema armadama. 4. t. m. so se Kitajci in Japonci n. pr. parkrat spopeli pri vasi Nan Si Jang. V Tokiu izjavljajo, da je te praske vsaj zaenkrat smatrati samo kot lokalne in omejene.

23.000 mrtvih in ranjenih

Kar se tiče izgub, ki sta jih trpeli japonska in kitajska armada tekom 25 dni, ko je trajala bitka, jih cenijo vsega skupaj na 23.000 mrtvih in ranjenih. Število civilistov pa, ki so bili ubiti ali ranjeni, se sploh ne bo moglo nikoli zvedeti. Neposredna materialna škoda v Čapeju se ceni na 600 milijonov dolarjev. Koliko pa je mesto Šanghaj samo imelo škode zaradi motenja svojega gospodarskega življenja, to se sploh ne da izlepa dognati.

Junaška posadka Vu Sunga

Znano je, da, ko se je kitajska armada umaknila, se ona četa, ki je tri tedne tako junsko branila trdnjavo Vu Sung, ni hotela umakniti iz trdnjave. Branileci Vu Sunga niso poslušali povelja poveljnika kitajske armade Čaj Tin Kaja in so ostali v Vu Sungu. Nato so Japonci trdnjavo nekaj časa iz svojih bojnih ladij bombardirali, a kar je napravila japonska pehota n'ako. Branileci Vu Sunga so tako dolgo kosili prodirajoče Japonce iz streljnih pušk, dokler niso vsi eden za drugim padli pod bajoneti Japoncev. Obramba Vu Sunga spada med najbolj slavne čine kitajske armade.

pred letom skoraj dovršen. Italijansko javno mnenje, posebno mlajša generacija, ki jo že leta obdelujeta fašistična šola in tisk, je proti Franciji vprav ogorčeno; toda nikakor ne smemo pozabiti, da sta si latinski aestri kulturno neprimerno bližji kakor na primer Italija in Nemčija, in da ima Mussolini, ki je v mladosti sam oboževal Francijo, takšno oblast v svojih rokah, da gre prav lahko mimo javnega mnemja, kadar on misli, da to zahtevajo interesi Italije. Za takšne interese gre danes, saj imajo denar še edino Francozi.

Radi nemške nacionalistične propagande je tudi levo orientirana francoska javnost tako ozlovoljena proti Nemčiji, da ne bo delalo vprašanje režima v Italiji posebnih ovir za zблиžanje med obema narodoma. Tudi morebitni protesti italijan-

Nevaren položaj v severni Mandžuriji

Med tem, ko vlada v Šanghaju premirje, se vršijo bitke v severni Mandžuriji, katero hočejo Japonci zasesti do ruske meje na Amurju. Japonska brigada je zapustila Harbin, prodirajoč do Hailina. Kitajski general Tin Cao, ki so ga Japonci pregnali iz Harbina, je svojo armado dal na razpolago kitajskemu generalu Hsi Hsia, ki je na strani Japoncev. Toda del teh kitajskih čet se je temu uprl in Japonci so se odpravili, da te čete uničijo.

Popolna negotovost, kaj se godi okoli Šanghaja

Feng zmaguje? — Japonska ojačenja ne prestando prihajajo

Šanghaj, 5. marca. AA. Kljub demantijem japonskega glavnega štaba trdijo kitajska uradna poročila, da so japonske čete napadle v sektorjih Kinting in Tajitsang in da so japonska letala bombardirala Kujinsan. Tudi nankinška vlada izjavlja, da premirje dejansko ne obstoji.

Kitajsko prebivalstvo v Šanghaju je zelo vznemirjeno. Nekatere osebnosti iz krogov nankinške vlade izjavljajo, da ni še pričakovati miru in da je kitajski narod pripravljen prevzeti še tako težke trte, rajši kakor pa da bi pristal na nesprejemljive japonske zahteve.

London, 5. marca. AA. Reuterjev dopisnik poroča iz Šanghaja, da se čujejo strelji z utrdbe Vu-sung v smeri proti Liufoju.

V nasprotju s tem trde vesti japonskega iz- vora, da danes ni prišlo nikjer do bojev.

Šanghaj, 5. marca. AA. Iz japonskega gene- ralnega štaba poročajo, da vlada na fronti mir.

Včeraj je izkazalo nadaljnjih 10 tisoč ja- ponskih vojakov.

V Moskvi so danes prvič oficijelno priznali, da je vlada obmejne čete na mandžurski meji znatno ojačila. Sovjetska vlada opravičuje ta ukrep s tem, da odgovorni predstavniki vojaških in nevojaških krogov Japonske organizujejo pokret, ki ima namen, da bi se pokrajine Daljnega vzhoda odcepile od Rusije.

Ta je pa dobra!

Iz neoficijelne vira se izve iz Tokia, da na- merava japonska vlada na mednarodni konferenci, ki se bo bvala v Šanghaju, zahtevati, da mora Kitaj Japonci povrniti vse stroške, kolikor znaša Šanghajska ekspedicija.

Šanghaj, 5. marca. Z. Stanje na fronti je ne- gotovo. Sporočajo, da se je razvila ponovna borba in da so v teku znatni dogodki. V kitajskem glav- nem stanu zatrjujejo, da je prisel na fronto ok- rščanski general Feng, ki je prevzel poveljstvo ki- tajskih čet. Dalje trdijo, da je general Feng zavzel Liu Ho in Si Čung ter pregnal Japonce iz teh po- ložajev. Kitajci so sredi prirediteli velike manifesta- cije v Šanghaju, ko se je raznesla vest, da je po- veljnik japonskih čet Širokava ubit in da so Ki- tajci zmagali nad Japonci. Takoj so bile alarmi- rane vse čete v mednarodni koncesiji, da se pre- prečijo izgredi, vendar pa intervencija ni bila potrebna.

Z druge strani pa zatrjujejo Japonci, da so vesti o zmagi kitajske vojske neresnične. Japonci so ponoči izkazali novih 10.000 vojakov, tako da se sedaj nahaja pred Šanghajem 55.000 japonskih vojakov. Nadaljnja ojačenja še vedno prihajajo in jih pričakuje še, ker se poroča, da se v japo- nskih lukah stalno vkreva vojaštvo.

Carinska zveza Podonavja

Odziv na francoski predlog pri prizadetih državah

Madžarski pomisleki

Budimpešta, 5. marca. AA. Madžarski listi še vedno obširno komentirajo Tardieujev načrt o go- spodarskem sodelovanju med državami-nasledni- cami avstro-ogrske monarhije.

Organ socialnih demokratov ugotavlja, da je po tem načrtu Nemčija izven vsake kombinacije za to sodelovanje in da zato hoče dokazati, da je ta fran- coski načrt v prvi vrsti političnega značaja in še nato gospodarskega. List napada madžarsko vlado, da glede tega načrta še ni zavzela nikakega stališča.

Budimpešta, 5. marca. Z. Polelužbeni »Pester Lloyd« prinaša uvodni članek o raznih težkočah, ki so na potu za ustvaritev Tardieujeve ideje o go- spodarski antanti podonavskih držav. Predvsem so tu gospodarske težkoče, ker je dvomljivo, da bi tri agrarne države, kakor so Madžarska, Jugoslavi- ja in Romunija, lahko plasirale svoje agrarne pre- sežke v Avstriji in Češkoslovaški. Poleg tega je treba gledati s finančne strani na valuto vseh teh držav, katera je slaba in ne bi prenesla medna- rodne plačilne sposobnosti. Zaradi tega te države ne bi mogle priti do zdrave valute, katera bi la- hko zadovoljila inozemske obveze. List se bavi z vprašanjem, kako bi tej zvezi gospodarske antante prispevala Nemčija in pravi, da bi Avstrija k tej antanti lahko pr-stopila samo pod pogojem, če bi se tej kombinaciji pridružila tudi Nemčija. Tudi drugi listi so mnenja, naj bi se ta načrt nanašal tudi na Nemčijo.

Praga, 5. marca. AA. V političnih krogih so z velikimi simpatijami sprejeli Tardieujev nasvet v Ženevi delegatom male antante, Avstrije in Ma- džarske, naj ustanove carinsko zvezo s pogodbami na podlagi preferenc.

Bukarešta, 5. marca. AA. Romunski listi so ugodno sprejeli Tardieujev načrt za ustanovitev podunavske gospodarske antante.

Dunajska vremenska napoved: Najprej se bo jasno vreme še bolj razširilo, posebno na vzhodu. To vreme pa bo trajalo le malo časa, potem pa se bo hitro poslabšalo, verjetno pa, da bo na marsi- katerih krajih deževalo ali snežilo. Nastopili bodo hladni vetrovi.

skih izseljencev, nasprotnikov fašizma, ne bodo v Franciji mnogo izdali. Kakor v Angliji, tako tudi v Franciji zmaguje naziranje nekega angleške publi- cista, da si vsak narod da pač takšno vladavino, kakršne je vreden in da nima nikdo drugi pravice vtikati se v to vprašanje.

Kolikor zблиžanje med Francijo in Italijo za- deva nas, je nedavno »Temps«, ki je v imenu fran- coske vlade prvi ponudil Italijanom roko, omevil, da Italija nikakor ne more zahtevati od Francije, da bi se odpovedala svojim prijateljstvom na ju- go-vzhodu.

Akcija ni naperjena proti Nemčiji

Pariz, 5. marca. tg. »Temps« pravi v polemik- nem uvodniku, da nihče ne namerava uresničiti gospodarske grupacije donavskih držav brez Nem- čije ali proti Nemčiji. Seveda je naravno, da so se začetni razgovori vršili med Parizom, Londonom in Rimom, da se sploh najprej proučijo možnosti gospodarske politike v donavskih deželah, in da se določi temeljna misel. Vendar pa se je že od vsega početka računalo s tem, da se pritegne Nemčija k skupni akciji v korist donavskih držav in vprašati v primerem trenutku Berlin, da sodeluje pod isti- mi pogoji kakor druge glavne države, katerih so- delovanje je neobhodno potrebno za uspeh. Gospo- darska grupacija srednje Evrope je možna le tedaj, če se sproži brez vsake politične zahrbtnosti misli in ne da bi katerakoli vlesila pri tem imela vlada- jočo vlogo. Francija, Anglija, Italija in Nemčija naj bi se zedinile, da zagotovijo splošno gospodarsko povzdigo in sicer ne samo gospodarsko povzdigo te ali one donavske države, temveč vseh narodov, ki so v sili in katerih interesi so med seboj najtesneje vezani.

Francosko posojilo CSR

Pariz, 5. marca. Z. Zbornica je danes dopoldne po daljši debati s 325 proti 20 glasovom sprejela vladni predlog, po katerem francoski tresor pre- vzame garancijo za posojilo Češkoslovaški v zne- sku 600 milijonov frankov. Socialisti in socialni radikali se iz notranje-političnih razlogov glasova- nja sploh niso udeležili. Nadaljnji predlog, po ka- terem se obvezuje državna blagajna v slučaju, da ne bi bila vpisana cela veta v znesku 600 milij- onov frankov, znesek posojila, po skupni finančnega odbora sploh ni bil predložen za glasovanje.

Tekom dopoldneva je govoril Tardieu, ki je v zvezi s svojim predlogom o organizaciji srednje Evrope izjavil, da je v tem pravcu potrebna v prvi vrsti sodelovanje Češkoslovaške, ker gre tu v pr- vem redu za vzpostavitev zaupanja v srednjo Ev- ropo. — Tekom debate je govoril socialist Aurol, ki je naglašil, da socialisti priznajo, da je Češko- slovaška stebel demokracije v srednji Evropi, toda francoska finančna pomoč bi se morala uporabiti samo za olajšanje nevolje in gospodarsko sanacijo, nikakor pa ne v vojne svrhe in za oboroževanje. Socialisti se bojijo, da bo Češkoslovaška preko Francije zapletena v neko kombinacijo, ki je na- perjena proti tretji oblasti. — Prvi govoru socia- lista Aurola je vstal ministrijski predsednik Tar- dieu in zavrčal njegove trditve.

Belgrad, 5. marca. AA. Z odlokom minist- rstva notranjih zadev z dne 2. marca 1932 je pre- povedano uvažanje in širjenje v naši državi lista »Oganje«, ki izhaja v jugoslovanskem jeziku v Pa- rizu kot popolnoma komunistični list.

Skupščina izglasovala proračun

Govor finančnega ministra

Belgrad, 5. marca. 1. Na današnji seji narodne skupščine je podal finančni minister dr. Milorad Grgović zaključni govor k finančni debati. Izjavil je, da je z veliko pozornostjo poslušal vse govore, ki so mu jih v dobri nameri dali, kakor tudi vse konkretne predloge, da bo na seji kraljevske vlade skušal kolikor mogoče ugoditi izraženim željam. Iz govorov, ki so se vršili tekom načelne debate k finančnemu zakonu, je finančni minister dobil dva vtisa. Nekateri so zagovarjali tezo, da je proračun za l. 1932-33. odmerjen previsoko in da bi bilo pravilno postaviti vprašanje, v kakšni meri bodo dohodki odgovarjali stvarnemu proračunu in gospodarski sposobnosti našega naroda, drugi pa so izražali mnenje, da so stroški proračuna in da se pri izdelavi proračuna ni toliko varčevalo, kolikor bi se moralo. Ze samo dejstvo, da je narodna skupščina bila glede proračuna v svojem mnenju razdeljena, dokazuje, kako delikatno nalogo je imela kraljevska vlada, ko je ta proračunski predlog izdelovala.

Ze ob prvem svojem izstopu sem izrazil, da proračun ni nobena grozota. Nemogoče je, gospodje, raztegniti dohodek, ker proračun tudi ni noben kavčuk. Ni mogoče restringirati potreb državne aparata v tisti meri, kakor bi zahtevali. Rekel sem popolnoma odkrito, da je zelo težko biti airtimativen, posebno pri današnjih razmerah, v pogledu ocene bodočih državnih dohodkov, katere pričakujemo. Mislim, da vam bom dovolj razsvetlil položaj, ako vam še enkrat podam številke v odstotkih za vsa znižanja, ki so se izvršila v posameznih ministrskih resorih v primeru z lanskim proračunom. Proračuni so bili znižani:

Vrhovna državna uprava 69,8% — pokojnine, invalidnine in podpore 17,3% — državni dolgi 21,72% — pravosodno ministrstvo 13,76% — prosvetno ministrstvo 11,49% — zunanje ministrstvo 12,78% — notranje ministrstvo 9,37% — finančno ministrstvo 18,76% — vojno ministrstvo 21,75% — gradbeno ministrstvo 40,59% prometno ministrstvo 22,88% — kmetijsko ministrstvo 59,29% (ker je svetovna industrija izpadla iz proračuna) — trgovinsko ministrstvo 31,68% — gozdno in rudniško ministrstvo 38% — socialno ministrstvo 33,48% — proračunski rezervni kredit 33,33%.

Minister se je nato dotaknil vprašanja inflacije ter izjavil, da je proračunska situacija sama lahko nevarnost za stabilnost narodnega denarja. V tem slučaju, kadar bi se pojavila velika dispariteta med državnimi dohodki in med državnimi izdatki, bi bila vlada primorana, da gre trkat na vrata Narodne banke za izredni kontingent bankovcev. Ta nevarnost ne bo prišla. Mislim, da to lahko izjavim brez bojazni, da bi me bodoči dogodki demantirali.

Pomanjkanje denarja ni vzrok krize, ampak je njena posledica. Vzroki krize pri nas bi bili v glavnem sledeči:

1. Da ni ravnotežja med konsumom in proizvodnjo, in sicer na vsem svetu, kar se je tudi v naši državi pojavilo v krizi cen za naše glavne državne proizvode in v težkoči vnovčevanja teh proizvodov.

2. Vzrok krize je iskati v nesorazmerni med cenami agrarnih in med cenami industrijskih proizvodov, oziroma vsega onega, kar naš kmet kupuje, odnosno s čemer svoje potrebe krije.

Pomanjkanje denarja je samo posledica teh navedenih elementov. Toda, zakaj je prišlo do pomanjkanja denarja? Ta element je čisto psihološkega značaja. To je kriza zaupanja. Kadar razmišljamo o teh vprašanjih in iščem pravilne pojasnitve tega problema, potem je najbolje, da pogledam številke in da se poslužim čisto priprostega instrumenta, brez katerega se, gospodje, finančna vprašanja težko dajo rešiti. In ta preprosti instrument se imenuje svinčnik. Posojila, katere je Narodna banka dala in s katerimi je razpolagalo narodno gospodarstvo, so znašala na dan zakonske stabilizacije 1.450 milij. Din. Danes ta posojila znašajo 2.200 milijonov Din po eskontu in lombardu. Narodna banka je spustila v promet od meseca junija do danes 800 milijonov svežih bankovcev. Toda ta denar ni dal svojega popolnega efekta, ni ga dal zaradi krize zaupanja. Obtok bankovcev je večji. Višina denarnega obtoka v državi regulira njeno gospodarsko življenje in intenziteto blagovnega prometa. Ali naj se ponovno dokazujem, da v pogledu intenzitete gospodarskega življenja danes ni več tistega položaja, kakor je bil pred šestimi ali sedmimi meseci oziroma pred enim letom. Ono, kar karakterizira naše gospodarske razmere, je popolna stagnacija gospodarskega življenja, je skoraj katastrofalni padec vseh cen. Zato je tudi popolnoma logično in pravilno, da je za normaliziranje gospodarskega življenja potrebnega danes znatno manj denarja v obtoku, kakor pa ga je bilo potrebno pred šestimi meseci ali enim letom, ko je bila intenziteta gospodarskega življenja močnejša, blagovni promet pa mnogo večji.

Finančni minister je nato s številkami dokazoval, kako je vlada z znižanjem davkov na katastrski dohodek šla do skrajne meje. Če so nekateri mnenja, da znižanje za 20% ni zadostno, potem ne upoštevajo dejstva, da je kraljevska vlada že od l. 1929. dalje vsako leto in postopoma zniževala ta davek od 17 na 12% potem od 12 na 8%, tako da se danes lahko računa, da je skupen efekt teh znižanj znašal 310 milijonov dinarjev. Samo letošnje znižanje znaša v številkah 143 milijonov dinarjev. V vprašanju trošarin na vino in žganje je vlada storila tudi vse, kar je mogla.

Po govoru finančnega ministra je bilo glasovanje. Skupno je glasovalo 278 poslancev, 267 jih

je glasovalo za načelen sprejem proračuna, 11 pa proti. Odstotni je bilo 26 poslancev. Proti so glasovali: Dr. Grga Angelinović, Stjepan Vajkavec, dr. Fran Gruber, Lovro Knežević, dr. Ivan Lončarić, Ante Maistrović, dr. Nikola Nikić, dr. Peter Nuić, Alojzij Pavlič, Ilija Savković in Jovan Vojnović.

Predsednik narodne skupščine je nato izjavil, da je načelna debata končana in da bo narodna skupščina takoj prešla na glasovanje o posameznih delih proračuna.

Glede vrhovne državne uprave, pokojnin, invalidnin, podpor in državnih dolgov se ni prijavil k besedi noben govornik. Narodna skupščina je ta del proračuna sprejela soglasno.

Na vrsto je prišlo pravosodno ministrstvo. Pravosodni minister Boža Maksimović je podal kratak ekspoze, v katerem je podčrtal, da je njegovo ministrstvo znižalo proračun za 54.336.507 Din. Govoril je nadalje o zakonih, ki so bili predloženi pravosodnemu ministrstvu, med drugim kazenski zakon, zakon o sodnem kazenskem postopku, zakon o izvršilni kazni za omejitve svobode, zakon o ureditvi sodišč itd. V svojem govoru je naglasil, da bo vpošteval vse predloge, ki so jih dali narodni poslanci v pogledu prevelikih zaslužkov nekaterih odvetnikov pri sodnih razpravah.

Po ekspozeju pravosodnega ministra so govorili še trije poslanci, nakar se je vršilo glasovanje. Oddelek pravosodnega ministrstva je bil od narodne skupščine v celoti brez ugovora sprejet.

Ekspoze prosvetnega ministra

Na popoldanski seji je prišlo na vrsto prosv. ministrstvo. V začetku je prosvetni minister dr. Dr. Kojić podal kratak ekspoze o prosvetni politiki vlade, ki stoji na dveh osnovnih načelih: kolikor mogoče veliko narodno izobraževanje in čim večja omejitev produkciranja intelektualnega proletariata. V svojih nadaljnjih izjavah je prosvetni minister podal statistični pregled o napredku glede ljudskega šolstva.

L. 1918. smo imeli državnih, samoupravnih in privatnih ljudskih šol 5610, učiteljev 11.064 in učencev 658.000. Danes imamo 8618 ljudskih šol in 22.430 učiteljev. Iz tega je razvidno, da smo v zadnjih 12 letih narasli skupno za 3000 ljudskih šol. Minister je govoril nadalje o učiteljskem kadru ter podčrtal pojave zadnjega leta, da je učiteljsko osebje začelo bežati proč od šol in v državno upravo. Po § 24. finančnega zakona, ki je pred narodno skupščino, bo kraljevska vlada skušala učiteljski kader prisiliti, da se vrne na svoje mesto. V pogledu manjšinskih ljudskih šol podaja minister za prosveto zanimive številke, iz katerih sledi, da smo l. 1923. in 1924. imeli 32 madjarskih ljudskih šol, med tem ko jih imamo danes 532. Isto napredovanje se kaže pri nemških, romunskih in češkoslovanskih šolah v Vojvodini. Iste osnovne principe, katere kraljevska vlada izvaja v ljudskem šolstvu, mora izvajati tudi v srednjem šolstvu. V naši državi se nahaja danes vsega skupaj 200 popolnih gimnazij. Mi imamo 5 pravoslavniških srbskih bogoslovij, imamo 3 šerijatske šole in 40 učiteljskih, in sicer imamo 20 popolnih moških gimnazij, 13 popolnih ženskih gimnazij, 3 nepopolne ženske gimnazije, 65 nepopolnih moških gimnazij, 45 nepopolnih mešanih gimnazij in 26 privatnih samoupravnih gimnazij. Učiteljske imamo 7 moških, 8 ženskih, 19 mešanih in 6 privatnih. V privatnih in državnih mešanih šolah imamo vsega skupaj 28.000 učencev, v gimnazijah imamo 4310 profesorjev in 80.540 dijakov. Kraljevska vlada je morala problemu pogledati v oči, ker predi dijaštvo nevarnost, da ne bo moglo najti namestitve, ko zapusti srednje šole. Zato se je morala kraljevska vlada odločiti, da skrbi naval na srednje šole, in podzela je dve metodi: 1. da je uvedla šolnino, ki je natančno urejena po davčnih močeh staršev, počenši od 300 Din letne davčne obremenitve, 2. s tem, da se je morala odločiti, da gotove gimnazije ukine. Katere, je zelo težko odgovoriti, toda vlada si je v svesti, da ukinitve ne more biti takojšnja, ampak se bo izvršila polagoma in po daljšem studiju. Redukcija gimnazij se bo morala izvršiti po gotovih kriterijih. Vdilo se bo račun o zgodovinskem značaju šol, o številu učencev, nadalje o geografski legi gimnazij itd. Prosvetni minister je nadaljeval svoj ekspoze ter prešel na univerze, o katerih se je izjavil, da studira danes 20.000 akademikov, o katerih ne vemo, če bodo jutri našli vsi namestitve na odgovornih mestih v državni upravi, oziroma v privatnih podjetjih. Perspektive so težke. Glede univerz smatra kraljevska vlada, da bo število dijakov samo po sebi padlo, če se bo ustavil naval na srednje šole. Zato je tudi kraljevska vlada sprejela princip, da ostanje naše univerze, kakor so danes, neokrnjene. Samo glede osebnih dohodkov se bodo morale izvršiti nekatere redukcije. Važna je izjava prosvetnega ministra, da je kraljevska vlada že sprejela, da se § 28. finančnega zakona, ki predvideva 20% redukcijo vseh osebnih stroškov na zagrebski in ljubljanski univerzi, v toliko spremeni, da redukcija ne bo 20%, ampak 10%. Ekspoze ministra je bil sprejet z aplavzom od narodne skupščine.

Nato je govoril poslanec Milan Stojković, takoj za njim pa Alojz Pavlič, ki je v daljšem govoru zagovarjal potrebo slovenske univerze v Ljubljani. Naglasil je, da je danes zjutraj glasoval proti proračunu zaradi tega, ker je bilo vprašanje ljubljanske univerze še nejasno, sedaj pa, ko je vprašanje postalo jasno, se pa zahvaljuje kraljevski vladi in pravi, da bo za državni proračun povsod glasoval.

Upokojuje pri financi

Belgrad, 5. marca. AA. Z odlokom finančnega ministrstva se upokojuje poverjeniki finančne kontrole v osmi skupini gg. Franc Repolusk iz Dolnje Lendave, Anton Fabijan iz Zgornje Radgone, Michael Ferencak iz Celja in nadzorniki finančne kontrole v 9. skupini gg. Andrej Licina iz Kočevja, Franjo Kukar iz Jesenice, Ivan Pažon iz Krškega, Franc Rehtberger iz Ljubljane, in podnadzorniki finančne kontrole v 10. skupini gg. Petančič iz Novega mesta.

Organizacija esperantov v Jugoslaviji

Belgrad, 5. marca. AA. Notranje ministrstvo je z odlokom št. 4745-32 odobrilo pravila Esperantske lige Jugoslavije, ki ima namen združiti vse esperantske skupine, klube, društva, sekcije in komisije v državi v svrhu čim uspešnejše propagande mednarodnega jezika esperanta in njegove ideje združiti vseh narodov v mednarodno enoto. Sedež lige bo kongres za vsako leto vnaprej določil. Do prvega kongresa bo sedež v Belgradu. Prvi kongres se bo vršil 15. in 16. maja 1932 v Slavonskem Brodu.

2857

Rusko-romunska pogajanja bodo obnovljena

Poljsko posredovanje

Varšava, 5. marca. tg. »Izvestija« mnogo pišejo o domnevanem vojaškem dogovoru med Poljsko, Rusijo in Romunijo, o katerem se v tujakšnih listih še ne razpravlja. Litvinov pa je v intervjuu v nekem varšavskem listu izjavil, da je Moskva vsak čas pripravljena obnoviti razgovore z romunskimi delegati in pri tem predlagati formulo, s katero se mejni spor o Besarabiji pušča na strani. Da se je zakasnila ratifikacija pogodbe o nenapadanju med Rusijo in baltičskimi državami, je zakrivilo prekinjenje rusko-romunskih pogajanj. Ker pa je poljsko-ruska pogodba o nenapadanju že parafirana, se smatra, da ne morejo ničesar več storiti, da bi pospešili veljavnost sistema teh paktov med Rusijo in njenimi zapadnimi sosedi. V splošnem pa smatrajo, da zavlačevanje rusko-romunskih po-

gajanj, ki se je zgodilo tik pred začetkom Zenevske razorožitvene konference ni toliko posledica besarabskega vprašanja kakor je to želja Francije, da bi se ves sistem nenapadalnih pogodb s sovjetsko Rusijo uveljavil šel po razorožitveni konferenci.

Bukarešt, 5. marca. Z. Listi pišejo o ozadju prihoda maršala Piłsudskega v Romunijo in podarjajo, da je sestanek predsednika vlade prof. Jorje in Piłsudskega bil zelo velikega pomena. Oba državnika sta se razgovarjala o rusko-romunskih odnosih in se zedinila, da imata Poljska in Romunija iste poglede z ozirom na Rusijo. Piłsudski smatra za potrebno, da vsi sosede Rusija sklenejo z njo pakt o nenapadanju in bo Poljska intervenirala pri sovjetski vladi, da se začne nova pogajanja med Rusijo in Romunijo.

Gospodarski sporazum med Italijo in Avstrijo

Dunaj, 5. marca. AA. Korbiro poroča: Včeraj so v Rimu podpisali sporazum med Italijo in Avstrijo glede izmenjave blaga in prometa med Italijo in Avstrijo. Svrha tega sporazuma je, da se okrepi izmenjava blaga in poveča njegov promet med Italijo in Avstrijo. Sporazum vsebuje tudi odredbe, ki se nanašajo na tarife in popuste pri tarifah. Dalje vsebuje odredbe glede olajšav pri tranzitnem prometu, in klavzule glede podeljevanja kreditov za pospeševanje izvoza.

Pogodba predvideva tudi ustanovitev italijansko-avstrijske delniške družbe s sedežem v Milanu in s pisarnama v Milanu in v Dunaju.

Sporazum sta podpisala avstrijski poslanik v Rimu in italijanski zunanji minister.

Se vedno brez sledu

Newyork, 5. marca. Z. Policia je včeraj popoldne v Brooklynu aretirala nekega Orlanda, za katerega se je ugotovilo, da je na dan, ko je izginil Lindberghov sinček, bil v bližini njegove vile in da se je od tega dne stalno skrival pod tujim imenom. Policia zasleduje še nekega mornarja, ki je bil v zvezi z delko, ki je bila svojčas zaposlena pri Lindberghu, ki se pa nahaja sedaj v Angliji. Lindbergh je ponovno apeliral, da se ne bo nikoli ničesar zgodilo, če mu vrnejo otroka. Tudi državno tožilstvo je objavilo svobodno kretanje ugrabiteljem, če otroka vrnejo. Lindbergh je že bil v zvezi z ugrabitelji, pa mu je policija pokvarila vso stvar. Tudi danes je imel Lindbergh ponoven sestanek z ugrabitelji, pa mu je tudi to policija pokvarila. Seveda ga je to spravilo v veliko nevoljo in se na policijo zelo jezi.

Bukarešt, 5. marca. Z. Parlament je izročil zakonski predlog, s katerim se določa monopol na alkohol.

Akademija v proslavo 82 letnice Masaryka

Ljubljana, 5. marca.

Nocoj se je vršila v dvorani Dolavske zbornice akademija v proslavo 82 letnice T. G. Masaryka. Akademija je veličastna aspla in je bila sicer prostorna dvorana mnogo premajhna; da bi mogla sprejeti vse ljubljanske občane, ki se je hotelo udeležiti. Prisotne so bile skoraj vse ljubljanske odlične osebnosti, tako ban dr. Marušič, divizionar general Ilić, predsednik višjega sodišča dr. Rogina, rektor univerze dr. Serko, župan dr. Puc, višji državni pravdnik dr. Grasselli, dvorana dama Franja Tavčarjeva, češki konzul inž. Ševčík, vsi drugi ljubljanski konzuli, predstavniki raznih stanovskih korporacij, predstavniki drugih oblasti, skratka vsi, ki reprezentirajo v Ljubljani javnost. Dvorana je bila okrašena s sliko Masaryka, ves spored pa je prenašal ljubljanski radio.

Uvodno besedo o Masaryku je imel dr. Stare, ki je lepo orisal jubilanta kot človeka, Slovana, demokrata, velikega filozofa, boreca za resnico in pravico, boreca za lastni narod, ustanovitelja češkoslovaške države in njenega prvega državnika, uresničitelja stoletnih sanj Čehov in Slovkov ter Masaryka kot prijatelja Jugoslovancov. Vsa dvorana je navdušeno vzkliknila Masaryku »Živeli«.

Pevski zbor Grafike se je pod vodstvom prof. Grubmanga lepo izkazal, ko je dovršeno in v čisti dikeji zapel češkoslovaško himno. Govoril je nato inž. Ševčík, ki se je v imenu slavljenca in češkoslovaške države zahvalil za veličastno proslavo, obenem pa je vzkliknil kralju Aleksandru, čemur so se pridružili vsi, Grafika pa je zapela našo državno himno.

Predsednik dr. Stare je nato predlagal udanostni brzojavki predsedniku Masaryku in kralju Aleksandru, kar je bilo sprejeto z aplavzom.

Nežno, prelepo je zapela nato Grafika troje pesmi, Pavčičev »Deklica, ti si jokalca, Adamičev »Serenado« in »Oj ti soldaški bobeni« v Maroltovi harmonizaciji. »Serenado« so morali celo ponavljati. Ta zbor obito napreduje in je že sedaj eden naših najboljših.

Vsak nastop gospe Gjungjenae-Gavelle je pri nas nov uspeh zanj. Močno sta torej užgali njeni

Vital Vodušek:

Nedeljske misli

Dražalega februarja je bila že četrti obletnica smrti velikega berlinskega apostola dr. Sonnenscheina. V njegov spomin pristahnimo danes njegovim nedeljskim mislim (za četrtlo postno nedeljo), ki so se vsem nemškimi modernim katolikom tako zelo priljubile:

Janez Krstnik je doigral. Glava resnega, vse presegajočega preroka-misleca je padla kol črto Herodadiine lahkomišelnosti. Njegova pridiga ne pretresa več duhov po deželi, ob jordanških bregovih. Se bo drznil sedaj Herod na Nazarenčana?

Temu sledi množica ljudstva od vasi do vasi; radi čudežev in ozdravljenj, ki jih vrši nad gličjskimi ubožci, narašča od dneva do dneva. On sam je dosegel višek svojega delovanja v Galileji in ne more se več orestiti njene ljubezni in dotoku. V čoln sede in se prepelje od vzhodnega do zapadnega brega; da bi nekaj dni med obrežnim skalozem, varen pred Herodom, v samotni molit in uvojen svoje apostole v skrivnosti bodočega dela. A množica ga ne pušči; brž preroma polkrog sanjačevega jezera in ga doseže spet na nasprotni strani. Pet tisoč mož! Velika noč je bliž; po planjavi zeleni mlada trava, Gospod gre na gridek in tam sede s svojimi učenci. Koliko ljudi mu je sledilo! »Filip, kje naj kupimo kruha, da bi ti jedli?«

Učenci računajo. Kaj je dvesto denarjev, ki jih imajo pri sebi, v nočem denarju nekaj čez dva tisoč dinarjev. En denar je v Palestini dnevni zaslužek za delavce; to vemo iz prilike o delavcih v vinogradu. Andrej poroča: »Tukaj je deček, ki ima pet kruhov in dve posušeni ribi.« Z ječmenovim kruhom se hrani palestinsko ljudstvo; posušene ribe imajo kot dodatek ob Genezareškem jezeru. Kako natančno se evangelist Janez spominja vseh podrobnosti. Torej dvesto denarjev, pet ječmenovih kruhov, dve skafijci sardin. Kaj je to za pet tisoč mož, ne risterki žena in otrok. Naj le sedejo. Hlebe vzame v roke in kot judovski hišni gospodar moli za blagoslov. Potem jih razdeli in razdeli. To je storil vedno na neki poseben način; čisto po svoje je vzel kruh v roke. Ona učenca sta v Emasesu spoznala tujega gosta po lomljenju kruha.

Peter Dörfler je napisal čudovit odlomek o zdelanih rokah svojega očeta. Kako čudovito se pa te roke, ki dajejo kruh pet tisoč ljudem! Kako preprosto poročilo. Dvanajsto, šestnajsto stoletje je drugače slikalo. Predavanja o akademiji baročnih jezuitov je drugače zvenelo: v samih superlativih. Tu pa je Galileja, apostol Janez in jasnost zgodovinskih dejstev. Vzel je hlebe; razdelil jih je. A ne samo ječmenove hlebe, tudi ribe. In vsi so se nasitili, pet tisoč, sedem tisoč ljudi. A kakor da bi se ne bilo nič zgodilo, reče svojim učencem, dvanajsterim: »Vsak naj vzame kosaro in poberite ostankel! Tudi ena skorjica naj se ne uniči; kruh je nekaj svetega. Zbirati so in kosare so se polnile z drobtinami, ki so težile okrog. Šele ko so videli te kosare, so lučni ljudje, sedaj nasičeni, pričeli razmišljati. Četa so uprli v roke in si govorili: »Bajen čudež to, kar se je zgodilo. Od časa prerokov se v Izraelu ni zgodilo kaj podobnega.« Besede naraščajo, kakor šepet jezera, naraščajo do grčka, kjer sedi On. Ta razume besede ljudstva kot malokdo. Vedno jim je samo ljudski tribun, vedno samo poveljnik, vojskovedja, s katerim hočejo prenesti Poncija Pilata. Ah, to ni zanj. Zato beži, ne samo pred Herodom, ampak tudi pred ljudstvom. Niti apostolov ne vzame s seboj. Daleč v gore gre. Sam, čisto sam.

Pomoč obdonauskim državam

Dunaj, 5. marca. tg. Francoski poslanik Clausel se je zglasil danes pri kanclerju dr. Bureschu in mu sporočil po nalogu svoje vlade, da je francoski poslanik v Berlinu po nalogu svoje vlade storil korak pri nemški državni vladi, da jo obvesti o razgovorih v Zenevi med ministrskim predsednikom Tardieujem ter med zunanjima ministroma Anglie in Italije o konstruktivnem, gospodarskem in finančnem načrtu za srednjo Evropo. Glede trgovsko-političnih vprašanj temelji ta načrt na prednostnih carinah. Zvezni kancler dr. Buresch se je zahvalil francoskemu poslaniku za to sporočilo in izrekel upanje, da bo sedanja akcija knalu prinesla za Avstrijo pozitivne rezultate.

Berlin, 5. marca. tg. Uradno se poroča, da je predložil francoski poslanik v tajništvo zunanjega ministrstva spomenico francoske vlade o pomoči za obdonauske države ter je izrazil željo, da bi se tudi Nemčija udeležila vseh del za boljše gospodarsko organizacijo jugovzhodnih držav v Evropi.

Praga, 5. marca. tg. Češkoslovaški presbiter poroča iz Zeneve, kjer se nahaja dr. Beneš, da se vesti o gospodarski združitvi donavskih držav pretirava. Gotovo je samo, da se je to vprašanje že obravnavalo več mesecev, da pa do sedaj še ni prekorajšilo stadija medsebojnih informacij.

arji iz Dvořakove opere »Rusalka« in Smetanove »Poljub«. Dobil je lep šopek cvetja. Z umetniško dovršenostjo so nato podali violinista prof. Jeraj inž. Šusteršič, čelist g. Gruber in pianist g. Svetel Stanciev »Allegro andante« in Jiraskov »Allegro«.

Sledil je kratak film iz življenja predsednika Masaryka. Z velikim uspehom je nastopila gospa Thierry-Kavčnikova. Zapela je arijo iz Smetanove opere »Dalibor« in Novakovi dve slovaški pesmi.

Gg. Jeraj, Šusteršič, Gruber in Svetel so nato zopet nastopili z Dvořakovim »Adagio« ter dosegli prav tak uspeh kakor prvič.

Končno je s tremi lepimi pesmimi nastopil še dobro znani slovenski vokalni kvintet, ki je žel mnogo navdušenja in priznanja. Vsa akademija je bila najlepša manifestacija naše ljubezni do Čehov in Slovkov, bila pa je tudi umetniška prireditelne vrste.

Ogorčen nastop hrastniških steklarjev

Hrastnik, 5. marca.

Steklarna še vedno ne obratuje. Nekaj delavcev še dela pri edini peči, toda tem pri vsakem plačilnem dnevu vedno več utrjujejo. Vsi drugi pa morajo brez dela in v bridkih skrbih za bodočnost čakati, kaj se bo z njimi zgodilo.

Zeleti bi bilo, da bi se pogajanja delavcev in vodstva v sporazumu kmalu končala in bi zopet pričela sirenati vabiti na trdo delo vse delavstvo. Saj dva meseca praznovanja in revščine je že dovolj.

Ljubljana, 5. marca.

V Ljubljano je dospel danes delavec iz Hrastnika, ki nam je pripovedoval o položaju in dogodkih v Hrastniku, zlasti pa med steklarskim delavstvom. Neizprosno podletja Zednjenih steklarov do delavstva je delavstvo silno ogorčilo, zlasti pa skrajno pretirane zahteve podjetja, naj delavstvo pristane na znižanje mezd za 30—35 odstotkov. Pri tem pa je treba vedeti, da se sedanje zaloge podjetja naglo krčijo in podjetje bo moralo samo kmalu pričeti z obratom, če bo hotelo izpolnjevati naročila.

V četrtek je prišlo v Hrastnik do ogorčenih dogodkov. Zbralo se je okoli 400 steklarskih delavcev in njihovih družin, ki so demonstrirali pred pisarno podjetja. Demonstracija je bila zelo ogorčena, zlasti žene, v skrbih za svoje družine, niso šedile z ogorčenimi besedami na račun podjetja. V prvi vrsti je delavstvo protestiralo proti tako občutnemu nameravanemu znižanju, čeprav je lastnik podjetja Abel v Beogradu izjavil, da bo le malenkostno znižal mezde. Delavci, še bolj pa njihove žene so klicale: »Dajte nam dela! Dajte nam kruha! Nočemo miloščine!«

Nato so imeli delavci zborovanje, na katerem so sprejeli primerno resolucijo na bansko upravo in na Delavsko zbornico, v kateri zahtevajo, da se ti dve energično zavzameta za njihove interese. Delavstvo zlasti naglašajo, da je podjetje prosilo Delavsko zbornico za intervencijo v Beogradu, da dobi 5 milijonov posojila, sedaj pa stavi prav delavstvu tako neizprosno in tako krute zahteve. Še posebej pa je delavstvo razburljeno zaradi načina, kako je podjetje držalo besedo glede podpiranja brezposelnih. Podjetje je namreč obljubilo, da bo delavstvo za časa njegove brezposelnosti podpiralo prav v taki meri, kakor borza dela. Toda med tem, ko je borza dela žrtvovala do sedaj 50.000 Din, je dalo podjetje komaj približno 10.000 Din podpore in sicer v naturalijah. To se pravi: razdelilo je nekaj zelja, moke in krompirja.

Po zborovanju je delegacija delavstva odšla ponovno v pisarno podjetja, toda ne sama. Spremljalo jo je vse delavstvo, vse žene in otroci. Delavstvo je vdrlo v pisarno in tam ponovno demonstriralo za svoje pravice. Ogorčenje med delavstvom je nepopisno in se bo gotovo še stopnjevalo, ako bo podjetje vztrajalo pri svojih zahtevah.

Promet filmov v naši državi

Belgrad, 5. marca. AA. Prosvetni minister je na podlagi zakona o ureditvi prometa s filmi izdal sedaj uredbu o prometu s filmi, ki v glavnem določa:

Kinematografske filme, namenjene predvajanju določeni skupini ljudi, je treba predložiti državnim filmskim centrali v registracijo in zaradi eventualne cenzure, preden pridejo v promet.

Naknadno registriranje filmov, ki so prišli v promet v času med 5. decembrom 1931, to se pravi od uveljavitve zakona o ureditvi prometa s filmi in dnem uveljavitve te uredbe, se bo opravljalo tako, da bo oseba ali podjetje, ki jih je stavilo v promet, predložilo drž. filmski centrali izvirnik ali potrjeni prepis dovoljenja cenzurne komisije (cenzurne karte) za prikazovanje dotičnega filma s kratkim opisom njegove vsebine, z naslovi in s podatki o tem, kdo je film nabavil in kdo ga je postavil v promet. Naknadno registriranje se bo pričelo 15 dni po uveljavitvi te uredbe, zaključeno pa bo 30. aprila 1932. Po tem roku naknadna registriranja ne bodo več dovoljena.

Osebe ali podjetja, ki od 5. marca 1932 naprej predložijo državnim filmskim centrali uvožene zabavne

Tudi v Celju delavci na cesti

Celje, 5. marca.

Tukajšnja kemična tovarna je odpovedala s 15. marcem vsemu svojemu delavstvu delo. Ob delo bo okoli 70 delavcev, ki imajo skoraj vsi svoje družine. Tudi v tej tovarni ni odpusta delavstva krivo morda pomanjkanje naročil, temveč kreditna kriza, na katero se sedaj izgovarjajo skoraj vsa podjetja, kakor da bi bil to domeničen manever velikega kapitala proti delavstvu, ki hoče na ta način najlažje doseči občutno znižanje mezd. Kakor povsod, se tudi v Celju prijemlje delavstva obup in strah pred bodočnostjo.

Bonačeva tovarna na Količevem ustavljena

Ljubljana, 5. marca.

Danes popoldne smo prešli še naslednje poročilo:

Težka kriza je prisilila k ustavitvi obrata edino jugoslovansko industrijo kartona I. Bonač sin na Količevem pri Domžalah radi pomanjkanja naročil. To podjetje se bori že del časa s tem splošnim zlom, vendar se je moralo končno odločiti za popolno ustavitev. Z zatvoritvijo je prizadetih okrog 420 družinskih članov, od katerih večina nima nikakih sredstev za preživetje in je izpostavljeno največji bedi. Merodajni faktorji bi morali že davno opaziti, da tovarna že nad pol leta deluje le v presledkih. To je toliko bolj čudno, ko je vendar poraba kartona v Jugoslaviji večja ko pa kapaciteta tega obrata. Industrija te vrste bi bila pač najmanj opravljena praznovati, če bi se le v toliki meri ne kupovalo inozemsko blago, katero gotovo ni boljše niti cenejše. Z malo dobre volje se da opomoči bedi delavstva na ta način, da se tovrstno blago naročuje doma in ne v inozemstvu. S tem, da kupujemo v inozemstvu, podpiramo tuje delavstvo in industrijo, med tem ko naše ljudi odpuščajo in izganjajo iz istih držav, iz katerih naročamo mi tuje blago.

Tako naše poročilo. Vendar se nam zdi, da ni slučaj, ko moramo samo v enem dnevu poročati o tolikih tovarnah, ki so svoje delavstvo postavile na cesto. Ali nihče ne pomisli, kaj bo iz tega? Kajpada te opombe ne veljajo le tovarni g. Bonača.

Obratovanje v smodnišnici ne bo ustavljeno

Belgrad, 5. marca. I. Danes je bil nakazan kredit za nadaljnje obratovanje smodnišnice v Kamniku. Delavstvo torej ne bo odpuščeno. Ogorčenih je bilo 220 delavcev.

filme v cenzuro in v registracijo, morajo dokazati, da obtem izročajo v promet ali da bodo v določenem jim roku izročili v promet odgovarjajoče število metrov domačega filma iste vrste, to se pravi poleg nemega inozemskega, nemega domačega, a poleg zvočnega inozemskega, zvočnega domačega in sicer do konca leta 1933, dolge najmanj 7% dolžine uvoženega zabavnega filma, po tem roku pa dolge najmanj 15% dolžine uvoženih zabavnih filmov.

Nadzorstvo nad to službo in nad to domačo produkcijo filmov kakor tudi glede prijavljanja domačih filmov k inozemskim filmom, bo opravljala drž. filmska centrala.

Slede podrobna določila glede obračunov za filme domače produkcije.

Tretje poglavje obsega določbe o predvajanju kulturnih filmov. Glede predvajanja kulturnih filmov bo drž. filmska centrala dala kinematografskim podjetjem obrazce, ki jih bodo morali v vseh rubrikah točno izpolniti za vsako predstavo posebej. Te podatke bodo potrjevali organi splošne upravne oblasti prve stopnje.

Nova gora zmrznjena. Nedvomno je moža dolga in slaba pot utrudila, da je sedel, zadremal in zmrazil v hudem mrazu, kakršen je bil zadnje dni. Pri njem pa so našli še ves denar, tako da je izključena vsaka misel na kako nasilje.

Nevaren cigan pod ključem

Murska Sobota, 4. marca.

Dasi je pri ciganih tatvina tako splošen pojav, da skoraj ni cigana, ki ne bi bil prijatelj tujega blaga, je vendar redko slišati o ciganu, ki bi se s tatvino bavil na »veliko«. Pač pa se je varnostnim organom sedaj posrečilo ujeti enega, ki je v tem oziru »velik«. To je cigan Horvat-Sarközi iz Murske Crncev. Stražil je tudi po drugih krajih Slovenske krajine. Iz ožje domovine se je podal v Slovenske gorice. Kradel je v okolici Ptujja in Maribora. Tam je osnoval celo tatinsko družbo. Ko so mu bili orožniki za petami, se je umaknil in jo je mahnil na Hrvaško. Tudi tam je zbral vlomilsko tolpo, ki je začela delati na veliko. Izvrševala je vleme po kmetijah in v trgovine. Vlomila je celo v neko cerkev, iz katere je odnesla monstranco, kelih in druge cerkvene predmete.

Kakor se doznava, je Horvat izvrševal vleme z velikim uspehom. V nekaj letih je naropal blaga za 500.000 Din. Nekaj njegovih tovarišev je bilo ujetih in obsojenih že prej. Horvat pa se je vedno znal dobro skriti in zabrisati sled za seboj. Naposled je tudi njega dosegla roka pravice in bo dobil tudi zaslužen kazen. Kakor hitro se je doznalo za aretiranje nevarnega vlomilca, si je cela okolica oddahnila. Ker ima cigan dokaj tatvin in vlovov na vesti, bo kazen precej huda. Cigan je bil že prej dvakrat obsojen skupno na 12 let ječe. Sedaj bo moral to odsedeti in razen tega dobi gotovo tudi še nekaj let zraven, tako da bo imel precej časa za premišljevanje o tem, kaj se pravi polasčati se tujega blaga.

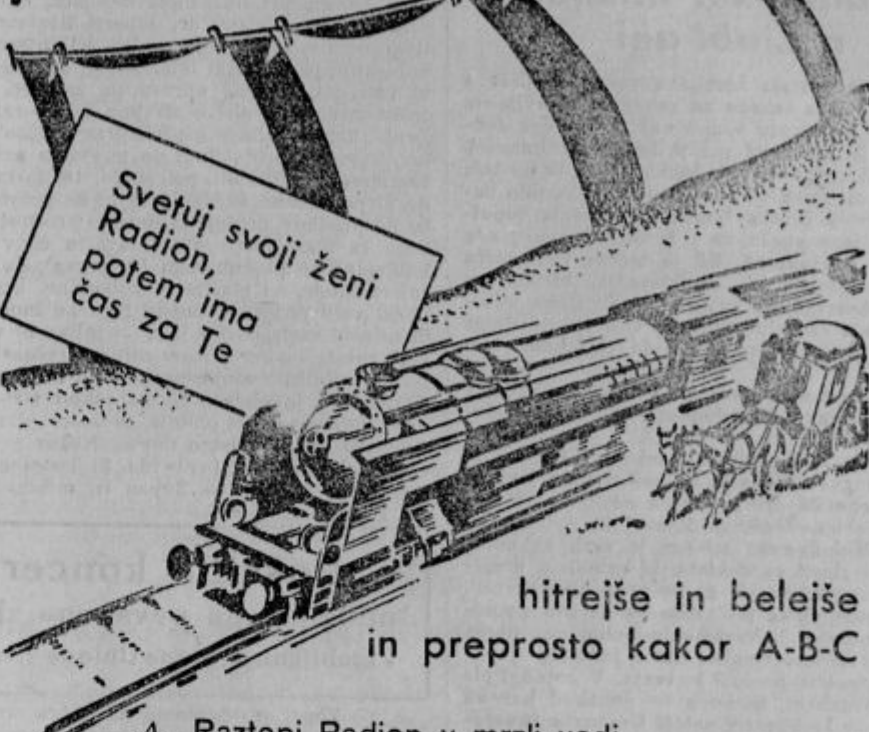
Cestne obveze lastnikov novih hiš

Belgrad, 5. marca. AA. Davčni oddelek finančnega ministrstva je razposlal finančnim ravateljstvom okrožnic, v kateri daje pojasnila glede cestnih obvez lastnikov novih hiš.

Okrožnica se glasi: Z ozirom na jasne predpise čl. 40 zakona o nedržavnih cestah se odreja cestne obveze lastnikom novih hiš samo za tisti davke, ki ga dejansko plačajo, če lastniki teh hiš z uradnimi dokazili dokažejo tisti oblasti, ki odreja

Schichtov

RADION pere sam

hitrejša in belejša in preprosto kakor A-B-C

- A. Rastopi Radion v mrzli vodi.
- B. Kuhaj v raztopini perilo 20—30 minut.
- C. Izpiraj perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi.

JR 2/32

in... hitrejša

Elektrifikacija Dolenjske Grosuplje—Novo mesto

Zanimanje za elektrifikacijo Dolenjske je postalo zdaj tako splošno, da se skoro lahko reče, da je postala ljudska zahteva. Različne predpriprave in dogovori so se že preje vršili. 16. oktobra 1931 pa je občina Trebnje povabila vse sosednje občine na resnejši pogovor glede elektrifikacije. Prišlo je dvajset zastopnikov in naprošeni inž. g. Rueh, ki naj stopi v stik z vsemi zainteresiranimi občinami, da zberejo podatke glede odjema električnega toka in pošljejo svoje zastopnike v širši odbor. 3. novembra so se posvetovali mnogogostevni zastopniki 16 občin. Temeljitno informativno poročilo je podal zopet g. inž. Rueh.

V širši odbor so bili izvoljeni naslednji gospodje kot zastopniki občin: za občino Trebnje: dekan Tomažič in notar Mastnak; za občino Radovna vas: trgovec Selman; za Vel. Gaber: posestnik Slak; za Prapreče: župan Zupančič; za Stehanjo vas: župan Godec; za Vel. Loko: župnik Povše; za Dobriče: župan Grmovšek; za Mirnopeč: Jernej Zupančič; za Prečno: župan Šali; za Novo-mesto-Novobor: Sedej; za Mirno: Anton Kolenc; za Mokronog: Ivan Dev; za Tržišče: župnik Supin; za St. Rupert: grof Barbo. Ti zastopniki so prejeli vprašalne pole, da vpišejo vse podatke za odjem električnega toka bodisi za luč ali stroje. Ves zbrani material uredi ožji odbor in stopi v dogovor s Kranjskimi deželnimi elektrarnami, ki izdelajo proračun, o čemer potem oba odbora skupaj sklepata.

V ožji odbor so bili izvoljeni: Barbo, Mastnak, Povše, Sedej, Selman in Tomažič.

Te vprašalne pole so počasi prihajale skupaj. Podajo pa sledečo sliko:

	vasi,	hiš,	preb.,	žarnic,	motor.
Velike Pece	1	?	?	41	5
Radovna vas	2	35	?	87	5
Podgoršt	6	54	58	141	1
Zagorica	4	77	384	113	1
Sela-Sumberk	13	93	493	283	7
Bukovca	4	47	320	188	8
Veliki Gaber	10	121	580	317	8
Prapreče	4	30	?	88	3
Stehanjo vas	4	42	217	121	5
Velika Loka	36	371	2452	2500	45
Trebnje	47	595	3291	2373	29 + 12
Dobriče	23	293	908	733	?
Mirna peč	37	661	3088	611	5
Prečno	14	364	1914	1101	15 + 15
Toplice	13	433	2139	1427	1
Mirna	4	108	582	374	5
St. Rupert	19	447	1430	1442	23
Mokronog	9	324	1438	1416	10
Tržišče	10	229	1254	709	16
St. Janž	11	198	1095	594	37
Skupaj:	271	4551	21.463	14.749	229 + 28

Ti podatki še niso popolnoma točni, ker je še mnogo takih, ki jih moti sedanja gospodarska kriza ali so pa neverni Tomažič. Ves lozadveni zbrani material je bil izročen ravateljstvu KDE dne 15. februarja. Na podlagi tega bodo KDE izdelale proračun. Ko dobi elektrifikacijski odbor izdelan proračun bo treba poiskati kritja. Precej trda bo šla v sedanjih gospodarskih razmerah, a upamo, da bo banovina priskočila prav izdatno na pomoč, ter z elektrifikacijo gospodarsko dvignila Dolenjsko, ki je bila doslej bolj med zadnjimi, ki so bili deležni javne melioracije. Dolenjci so bili pač malo preveč tihi in premalo nadležni v svojih upravičenih zahtevah, pa tudi podjetnosti je manjkalo. Zato bo treba, da se za elektrifikacijo združijo vse možnosti, ki bi pospešile in uresničile čimprejšnjo izvršitev elektrifikacijskega načrta. Pritegniti bo treba tudi vse denarne zavode tega okrožja, da pomagajo z dolgoročnim posojilom.

Čimbolj se bo odlašalo, tem težje bo šlo. Letos bo v smislu pogodbe s Kočevjem zasvetila električna luč nekako v oktobru že v Kočevju. Zato je dana najlepša ugodna prilika, da se obenem izpelje električno omrežje tudi od Grosuplje do Novega mesta. Sicer sta na tej progi že dve elek-

trarni, Zagradec in Novobor, a ne moreta zadostiti čimdalje večjim potrebam. Na tej progi nimamo niti ene vode, ki bi dala gonilno moč razen malim mlinom. Zato ni nobene prave industrije, zato ni zaslužka za domačine, ni bližnjega trga za domače pridelke — meštarije je sicer dosti, a gleda le nase in se ne ozira na pridelovalca. — Delovnih moči je dosti, ker pa dela ni, ni jela, roma vse mlado in močno preko meje in luže, seveda, če le more.

Zato je elektrifikacija Dolenjske najnujnejša življenjska potreba za bližnjo bodočnost. Morali bomo sicer marsikaj žrtvovati, a te žrtve bodo rodile dober in dolgotrajen sad. Zato bodo morali vsi po svojih močeh prispevati, da se obvaruje naša lepa Dolenjska počasne, a golovega propada. Ko ne bi bile KDE naša ožja narodna last, bi upravičeno pritrili misli ozir. predlogu, naj KDE same na lastne stroške izvedejo vso elektrifikacijo in naj v kritje investicijskih stroškov pobirajo večji prispevek za uporabljen tok. Tako pa zlasti če hočemo, da dobimo še letos električno luč in moč moramo vsi in vsak po svojih močeh pomagati in žrtvovati.

Postopaška nadloga

Ribnica, 5. marca.

Vsled trajajoče krize pritiskajo v našo dolino, zlasti v trg vedno v večjem številu berači in brezposelni. Ne upoštevajoč domačih revežev, se jih pojavi do pet in še več dnevno. Od teh je skoro tretjina takih, ki le pravim revežem odjedajo še tisto skorjo kruha. Nekateri so celo predrzni in kar zahtevajo, kaj in koliko naj se jim daruje, ker s kruhom ali jedjo niso zadovoljni. Zadnjič je v neki gostilni tak nobel berač odklonil kar celo kosilo. Za odkup ponudnega kosila pa je zahteval denar ali žganje! Drugi podobni slučaj je bil v okolški vasi. Pride v hišo dobro rejen berač, ko je bila družina ravno pri kosilu. Ponudijo mu, po naši lepi krščanski navadi, žlico, da naj prisede, pa se je odrezal, ko je zagledal na mizi zelje in krompir: »Ja, če imate kaj od svinjskega obraza. Zelja pa ne jem, ker sem na želodcu bolan.« Tako se še takile nepridiprav iz skromnega kmetijskega kosila norčuje.

So pa tudi brezposelni, ki iščejo dela, žal je tudi nekaj delamrznežev vmes. Morda ostane par dni pri hiši, a mu le zopet zadisi klateško življenje brez dela in odide; ponavadi ga vzame noč. Dobro je, če se kaj gospodarjeve lastnine ne zgine z njim. Saj ni čudno. Nekoč se je tak berač pohvalil, da je tisti za nič za ta posel, če ne nafahta na dan 3 do 4 kovače. Kakor vidimo, je te vrste beračija edini posel, ki še ne pozna krize. Taki berači ali bolje rečeno postopači so kmetu v najhujše breme; kmet mu da samo za to, da se ga znebi, največ pa radi strahu, da bi ne zažgal. Pravijo, da je najboljša takega izlepa odpraviti. Vemo, da je revežev potrebnih, pa tak klatež škoduje še tistim, ki si skoro ne upajo prositi, dasiravno so v veliki bedi. Take nerodneže je dobro takoj naznaniti orožnikom ali županstvu.

Neki mož v naši dolini pa kar sam s takimi opravi. Ako »revež« službe išče, takoj mu je na ponudbo, služba vaškega čednika namreč, ki nobenemu ne diši. Če prosí denar: »Precej, če imate stodinarskega menjati.« Pa mu je že neki berač našel drobiža. »O mož, vi ste pa bogatejši ko jaz, ko imam samo enega kovača pri hiši.« In je bogati berač odšel osramočen. Takih slučajev je mnogo. Ljudje bodite previdni, tisti pa, ki izdajajo takim dovoljenja, naj premislijo, da gre to na račun obubožanega kmetijskega stanu, ki je danes v svoji občini itak že tako obremenjen, da ne zmore še izdatkov za delamrzne postopače. Sploh pa se kmetje sprašujemo, čemu se je odpravila prisilna delavnica, ki je bila prava dobrota tako za nas kakor za delamrzno gospodo. Ali bi ne bila največja korist za državo, če bi bili taki individui prisiljeni opravljati javna dela, med tem, ko zdaj to težko breme leži deloma na nas, ljudje, ki bi lahko delali, pa pohajkujejo in nas se za naše bore dinarje olajšujejo. Torej ustanovite zopet prisilno delavnico — boste videli, kako bo število brezposelnih padlo najmanj za 25%!

„Slovenec“ pred 50 leti

V četrtek, 2. marca 1882

Politični pregled: Odkar so naši vojaki zasedli trdnjavo Ledenice, se zunaj razen malih prask ni zgodilo nič zanimivega na bojišču... Iz Zadra se poroča, da so bili v noči 21. februarja Krivošijani napadli naše vojake. — Ako beremo nemške časnike, se zdi, da se znajdemo na pragu vojske Avstrije z Rusijo. Toda temu ni tako. Noben ruski časnik, piše neki dopisnik iz Petrograda, se ni izrazil, da želi Rusija zaradi Bosno-Hercegovinskih zadev pričeti vojsko zoper Avstrijo. Ruski car je sam rekel, da je Skobelev izvrsten general, pa slab politikar.

Domače novice: Za novo cerkev Jezusovega presvetega srca v Ljubljani tversto napredujejo priprave k nadaljnjemu zidanju. Celo zimo je dan za dnem delalo po 12 do 14 kamnosekov, katerim se je vsako soboto izplačalo po 90 do 100 goldinarjev zaslužka.

V soboto 4. marca 1882.

Politični pregled: Desnica državnega zbora je sklenila, nekaj jako važnega. Volilno pravico hoče podeliti vsem tistim, ki plačajo vsaj 5 goldinarjev davka. »Če smo že ljudem kar in petrolej podražili,« so rekli, »moramo jim dati vendar tudi volilno pravico.« — V Hercegovini so vojaki vzeli Mozinjo planino in Uluk ter pregnali evaše, katerih je bilo nad 800. Vojaki imajo 18 mrtvih in 16 ranjenih.

V torek, 7. marca 1882.

Izvirni dopisi: Z Dunaja: Dr. Lueger obsojen: Pred sodnijo bila je le dni jako zanimiva razprava zoper mestnega odbornika dr. Luegerja, ker je svoja tovarstva Guvesscha in Goldschmidta dolžil, da sta se dala podkupiti od angleške družbe, ki hoče po dunajskem mestu napraviti železnico po železnih kolih. Lueger je bil obsojen na 100 goldinarjev globo, a iz obravnave je vendarle občinstvo podelilo sodbu, da v mestnem odboru ni vse tako, kakor bi moralo biti. Občinstvo se med obravnavo živahno kevalo ploskalo Luegerju.

V gozdu zmrazil

Novo mesto, 4. marca.

Pred par dnevi je prišel v Novo mesto znamenit dva tisočaka, ki se nista bila žigosana. Medie Franc s Tolstega vrha pri Črmošnjicah. Ko je v mestu vse odpravil, se je popoldne odpravil peš proti domu. Domov ga pa ni bilo. Domač se ga sli iskat in ga našli v gozdu med vasmí Seč in

ČITAJ DOKRAJ IN NAROČIL BOŠ KAR LAMAYAV CIRILOVITISKARNI Z MARIBOR A TER GABOŠČITALVENISAPIBREZUDMORA

Ljubljana

Kolodvorski misijon
v Ljubljani

Od kar je postala Ljubljana važno križišče s severa na jug in z vzhoda na zahod se pojavlja na ljubljanskem kolodvoru vedno več potujočega žensstva. Kdor je opazoval pri prihodih ali odhodi vlakov množice potnikov, je lahko opazil tu pa tam plaho deklet ali ženo, ali morebiti tudi skupno deklet, od katerih je ena boječe povprašala sopolnika po tem in onem in, da ji je ta dal mimogrede odgovor, ali pa tudi ne. Bil je morda tudi priča sumljivega pogovora ali namigavanja, ki mu pa konca ni dočkal. Tako so te malo ali slabo informirane dekleta odšla na ulice in tam tavalje dolge ure, preden so se dovpitala do tja, kamor so želela.

Da se temu odpomore, bo v kratkem začel v Ljubljani na Glavnem kolodvoru poslovati Kolodvorski misijon.

Kaj pa je to Kolodvorski misijon? Pri nas je še to malo znana beseda in bo najbrž našo javnost nekoliko iznenadila. Nihče naj ne misli, da bo morebiti kdo na kolodvoru pridigoval in potnike izpreobračal. Kolodvorski misijon je skrb za potujoče žensstvo, zlasti za dekleta, ki prihajajo v mesto, pa so tam nezane in se ne vedo kam obrniti.

Ob prihodu vlaka pričakuje na peronu gospodična ali gospa z belo-rumenim belim odz akom na rokavi in se zavzema za došle potnice, ki potrebuje kakršnekoli pomoči in sveta. V posebni pisarni Kolodvorskega misijona — ponekod kar na kolodvoru — v Ljubljani v palači Vojkove zavarovalnice na Masarykovi cesti nasproti glavnega kolodvora dobe vse informacije in navodila. Pisarna Kolodvorskega misijona jim označi pot, če pridejo v mesto zaradi službe in jim po potrebi tudi oskrbi prenočišče ter jih varuje, da ne padejo v roke brezvestnim ljudem.

S tem je na kratko označeno delo Kolodvorskega misijona; iz tega pa je tudi razvidno, da je Kolodvorski misijon zelo važna socialna naprava, ki zasluži zanimanje in podporo vse naše javnosti.

GOSPODJE!

Ako hočete imeti srajce in ostalo perilo lepo in trpežno, kupujte istega samo pri tvrđi P. L. GORICAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. Mi jamčimo za kompletne velikosti, prvovrstno kvaliteto in blagu kot izdelavi, ter smo kljub temu v cenah najnižji, ker nam to omogoča večletna lastna izdelava. 2886

Kaj bo danes?

Drama: Ob 15: »Jurček« Mladinska predstava. Izven. Znižane cene.

Ob 20: »Jubilej«. Izven. Znižane cene.

Opera: Ob 15: »Tosca«. Izven. Znižane cene.

Ob 20: »Viktorija in njen huzar«. Izven. Znižane cene.

Ljudski dom, Moste: »Zlatopoljčanka«. Začetek ob pol osmih zvečer.

Šišenska prosveta: »RUR«. Ob pol osmih.

Kino Kodeljevo: Ob pol 4 in pol 6: Zvočni film: »Sin belih planin«. — Ob 8: »Zapadna fronta 1918«.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1, mr. Bohinec ded., Rimska 25 in dr. Stanko Kmet, Dunajska 41.

KAJ BO JUTRI?

Drama: »Zdravnik na razpotju«. Red C.

Opera: Zaprt.

Šišenska prosvetno društvo: Ob 8 zvečer predavanje ge. A. Lebarjeve.

Nočno službo imata lekarne: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9.

Pomladne novosti

za dame in gospode
nudi

Drago Gorup & Co.

Ljubljana

Miklošičeva cesta šte. 16 I.

© Kraljica v Ljubljani. Včeraj ob 4 popoldne se je pripeljala v Ljubljano z Bleda kraljica Marija v spremstvu svoje dvorne dame. Avto je kraljica šofirala sama. Kraljica se je ustavila pred Krišperjevo trgovino na Mestnem trgu, v katero je kraljica v spremstvu svoje dvorne dame vstopila. Kraljico je sprejel v trgovini g. Melicer, ki jo je tudi postregel in ji razkazal zalogo. Medtem se je pred trgovino nabralo mnogo občinstva in marsikdo je stopil še v trgovino kupit kaj malega, samo, da bi videl kraljico od bližje. Vendar pa je občinstvo v trgovini strogo pazilo, da ni oviralo kraljice pri nakupovanju in izbiranju blaga. Kraljica je v trgovini nakupila razne galanterije, porcelana, modnega blaga in igrače za kraljeviče. Izbrano blago je kraljica takoj vzela z avtom s seboj. V trgovini se je kraljica mudila eno uro. Ko je kraljica odhajala, ji je občinstvo pred trgovino prirejalo prisrčne ovacije.

© Prošnja iz delavskih naselbin mestni občini. Na notico pod tem naslovom smo prejeli sledeče pojasnilo: Ko je lansko leto Davčni urad zaznal, da si je postavilo z brezobrestnim posojilom mestne občine ljubljanske 207 strank zasilne barake na Galjevici, ob Vodovodni cesti in na Cesti dveh cesarjev, je zahteval od mestne občine, da jim izda pisмено stavbno in uporabno dovoljenje, češ, da bo večina lastnikov hotela imeti davčno olajšavo in se bodo te priloge rabile. Podpisani župan sem dal takoj nalog, naj mestni uradi vse potrebno ukrenejo in pripomorejo strankam do davčne oprostitve njihovih, četudi skromnih stavb. Po zakonu bi morala vsaka stranka odračunati pred vsem državno takso v znesku 322 Din za stavbeno in uporabno dovoljenje. Ker preko obstoječih zakonov mestno načelstvo iti ne more, bi jim ne moglo izdati stavbne in uporabnega dovoljenja, če ta taksa ni plačana, sicer odgovarja zanj mestno načelstvo oziroma dotični referent. Dobro vedo pa, da stranke nimajo niti za najpotrebnejše življenjske potrebe, sem se obrnil na finančnega ministra, da v tem posebnem in vsa ozira vrednem primeru prošle takse oprosti. Dalje sem tudi gradbenemu uradu naročil, da napravi brezplačno načrte stanovanjskih barak, ki so za doseg davčne

oprostive potrebni. Da bi se oprostitev take sigurne dosegla pri finančnem ministru, sem naprosil celo dvakrat ministra dr. Alberta Kramarja, da pri finančnem ministru intervenira. Kljub mojemu prizadevanju pa finančni minister še do danes prošnji ni ustregel. Davčna uprava pa zahteva, da mora rešiti mestno načelstvo stavbna in uporabna dovoljenja, ker te priloge k prošnji za davčno oprostitve, katere sem dal tudi po mestnem načelstvu za vse stranke napraviti, potrebuje. Da lastniki barak ne utrpé nobene škode in to bi se gotovo zgodilo, če ne predložijo prošnji za davčno prostost še stavbne in uporabnega dovoljenja in če v to svrho kolkovine ne plačajo, sem jih pozval, da jih obvarujem škode, na plačilo te kolkovine, ker pri najboljši volji podpisani župan tega ne morem storiti in založiti vsote 66.654 Din, — toliko bi vsa kolkovina znesla — ker nimam zato proračunskega kritja. Po približnih mojih preračunih bi morala vsaka stranka, če je obdači, plačati okoli 200—300 Din letno, medtem ko bi plačala, če dosegé davčno oprostitve 20—30 Din letno davka. Kakor je razvidno, sem podpisani storil vse da bi lastnike barak v tem oziru zaščitil. — Župan in mestni načelnik: Dr. Dinko Puc, l. r.

Posetite koncert
učiteljskega pevskega zbora
v Ljubljani, dvorana Uniona 7. marca

© Zopet se obračamo na dobra srca s to le prošnjo: katere družine bi bile pripravljene nuditi potrebnim akademikom, enemu ali več, zajtrk, kosilo ali večerjo. — Prav tako Vam mi preskrbimo tudi dobre inštruktorje. — Tudi obleka, perilo ali obutev bi nam bila dobrodošla. Vse cenjene ponudbe naslovite na Vincencijevo konferenco za akademike, Ljubljana, Akad. dom Sv. Cirila, Streliška ulica 12 (pri vratarju). — Za vse dobrotnike konference se bo redno vsak teden v petek v Akad. domu Sv. Cirila v kapeli brala sv. masa.

© Prof. Srečko Kumar, dirigent in ustanovitelj pevskega zbora slovenskih učiteljev je eden najboljših zborovskih dirigentov. Z izredno vsmo in žilavostjo, spretnostjo v izbiri programa in finim umetniškim čustvom, vodi svoj zbor, ki deluje z velikimi težavami. Člani zbora so raztreseni po celi dravski banovini ter se sestajajo od časa do časa v Ljubljani k skupnim pevskim vjam, vneti in navdušeni za stvar samo, slepo zaupajoč svojemu umetniškemu voditelju, ki jih je še vedno vodil in pripeljal do velikega umetniškega uspeha. V ponedeljek, dne 7. t. m. se nam bosta predstavila zbor in dirigent z posvem novim, prvovrstnim programom, o katerem smo že pisali. Vstopnice so že v Matični knjigarni.

KINO KODELJEVO

Telefon 31-62

Danes ob pol 4 in ob pol 6

SIN BELIH PLANIN

Nocoj ob 8 in jutri ob 8

ZAPADNA FRONTA 1918

© IX. delavski prosvetni večer »Zarje« se bo vršil v sredo 9. marca t. l. ob 20 v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. Na tem večeru sodelujejo: Delavska godba »Zarja«, pevski odsek »Grafike«, salonski orkester »Grafike« in orkester »Ljubljanskega zvonca«. Vmes je violina-solo, solopevi in Stanko Bitezni nastopi s humoristično razpravo o »avtomobilu«. Mali »Jazzband« s klavirjem z malim Zorkom in Voljo Prelovec zaigra več veselih komadov, Volja Prelovec pa še zaigra klavir-solo Čajkovskega: »Pesem škrlatnega«. Pri klavirju je konservat. Menardijeva. Govorilni zbor bo prednašal Čufarjevo pesem »Za nas«. Večer bo lep. Vstopnine ni.

© Predavanje v Rokodelskem domu. Prihodnji teden v sredo ne bo predavanja, ampak v četrtek, 10. marca ob osmih zvečer. Predavatelj bo obravnaval splošne določbe novega obrtnega zakona. Ker mora obrtnik in rokodelc, bodisi mojster ali pomočnik, temeljito poznati določbe novega obrtnega zakona, zahteva korist vsakega rokodelca, da se predavanja v Rokodelskem domu zanesljivo udeležijo.

© V Šentpeterskem prosv. društvu bo imel v ponedeljek zvečer ob osmih predavanje g. prof. Dolenc. — Vstop prost.

© Predavanje g. Medveda, ki je bilo napovedano za danes ob 5 popoldne v dvorani hotela »Union« je preloženo na nedoločen čas.

© Siska Drevi ob pol osmih priredi dramski odsek tukašnje Prosvete dramo Karl Čapka »RUR«.

© Kino Kodeljevo predvaja drevi ob osmih zvočni film »Zapadna fronta 1918«, ki kaže vso grozoto svetovne vojne.

© Proslava v Mostah. Drevi ob pol 20 bo v Ljudskem domu proslava 25 letnega odrskega delovanja g. Fr. Poženela. Igrali bodo Charlotte Birsch-godba »Zlatopoljčanka«. Naslovno vlogo bo igral gospe jubilar sam. Rezervirajte si pravočasno vstopnice.

2453
KLOBUKE raznih kakovosti, v najnovijih barvah in oblikah, zadnje modne novosti, ter športne klobuke in čepice, dobite v lepi izbiri po nizkih cenah pri **MIRKO BOGATAJ** SPECIJALNA TRGOVINA KLOBUKOV LJUBLJANA // STARI TRG 14 Sprejemajo se popravila Solidna postrežba!

© Reklama za dobro blago, ki se samo hvall, ni potrebna. Zakaj delajo torej Osrednje mlekarne reklamo za Bio mleko? Zato, ker večina prijateljev mleka ne pozna prednosti Bio mleka. Reklama v tem slučaju ni le trgovski princip, ampak naravno dolžnost. Bio mleko se dostavlja v higijensko zaprtih steklenicah na dom. Kličite telefon 2446.

© Ustavljena kinematografi. Ker novi filmski zakon določa tudi, da mora vsako kinopodjetje predvajati tudi gotov odstotek domačih filmov, so včeraj, ko je ta zakon stopil v veljavo, zaprli posamezni kinematografi v Ljubljani in na deželi svoje obrate. V Ljubljani sta prenehala predvajati kino Ideal in kino Ljubljanski dvor. Kino Matica pa obljublja, da bo še obratoval, ker da je izdelal predpisani odstotek domačega filma

Varujte Vašo kožo
s tem da uporabljate
NIVEA-CREME
pred slabim in mrzlim vremenom, da ne poka in ne pošlane hrapava. Nadrinite Vašo kožo vsak večer, preden greste na počitek temeljito z Nivea-Creme. Tkanine postanejo s tem mladostno napete, koža pa močno in prožna. Veter in slabo vreme ji ne morejo več škoditi. Naigrniti pa tudi podnevi, preden odidete na prosto, lice in roke z Nivea-Creme. Ta krema namreč ne zapusti nikakr sijaj, ter Vam nudi oni sveži in mladostni izgled, ki ga mi vsi tako radi imamo. Razlika nasproti luksuznim kremam: Najvišji učinek ali ceneje.

Nivea-Creme: Din 5.00—22.00
Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

© Zadnji teden sadjarskega tečaja SVD se prične v ponedeljek ob 19 v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi s predavanjem tajnika Kmetijske družbe g. Kafola o gnojenju sadnega drevja ter o obiranju in hranjenju sadja. V torek in sredo zvečer govori viš. vin. nadzornik g. Gombač o sadnem izboru za Ljubljano, torej o onih vrstah sadja, ki v Ljubljani najbolje uspevajo. V četrtek predava ravnatelj mestnih nasadov g. Lap o jagodju, v petek pa zaključijo tritedenski tečaj predavanja nadzornika g. Humeke o uporabi sadja sploh. Vstopnine ni.

© Čudna nesreča na Celovski cesti. Včeraj popoldne se je pripetila na Celovski cesti čudna nesreča. 30-letni delavec Ivan Kremžar iz St. Vida nad Ljubljano je peljal pohištvu v Ljubljano. Konj pa se je na cesti ustrašil avtomobila, skočil v stran in pritisnil Kremžarja ob žico, ki je bila napeljana k bližnjemu brzojavnemu drog. Zica je Kremžarja

močno stisnila v goltancu, tako da je moral v bolnišnico. Tam so ugotovili, da ima Kremžar hude notranje poškodbe v goltancu.

© Vlom v trgovino. Ljubljanski vlomilec postaja vedno bolj predrznj. V noči na včeraj so neznanji vlomilec v trgovino Andreja Beliča na Kavškovi cesti. Prerezali so šipe na oknih, se spzližili notri ter vrgli na prosto muziko, v kateri je bil zaklenjen predal z inkasom. V predalu je bilo okoli 1500 Din. Vloma sta sumljiva dva možakarja, ki sta prejšnji večer pri Beliču popivala.

© Opozorjamo na razglas prodaje pri družbi Commerce, Tavčarjeva 2, I. nadstropje.

© Kemično čisti obleke šimenc. Kolodvorska ulica št. 8.

© Namesto venca na grob blagopokojnega gospoda Mihaela Volk je darovala gospa Metka Gostinčar 100 Din Elizabetni konferenci pri sv. Petru. Bog povrnil!

Maribor

Kmetijska eksp. zadruga v likvidaciji
Komisar in likvidator že imenovan - Z likvidacijo prično takoj -
Aretirani voditelji ostanejo še v zaporu

Maribor, 5. marca.

Naša včerajšnja vest, da je banovina imenovala komisarija v vodstvo Kmetijske eksportne zadruge, je povzročila med članstvom umevno senzacijo. Vendar pa naše poročilo ne odgovarja v celoti dejstvu, ker zavarovalni odsek zadruge ne bo posloval dalje ter o obstoju ne bo sklepal izredni občni zbor, temveč je novi komisar imenovan hkrati za likvidatorja tega oddelka.

Za komisarija in likvidatorja zadruge je imenovan od banke uprave podnačelnik ukrajinca načelstva Maribor levi breg dr. Ivan Vrečar, za njegovega namestnika pa arhivski uradnik okrožnega inšpektorja Alojzij Podkugovšek.

Tozadavni odlok banske uprave, katerega je prejelo okrajno načelstvo v Mariboru, se glasi: »Ved neupravičenege izvrševanja zavarovalnega posla po Kmetijski eksportni zadruzi z o. z. v Mariboru se je poslovanje ukinilo, poslovni lokali zaklenili in zapečatili in poslovne knjige konfiscirale. Ker se je pa zavarovalni posel vršil v tako velikem obsegu, da potrebuje likvidacija več časa, postavljam za komisarija in likvidatorja zavarovalnih poslov gori imenovane zadruge dr. Ivana

Vrečarja pri srezkem načelstvu v Mariboru in za njegovega namestnika pa Alojzija Podkugovška, arhivskega uradnika pri okrožnem inspektoratu v Mariboru. Ta dva gospoda morata od okrožnega sodišča prevzeti poslovne knjige ter takoj pričeti z likvidacijo. Za poslovanje porabite lahko osebo, ki je bilo poprej uslužbeno pri zadruzi, oziroma lahko temu osebo odpoveste službo.

Na podlagi tega odloka bo torej sledila nemudoma likvidacija zavarovalnega oddelka zadruge. Komisar, oziroma likvidator bo prevzel poslovne knjige od preiskovalnega sodišča že v ponedeljek. Stranke, ki so se radi poslovanja zadruge do sedaj obračale na preiskovalnega sodnika, se bodo torej v bodoče morale obrniti naravnost na likvidatorja. — Usoda aretiranih voditeljev zadruge Kristofiča, Zunkoviča in Kende pa še ni rešena. Ostanejo zaenkrat še nadalje v zaporu ter se bo postopanje proti njim nadaljevalo do končne razčiščenja.

Odlok ban. uprave sicer stavlja v likvidacijo samo zavarovalni oddelk Kmetijske eksportne zadruge. Vendar bo s tem faktično likvidirana cela zadruga, ker se je njeno poslovanje v glavnem obsegu itak vršilo le v posmrtnem zavarovanju.

© Odlikovanje zaslužnega gasilskega poveljnika. Poveljni mariborskega prostovoljnega gasilnega društva, mnogozaslужnj g. Ivan Voller, je dobil kot priznanje za svoje velike zasluge odlikovanje češkoslovaške gasilske zveze.

© Mladina poje... Dijaški pevski zbor Ferijalnega saveza v Mariboru nastopi zopet s svojim novim programom. Čuli bomo zopet precejšen šopek slovenskih narodnih pesmi. Posebno pozornost bodo vzbujale na vsak način najnovejši Emil Adamičeve mladinske pesmi s spremljevanjem klavirja. Prav posebna novost bodo pa tri »Preške« — narodne — s spremljevanjem harmonike na meh. Pesmi je harmoniziral dr. Anton Schwab; posnel jih je po narodnih pesmih, katere poje v Prekiji ob spremljavi harmonike. Zbor šteje okrog 100 pevcev in pevk. Že ob priliki svojega prvega nastopa preteklo iseen je mladi zbor zadivil s svojim sigurnim nastopom. Sedaj ima za seboj temeljito šolo in gotovo bo njegov nastop to pot še bolj precizen. Vodi ga prof. Viktor Schweiger. Koncert se vrši v veliki Kazinski dvorani dne 9. t. m. ob 20. — Za celokupno šolsko mladino (za vse mariborske šole) se bo vršil koncert kot mantinela v unijonski dvorani 13. t. m. ob pol 11 popoldne.

© Predzren roparski napad je bil izvršen v petek zvečer ob Dravski brvi na sejmarija Aloiza Fevša. Napadli so ga trije neznanji, po videzu so de mladi 20 letni fantje, ki so ga podrlj na tla ter mu iztrgali iz žepa listnico z 60 Din gotovine. Po posrečenem napadu so naglo bežali, zasledovani od napadenega, ki je na ves glas klical na pomoč. V pozni uri pa so bile odbravse ulice že prazne in tako nihče ni mogel napadalec ustaviti. Izginiti so v temi in tudi stražniki, ki so bili v cel m mesu o napadu obveščeni ter so takoj pričeli sumljivos zasledovati, niso imeli uspeha.

© Posestna izprememba. Franc Hauptman je kupil hišo na Koroški cesti št. 106 od Ludovika Purkharda za 115.000 Din.

© Naša Habijančeva Lenčka nam bo točila škofova vina v Mariboru, Vodnikov trg 2 v nre-novljeni gostilni »Betnava«. Tudi za prigrizek bo preskrbela, kar ona posebno zna. Na dobro kapljico vas vlijudo vabimo.

© Makulaturni papir dobite lahko v upravi našega lista na Koroški cesti 1; v množinah nad 100 kg radi izpraznite ehambe po nižji ceni.

© Otvoritev speceriške trgovine. V Orožnovi ulici 8 je otvoril speceriško trgovino g. Anton Podlaha. Več v oglasnem delu lista.

© Sanatorij v Mariboru. Gosposka 49. — Telefon št. 23-58. Lastnik in vodja kirurg dr. Černič. Najmoderneše solnce za operacije. Zdravilni aparati: Višinsko solnce, diatermija, tonizator, žarnica »Hala«, emterocleaner. Zdravljenje z radijem (pi-jača in kopeji). Cene zmjerne.

© Lovel! Naznanja se, da se je preparator Pajfler preselil s Pekar v Maribor, Magdalensko predmestje, Komenskega park 3.

NEUGIBAJKAJBOŠKUPILZAPISANKOSAMOSPISEKARLMAYAPIŠITAKOJCIRILOVITISKARNIMARIBORUPOCENIK

2048

Dnevna kronika

Inserentom!

Z današnjim dnevom se je zaključilo število inseratov, ki prihajajo v poštev za naš razpis nagrad. Prosimo vse one inserente, ki ste nam poslali svoje inserate samo v enkratno ali dvakratno objavo, da nam takoj daste naročilo še za nadaljnje objave, da bodo tudi Vaši inserati prišli v poštev za razpis nagrad. Zaukrat smo tudi Vaše inserate opremili s številkami v desnem zgornjem kotu, da Vas ne izključimo od zanimivega glasovanja. Inserati za nagrade morajo namreč biti v smislu razpisa objavljeni v dneh 6., 9. in 13. marca. Prav tako pa prosimo tudi one inserente, ki nam doslej še niste poslali svojih oglasov, da to storite za 9. in 13. marca. V smislu razpisa nagrad ne pridejo Vaši inserati v poštev za glasovanje, vendar jim je zagotovljen prav tak uspeh. Pomnite, da gre za Veliko noč, ko velja že vnaprej popraviti bilanco. Če boste Vi storili svoje, bo storilo svoje, upajmo, tudi naših 150.000 bralcev!

Današnji »Slovenec« je izšel v nakladi 31.000 izvodov. Glasovnica bo še dvakrat objavljena, tako da bo zunaj okoli 90.000 glasovnic!

K razpisu nagrad

Ko smo se odločili za razpis nagrad, združen z glasovanjem: Katerih pet inseratov smatrate za najučinkovitejše?, smo se ravnali po smernicah znanstvenih delavnic Nemške reklamne zveze v Berlinu. Ta znanstvena delavnica pa je zopet imela pred očmi velike razpise nagrad, ki jih razpisujejo v iste namene veliki angleški in ameriški listi, katerih naklade gleda v sto tisoče in v milijone izvodov! Slihe razpise nagrad so preizkusili z velikim uspehom med drugimi nemški listi, katerih naklada gre v sto tisoče izvodov, naslednji listi: »Hannoverscher Anzeiger«, največji in najpomembnejši dnevnik v severovzhodni Nemčiji, ki izhaja dnevno v do 120.000 izvodih! »Neue Augsburger Zeitung«, »Dresdner Neueste Nachrichten« (105.000 izvodov!), »Breslauer Neueste Nachrichten«, »Danziger Neueste Nachrichten«, »Saarbrücker Zeitung« (70.000 izvodov!), »Westfälische Zeitung«, »Stuttgarter Neues Tageblatt«. Te liste navajamo zaradi tega, ker imamo v rokah poročila, in kakšnih okoliščinah se je pri njih vršil razpis nagrad in s kakšnim uspehom.

Za Vas!

3066

imamo krasno izbiro češkega in angleškega blaga za občo, plašče itd. Vaša korist je ogledati si našo veliko zalogo — naša dolžnost postreči Vas prijazno dobro in poceni

Speci alna trgovina sukna NOVAK - LJUBLJANA

Kondre m. trg št. 15 (Nasproti nunske cerkve)

Koledar

Nedelja, 6. marca: (Sredpostna četrta pustna nedelja): Perpetua in Felicitas, mučeniki; Fridolin, opat.

Ponedeljek, 7. marca: Tomaž Akvinski, cerkveni učenec. Mlaj ob 8.44. Herschel napoveduje dež in sneg.

Novi grobovi

† V Kamniku je umrla 12 letna Ivica Petek, hčerka uglednega kamniškega trgovca in obč. odbornika. Njen pogreb bo danes ob 4 pop.

† V Guštanju je umrl ugledni in obče spoštovani trgovec in gostilničar Rudolf Brundula star. Pogreb bo danes ob 4 popoldne na farno pokopališče. Blag mu spomin, žalujočim naše globoko sožalje!

Osebnosti

— Upokojeni so peh. kapetan I. razr. Miloš Rohak; peh. polkovnik Dragotin Rumler; peh. podpolkovnik Dragan Koukal; peh. kap. I. razr. Marko Šaban; nižji voj. uradnik II. razr. ekonomske stroke Peter Tumir; nižji voj. uradnik I. razr. ekonomske stroke Ivan Tomašek; nižji voj. uradnik I. razr. topniško-tehniške stroke Teodor Fidler; voj. pisar I. razr. ekonomske stroke Karlo Tesmer; peh. kap. I. razr. Dragan Voska; nižji voj. uradnik I. razr. ekonomske stroke Milan Kasparovič in konjeniški narednik vodnik I. razr. 7. konjeniškega polka na službi v inženjerskem oddelku poveljstva III. armijske oblasti Ivan Rat. — Odpuščen je iz državne službe pogodbeni zdravnik dr. Viktor Stivič na službi v pomorskem arzenalu.

— Imenovanja. Za vojaškega atašea s sedežem v Tirani je imenovan peh. podpolkovnik za generalstabe postle Božidar Božič, do sedaj vršilec dolžnosti načelnika štaba poveljstva varstvene divizije oblasti in za sanitetnega poročnika zdravnik in voj. drž. gojenec dr. Avgustin Ruter. — Za poveljnika torpiljarke »T 6« je odrejen kapetan korvete Anton Debevec.

— Iz železniške službe. Premeščeni so: Uradniki VII. položajne skupine: Zupanc Tomaž, strojni oddelk dir. Ljubljana v kurilnico Maribor. — VIII. pol. skupine: Heric Franc, Poljčane, za šefa Pesnica; inž. Završnik Jožef, kurilnica Maribor, v kurilnico Ljubljana I. gl. kol.; Radej Henrik, Poljčane, v Celje. — IX. pol. skupine: Žen Jožef, Logatec, v Poljčane. — X. pol. skupine: Čebel Žilko, Trebnje, za šefa v Mirovec; Hladnik Pavel, Saveki Marof, za šefa Vojka. — Zvaniški I. kategorije: Prekaj Henrik, Zidani most, v Maribor gl. kol.; Frank Jakob v Ljubljano gl. kol. — Služitelji: Kupljenek Andrej, Ljubljana gor. kol., v Ljubljano glav. kol. — Dnevničarji: Gruden Ivan, Močanec, v Ponikvo; Zajc Franc, Lesce-Bled, v Rogatec; Lenard Leo, Rimske Toplice, v Laško; Kukec Adolf, Grosuplje, v Sevnico; Sajne Ferdinand, Ormož, v Rajhenburg; Pere Anton, Brezno-Ribnica, v Rajhenburg; Pleša Jožef, Medvode, na Bled-jezero; Lohorec Vekoslav, Brezovica, v Trebnje. — Nadalje so premeščeni: od občega k gradbenemu oddelku sloveči zvanščiki I. kategorije: Kahne Franc; II. kategorije: Dežman Martin, Turk Janez, Stres Ivan, Mandelj Martin in Novak Josip. — Nameščeni so za

uradniške pripravniške: inž. Peteršič Franc, kurilnica Ljubljana I. gl. kol.; Novakovič Svetislav, Ruše; Vari Rudolf, Čakovec; Stampar Anton, Brežice; Arhar Franc, Zagorje; Arnuš Mirko, Kotoriba; Prek Janez, Slov. Bistrica; Černousov Konstantin, oddelek II.; Požar Herman, Čakovec; Bartenjev Dimitrije, oddelek III.; inž. Sluga Jakob, oddelek III.; Šiflar Koloman, Škofja Loka; Lorenci Janez, Prevalje.

Nesreča

Hrastnik, 5. sušca.

V rudniškem okolišu je pa vedno dovolj nesreč. Prejšnji teden se je od gorečih plinov v štedilniku vnela obleka dečka družine Zagore v Koloniji. Deček, ki hodi v sedmi razred, je dobil velike opekline po obrazu in prsih. Zdravil se v hrastniški bolnišnici.

Ta teden je pa slinjeni zrak iz cevi, ki se je utrgala v rovu ožgal na lakteh in plečih rudarja Tacarja iz Blat. Zdraviti se bo moral precej časa, da bo zopet mogel na delo.

Ostale vesti

— Zlata poroka. Franc in Agata Koželj, Polančeva dva, sta v nedelje praznovala zlato poroko na Vrheh pri Sv. Duhu. Kar dvanajst otrok se je rodilo iz tega zakona, pa so se vsi razkropili po svetu, tako da sta na stara leta oče in mati ostala na svojem domu — sama. Vendar pa otroci lepo skrbijo za svoje starše. Sin Lojze in njegova žena Ana, menda iz Ribnice, sta vse sama preskrbela za zlato poroko. Sosed Škofca je prebral lepo pismo iz Amerike in izročil očetu in materi dva lepa ameriška cekina od sina in sinuhe iz Amerika. Najmlajši sin, David, je prijel očeta, ki ne more sam iz zapečka in ga ponesel ven iz hiše pred slikarsko »kattlo« v pokojenega gospoda Erjavca iz Višnje gore. Tudi ta je po tožil, da se tudi v njegovi obrti pozna kriza pri novoporočenih in zlatoporočenih. Le smučarjev ne teži kriza, saj jih je bilo okoli Sv. Duha vse živo, ljubljanskih in višenskih. Tudi zlatoporočenec se prišli čestitat.

Za usta sveža in za usta m'ada

Je užitek in krepišo Mirim čokolada.

— Dravski direkciji pošte in telegrafa je znano, da se oglašajo pri raznih podjetjih ljudje, ki pobirajo oglase za telefonski imenik. Ker se je neko podjetje obrnilo na direkcijo s prošnjo, naj se njen oglas predruži, se zdi, da so prizadete tvrdke uverjene, da se pobirajo oglasi za nov telefonski imenik v zalozbi poštna uprave. Da bo v tem pogledu vsakdo na jasnem, opozarja poštno ravnateljstvo, da ono ne misli izdati novega imenika za dravsko banovino in da torej v njenem imenu ni nihče upravičen pobirati oglasov. Ko se bo pripravil nov telefonski imenik, bo to uradno razglašeno.

— Matildin sejame na Muti bo letos izjemoma namesto 14. marca že na dan sv. Gregorja, dne 12. marca. Sejem je za živino in blago.

— Zahlevajte Gaglova erfurtška semena!

— Čebelarjem. Vse čebelarje in čebelarke podružnice obveščamo, da je ministrstvo drž. železnice dovolilo udeležencem čebelarkega občnega zbora, dne 20. marca t. l. v Celju polovično vožnjo pod navadnimi pogoji. Pri izstopu v Celju, naj delegati ne oddajo voznega listka, temveč puste le žigositi pri prometnem uradniku. Z istim voznim listkom in legitimacijo, ki jo bo dobil vsak delegat na občnem zboru, se bodo odpeljali delegati brezplačno zopet domov. Ta ugodnost velja za 19., 20. in 21. marec. — Tajnik.

— »KARITAS« (posmrtniški oddelk Vzajemne zavarovalnice). Če umre zavarovana oseba, je treba poslati vodstvu »KARITAS«: 1. polico, 2. potrdilo o zadnjem plačanem prispevku, 3. potrdilo župnega urada o smrti zavarovane osebe, 4. ime in točen naslov prejemnega upravičenca. Ker so nam bili nekateri smrti slučajni samo javljeni in nam niso bile poslane potrebne listine, opozarjamo ponovno, da posmrtni ne izplačamo, dokler niso predloženi vsi potrebni dokumenti. »KARITAS«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice.

— Pevskim zborom. »Slovenske narodne pesmi«, ki jih je za petje v zboru priredil profesor Marko Bačuk, so še vedno najlepše pesmi za vsak zbor, najsi bo dobro izvežban ali šele začetniški. V novem zvezku so iz dveh prejšnjih zvezkov izbrane vse najlepše pesmi. Delo je založila Nova založba v Ljubljani in se priporoča za naročbo.

— Nova knjiga: Naši gostje — kako jim postrežemo? Spisala S. M. Deodata Kump. Ljubljana, 1932 — 102 strani z mnogimi slikami. Vezano v celo platno 45 Din. — Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

— Brata Grimm, pravljice. Prevel Alojzij Bolhar, ilustriral Mirko Bambič. Zbirka mladinskih spisov. Izdala in založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1932 Str. 191. Cena 45 Din. Bratov Grimm po imenu morda res marsikdo ne pozna več, toda njune pravljice žive še prav tako živo, kakor pred pol stoletjem gotovo po vsem kulturnem svetu. Z njuno Pepelko, Sneguljico, z Jankom in Melko i. dr. jokajo in se smejejo otroci po palačah, po revnih predmestnih delavskih stanovanjih in po skritih gorskih vasicah. Te čudovite pravljice prevažajo že od nekdaj v vse jezike sveta, jih prirejajo v slikanice za najmlajše deca in jemljejo iz njih snovi za opere. Tako se godi z njimi, odkar so zagledale luč sveta in se bo godilo najbrže vedno, kajti prava umetnina je neumrljiva in te pravljice bratov Grimm so ena takih nesmrtnih umetnin. Naravnost čudimo se, da smo bili ravno mi Slovenci eden izmed redkih narodov, ki jih doslej še nismo imeli na svojem knjižnem trgu v celoti, v takem prevodu in v taki opremljeni, kakor po vsej pravici zaslužio. To občutno vrzel je zamašila sedaj Jugoslovanska knjigarna, ki jih je pravkar izdala v svoji priljubljani zbirki mladinskih spisov. Če so bili kdaj otroci kakke knjige od vsega srca veseli, tedaj bodo nedvomno te in čeprav za velikonočne praznike ni navada kupovati otrokom darov, naj to pot pač napravijo povsod izjemo, kajti večje veselja jim pač ne bodo mogli napraviti. Prav tako jih bo pa z najplemenitejšim užikom prebral vsak odrasli ter ob tem vsaj za nekaj ur zopet zaživel presrečno otroško dobo.

— Guardinjev Sveti križev pot je že skoro pošel. Na razpolago je samo še kakih 80 broširanih izvodov, dasi je bila izdaja precej močna. Že to je dokaz, kako se je ljudstvu priljubil — marsikje so ga tudi skupno molili v cerkvi in med tem je izšel tudi že v hrvaškem prevodu — in da je našlo v njem molitev, ki prihaja modernemu trpe-

Ostro mrzlo vreme - nežna mehka koža!

Zgodnja pomlad ... dež - hladno vreme in veter. Za Vašo nežno kožo se vam ni treba bati. Vedno in povsod ... zlasti predno odidete z doma ... vžemite malo Elida Crème de chaque heure: nežno kot dih obda z zaščitno plastjo obraz in roke ... varuje kožo, da ne postane hrapava in rdeča ... jo ohrani mehko, nežno in lepo!

ELIDA CREME DE CHAQUE HEURE

čemu človeku res iz srca. Da bi v postnem času še mnogim prinesel religiozne tolažbe, je cena broširanemu izvodu izredno znižana: dobite ga za 3.50 Din. Naročite ga kar na naslov: Vital Vodusek, kaplan, Loke p. Zagorje ob Savi — in v pismu priložite znak za 3.50 Din, da ne bo sitnosti s položnicami.

— Pri motenju prebave, bolečinah v želodcu, gorečici, slabostih, glavobolu, migljanju pred očmi, razdraženosti živcev, pomanjkanju spanja, slabem počutju, nerazpoložnosti za delo povzroči naravna »Franz-Josefe« grenčica odprte telesa in poživljuje kroženje krvi. Poizkusi na vseučiliških klinikah so dognali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju po zavzemanju »Franz-Josefe« vode zopet dobili slast do jedi v razmerno kratki dobi. — »Franz-Josefe« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Društvo zobnih zdravnikov za dravsko banovino obvešča svoje člane, da predava prof. Moral v soboto, 12. marca od 14 naprej v predavalnici ljubljanske ženske bolnišnice in v nedeljo, dne 13. marca istotam ves dan. Tema so: 1. slučajni na meji neurologije in zobnega zdravljenja; 2. regionalna anestezija specijelno na bazi lobanje; 3. umetno zobovje; 4. fokalna infekcija; 5. alveolarna pyorrhoea; 6. krvavitve v ustih in njeno lečenje; 7. oprte proteze; 8. pogreške pri diagnosticiranju empeina antruma.

— Društvo zobotekhnikov za dravsko banovino v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v sredo, dne 9. marca 1932 ob pol 8 zvečer v gostilni »Sokol«, lovska soba, v Ljubljani. Še neveljanji zobotekniki in oni izven Ljubljane se posebno naprošajo, da se tega občnega zbora udeležijo v čim večjem številu. — Odbor.

Tolovajski napad na župnišče

Ponoči so 3 rokovnjači obhvalili župnišče pri Sv. Martinu na Pohorju in obstrelili župnika g. Sinka

Slovenska Bistrica, 5. marca.

Znana vas Sv. Martin na Pohorju je bila v petek ponoči pozorišče zagonetnega roparskega napada, katerega žrtev bi skoraj postal tamkajšnji priljubljeni župnik duhovni svetnik g. Franc Sinko. Okrog 8 zvečer so se priklutili pred župnišče trije neznanzi z globoko na oči potisnjenimi klobuki. V temi so se nekaj časa sukali okrog župnišča, v katerem je spalo že vse razen gospoda župnika. Zvečali so nato večna vrata, ki so edini izhod iz župnišča na prosto, z vrvo tako močno, da jih ne bi mogel nihče od znotraj odpreti. Ker so tudi vsa okna na župnišče močno zamrežena, so bili na ta način vsi stanovalci župnišča v past, iz katere ni bilo mogoče pobegniti. Nato so šli rokovnjači k oknu v pritličju, ki je bilo še razsvetljeno. V sobi je bdel gospod svetnik, ki se je takoj javil, ko so začeli trkati na okno, misleč, da bo treba iti koga prevideti. Ko pa je odprl okno, je s strahom opazil čisto tik stoječe tri neznanke moške, ki so merili nanj s samokresi. Eden je zagrozil:

»Svetovna kriza je, denar sem! Brezposelni smo! ter nato zahtevali od župnika vso gotovino, drugače pa, da bodo zažgali gospodarsko poslopje. Ves v strahu jim je župnik vrgel skozi okno vse, kar je imel pri sebi, bilo pa je le par kovačev. Razbojniki se s tem niso zadovoljili. Ko jim je župnik zatrjeval, da nima več, so pričeli kratkoma nanj streljati. Krogle so kar križem frčale po sobi

Koroška Bela

S težkimi obrazi hodijo ljudje okrog; mlado in staro teži strašna resnica, da jim je 15. marca vzel vsakdanji kruh v tovarni na Javorniku in na Savi. Vsa naša občina z jeseniško vred (saj obse skupaj števila 10.000 prebivalcev) stoji pred strašno katastrofo, če se razmere čimprej ne spremene. Zares, krut je kapitalizem! Zaupamo, da bo obli si priskočila obupanin na pomoč. Vsi pa, čeprav težko, ohranimo zavest in mirno kri!

Drevi ob pol 8 nas bo razvedril s svojimi alpinskim predavanjem »Od Landecka do Salzburga« alj p. kranjsko povedano: »Kako se v gorah ribet kuhar«, g. prof. Janko Makarja. Predavanje bodo popajnevale krasne skioptične slike. Vrh se v družni dvorani na Koroški Beli.

Kdor le more, naj v teh dneh trpljenja pokaže svoje krščansko in človeško srce in naj s pritrvalno ljubeznijo daruje po svojih močeh boštis denar ali obleko ali živeč Vincencijevi konferenci, ki oskrbuje najbolj uboge med potrebnimi. Darove sprejema župni urad in delavni člani in članice te dobrodelne ustanove. Pomagajmo drug drugemu!

— Dobro toaletno milo ne sme samo prijetno dišati, temveč tudi po svojih sestavinah v medicinskem smislu delovati očiščujoče na kožo. Samo tako lahko koristi pri negovanju telesa. Ravno zato so Fellerjeva Elsa-mila zdravlja in lepote tako cenjena. Paket s 5 vrstami mila za 52 Din brez daljnjih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Dolja, Elzatr 134, Savska banovina.

KIOBUKE za Veliko noč v lepi pestrizbi izbiri bite pri **VINKO BOGATAJ, Radovljica** klobučar

Sprejemamo popravila! Cene nizke!

— Zaprtje. Mnogoštevilni zdravniki napovedujejo tudi pri najvišjem štadiju vretja in razkrajanja v kanalu želodčnega črevesa po uporabi naravne »Franz-Josefe« grenčice dober uspeh.

— Pogubonosna razdejavanja po različnih škodljivcih, ki so prezimili v Vašem sadovnjaku, se ubranite najbolje, ako v lepih pomladanskih dneh temeljito obrigate oz. roma namažete sadno drevje z ARBORIN-om. »Chemotechnica«, družba z o. z., v Ljubljani, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. in E. Skaberne). 2460

— Naprava stanovitnega sadjeva. Kmetijska družba je izdala novo »Gospodarsko navodilo« pod tem naslovom, ki obsega 34 strani. V njem se obravnava nakratko naprava sadjeva, poljudno in lahko umljivo, tako da se zamore v kratkem času vsakdo poučiti o tem važnem načinu uporabe sadja za dom. Navodilo je namenjeno predvsem praktičnim sadjarjem, ki imajo veliko posla z napravo domače pijače za dom. — Proti vpošiljavi 5 Din v znakmah, ga Kmetijska družba vsakomur dopošlje.

in le srečnemu naključju je pripisati, da je župnik ušel gotovi smrti.

Umikal se je sem in tje, da bi dosegel vrata ter pričel klicati na pomoč. Ena krogla pa ga je kljub temu precej hudo oprasila na senco ter mu odrla kožo do kosti. Strelji so prebudili župnikovo sestro, ki je nato iz podstrešnega okna klicala sosede. Strelji so prebudili najbrže tudi sosede, ki so silili obupne klice ter prihiti na pomoč. Roparji so se kmetov ustrašili ter pobegnili v temo.

Danes so bili o napadu obveščeni slovenjebistriški orožniki ter takoj začeli poizvedovati. Domnevajo, da so banditi dobro poznali razmere v župnišču, ker bi jim drugače ne prišlo na misel zvečati večna vrata in ne bi mogli vedeti, da je to edini izhod iz župnišča. Ni izključeno, da so potepuhi, ki ne morejo po mestu izvrševati več svojih zločinskih dejanj, pa so se zaradi tega v zadnjih časih umaknili na deželo, kjer v tolpah ogrožajo mirno prebivalstvo. Slovenjebistriški okraj je ves pod vtisom tega zločinskega dejanja in prebivalstvo je zelo vznemirjeno in razburjeno.

Slov. Bistrica

2969

Krasno izbiro blaga v vrcih za Velikonočne praznike po jako ugodnih cenah priporoča krojašvo

TOPORIŠ

Šoštanj

»Mesto Šoštanj«. Te dni je izšel nov zvezek zgodovinske knjige »Mesto Šoštanj«, ki jo piše meščanskošolski ravnatelj g. Fran Hribernik. V zvezku, ki je izšel leta 1930., je avtor izčrpno obdelal šoštanjsko cerkevno in šolsko zgodovino, v pravkar izišlem delu pa nam na 80 straneh podaja zgodovinski opis gradov in podložništva. Knjiga stane 15 Din in se dobi v prodaji pri g. Rudolfu Korenu v Šoštanju.

Občni zbor Zadrage lesnih, kovinarskih in sorodnih strok se je vršil v nedeljo dne 28. februarja v Unionu. Oblast je zastopal višji pristav g. Eiletz, Zbornico TOI pa g. Iglit iz Ljubljane. Zadruga je v minulom letu imela 117 članov; blagajniška knjiga izkazuje 6362.62 Din dohodkov in 5157.80 izdatkov. Ob koncu občnega zbora so se zborovalci z 71 proti 5 glasovom izrekli za skupne zbornice.

V nedeljo popoldne v Slom. domu: Materin dan.

Moste pri Ljubljani

Postni govori na moše bodo v salezijanskem mladinskem domu na Kodeljevem v četrtek, petek in soboto ob pol 8 zvečer. Ti postni govori bodo kot nekatere duhovne vaje in priprava za velikoonočno spoved. Govoril bo salezijanec Josip Meze. Dostop k tem govorom bodo imeli izključno samo moše. Sklep bo prihodnje nedelje ob 7 jutraj, ko bo sklepni govor in sv. maša s skupnim sv. obhajilom moš. Tudi k tej skupni slovesnosti bodo imeli dostop samo moše. — Za mladeniče bodo duhovne vaje v dneih 15. do 19. marca.

25 letni jubilej Franceta Poženela. Prosvetno društvo v Mostah proslavi danes na skromen način jubilej 25 letnega odseka udeleževanja g. Franceta Poženela. Vsi, ki poznajo neumorno delavnega in agilnega društvenika, znajo ceniti njegovo plodono prosvetno delovanje. Ako omenimo na tem mestu 21 njegovih prevodov, neglede na njegove prevode enodejank, ki jih tudi ni malo. Franc Poženel je bil rojen 24. oktobra 1888 v Dol. Logatu. Ze dijak je kazal posebno zanimanje za dramatik. Po maturi 1909 v Ljubljani je bil nekaj časa korektor v jugoslovanski tiskarni, nato je bil pri deželnem odboru, gradbeni direkciji, danes pa pri kr. banski upravi v Ljubljani. Naj omenimo njegovo prvo predstavo »Sanjec« leta 1907, igrano v Dol. Logatu, kjer je deloval pri Prosvetnem društvu do leta 1912. Od tega leta dalje pa je odbor-nik in sodelavec pri Prosvetnem društvu v Ljubljani. Tudi njemu ni prizanesla vojna vihra. Odsel je na gallico in italijansko fronto, a katere se je srečno vrnil. Kdor ga je poznal tudi kot vojaka, je videl v njem zavednega in celoga Slovenca, resnega in preračunljivega. Takoj po prevratu ga vidimo pri šentpeterskem prosvetnem društvu, vidimo ga v Mostah itd. Povsod, kamor je šel, je prijel za delo, ki ni bilo brez uspehov. Pod njegovim vodstvom Prosvetnega društva v Mostah (1913—1930), kjer deluje še danes, se je mnogo storilo, zlasti v dramatičnem odseku, katerega vodi kot režiser s posebno požrtvovalnostjo. Ustanovitelj in predsednik je pevskega društva »Zvezdet« (1921), katero vodi še danes. K njegovi 25 letnici odseka udeleževanja naj omenimo zlasti še najnoveše igre, ki so bile vzporedne z velikim uspehom pod njegovo režijo: »Dome« in »Bratje« (Jalen) in »Kavarija« ter »Grunte« (Matijev). Danes bo za njegov jubilej vzporedno priključen igraček v štirih dejanjih Ch. Birscheve »Zlatopoljane« v njegovem prevodu in režiji. Vzornemu in požrtvovalnemu prosvetnemu delavcu iskreno čestitamo in mu želimo ob tej priliki še mnogo let plodonosnega in vztrajnega dela, ki naj služi za zgled poznejšim generacijam.

Domžale

Cornilleovo zgodovinsko dramo »Dolžnost časti in ljubezni« bo vzporedno tukajšnje Kat. izobraževalno in podporno društvo na Tihno nedeljo, dne 13. marca ob 15 in ob 19. Drama je ena največjih francoskih dramskih umetnin in je, doreči za stara skoraj 300 let, še danes stalno na repertoaru velikih francoskih gledališč. Hvaležni smo društvu, da pri določitvi repertoara izbira res umetniška dela, da moremo tudi ti, ki nam ni možno hoditi v gledališče, tuintam videti kako svetovno umetnino, ki jih na diletantskih odrih ni možno videti prevečkrat. Takega repertoarja hočemo! Prepričani smo, da bo delo uspelo, ker ima društvo nekaj prav dobrih igralnih moči. Baje bo tudi inscenacija popolnoma nova, za Domžale neobičajna. Vstopnice se dode v predprodaji in konzumu, kjer naj si vsak pravočasno preskrbi primerno mesto.

Elektrifikacija našega trga se bliža k koncu. V zadnjem času so razširili in pomnožili cestno razsvetljavo ter postavili več novih svetilk, glavna cesta pa je razsvetljena od Društvenega doma do Kebrove gostilne z obločnicami, katerih je 15.

Krajevna protituberkulozna liga je bila ustanovljena prošli mesec. Ker je ustanovljena na privatni iniciativi in ima namen pobijati tuberkulozo (jetiko) med ljudstvom in osvoboditi narod največje sovražnice človeškega zdravja, vabi zato vse, da se včlanijo v to prepotrebno društvo.

Prvo javno predavanje priredi krajevna protituberkulozna liga danes ob 11 dopoldne v narodni šoli. Predava okrožni zdravnik dr. Matija Hočevar. Ker je to predavanje za ljudstvo zelo važno in gre predvsem za narodno zdravje, vabimo vjudo, da ne zamudite tega prevažnega predavanja. Vstop vsakomur prost!

Konjice

Osebnost. Premeščen je iz Konjic g. vladni svetnik in okrajni načelnik Karl Trstenjak za okrajnega načelnika v Črnomelu.

G. vladni svetnik Trstenjak je užival v vsem konjiškem okraju sloves strogo pravičnega in objektivnega uradnika. In baš ta stroga nepristranost ga je pri vseh priljubila. Poznal je do potankosti potrebe svojega okraja in se udeleževal na vseh mogočih poljih. Izredno pazno je polagal na gospodarski razmah svojega okraja. Nad vse požrtvovalno je deloval tudi pri krajevnem odboru Rdečega križa, ki mu je predsedoval. Snopal je načrt za preureditev bolnišnice in graditev nove izolirnice. Njegovega velikega dela, ki ga je izvršil v teh dolgih letih, odkar je bil v Konjicah, ni mogoče oceniti v teh kratkih vsticah. Ves konjiški okraj ga bo ohranil v najlepšem spominu, saj je bil g. vladni svetnik Trstenjak edini, ki je smoteno delal na konsolidaciji konjiških razmer. Želimo mu na novem mestu obilo novih uspehov, ki si jih bo brez dvoma pridobil s svojo strogo pravičnostjo in objektivnostjo.

Danes popoldne po večernih ka pri sestanku deklishe Marijine družbe govoril g. prof. Ivan Bogovič o svojih vtisih iz evharističnega kongresa v Čikagu. Dekleta, odzovite se v velikem številu!

Kino »Konjice« predvaja danes ob 20 krasen film »Simba«, ki prikazuje življenje divjih zveri v afriških pragozdovih. Prihodnje nedeljo pa se bo predvajal film »Dvajset tisoč milj pod morjem«, ki kaže podmorske globočine in življenje podmorskih živali. Oba filma sta silno zanimiva. Pridite!

Ptuj

Dva koncerta kvarteta »Zikar«. Kvartet »Zikar« je v svoji sedanjí sestavi imel pred 10 leti svoj prvi koncert v Ptuj. Spomin na ta prvi in poznejše nastope v našem mestu je napolnil priljubljeni kvartet, da praznuje svojo 10 letnico baš v Ptuj. Teh deset let je zadostovalo, da si je kvartet pridobil velik sloves po vsem svetu. Pri nas bo igral v petek 18. marca v dvorani Glasbene Matice. V nedeljo 20. marca bo na cerkveni koncert v minoritski cerkvi. Pri prvem koncertu bo sodeloval tudi naš odlični čelist Čenek Šedlbauer v Schubertovem kvintetu. Na obe prireditvi opozarjamo našo javnost.

Tedensko službo požarne brambe v Ptuj od 6. do 13. t. m. ima drugi vod, prva desetina, in sicer četovodja Franc Breznik in desetnik Miha Zamuda. Reševalna služba: šofer kapetan inž. Ce-

lotti, od moštva Jurij Pihlar, Ferdinand Menh in Norbert Murko.

Nepoboljšljiv tat koles se je zagovarjal 3. t. m. pred okrajnim sodiščem. Je to 19letni Janez Polanec, hlapec z Bišečkega vrha, brez stalnega bivališča. Nobeno kolo ni varno pred njim. Pred kratkim je bil radi večkratne tatvine koles obsojen na 2mesečni zapor. Še istega dne je zopet ukradel kolo iz veže neke gostilne ter popihal z njim in ga še istega dne tudi prodal. Radi te poslednje tatvine se je sedaj zagovarjal pred sodiščem. Priznal je tatvino čisto odkritoščno. Sodba se je glasila še tri mesece zapora navrh, tako da bo sedaj sedel pet mesecev. Za slučaj, da bi zagrešil še kako podobno pregreho, pa bo moral v prisilno delavnico.

Lekarniško nočno službo ima od 5. do 12. t. m. lekarna Berbalk.

Sport

ATLETIKI (Celje) : ILIRIJA

Igrišče Ilirije ob 15.45

Danes nastopi moštvo prvaka Slovenije, letos prvič v prvenstveni borbi. V boj gre kot siguren favorit, ako se postavimo v pozor računarjev. Kakor hitro pa pomislimo kako lahko je presenetiti v nogometu, pa ne smemo preveč gotovo računati na zmago domačega moštva. Atletiki so že od nekdaj ravno Iliriji nevaren nasprotnik. Stari računi so med tema dvema moštvoma. Starejši prijatelji nogometa se gotovo spominjajo ogorčenih borb med Atletiki in Ilirijo za prvenstvo Slovenije. Atletiki so bili tisto moštvo s katerimi se je morala Ilirija pred desetimi leti ostro boriti za naslov prvaka. In to v času, ko je bila Ilirija v Sloveniji brez konkurence in imela sloves enega najboljših moštev v državi. Atletiki v znanju niso nikoli dosegli Ilirijo. Borbenost je nadomestila to, kar je v tehniki manjkalo. Izenačili so plus, ki ga je imela Ilirija v tem, da je bilo njeno moštvo tehnično in taktično bolj izčezvano. Tudi pozneje so Atletiki vedno proti Iliriji igrali z neverjetnim elanom. Belo-zeleni so se morali vedno boriti za zmago. Še v jesenski sezoni je Ilirija s težavo rešila obe točki iz prvenstvene tekme z aginimi Celjani. Isto se obeta tudi za danes. Atletiki so napovedali, da Ilirija ne bo imela tako lahko stališče kot Svoboda. V Ljubljano bodo pripeljali kompletno moštvo, ki se ne bo kar tako pustilo Iliriji premagati. Naj bo že kakor koli. Prijatelji nogometa komaj čakajo nastop Ilirije in žele videti lepo in fair borbo. Zlasti pričakujemo od obeh moštev, da ne bosta pozabila, da je nogomet le tedaj lepa igra ako se igra fair! Potem naj pa zmaga katero koli moštvo!

SVOBODA : MARIBOR

V Maribor pa potuje tretje plasirani ljubljanski klub »Svoboda«. Nasprotnik ji je najresnejši tekmeec obeh naših vodilnih klubov. Do sedaj je Svoboda dobro vozila. Zelezničarje, ki so baje močnejši od Maribora, so gladko odpravili. Svoboda pač želi izkoristiti ugodnost, za katero smo šele zadnje dni izvedeli. Prvi trije klubi iz domače lige pridejo v nadaljno tekmovanje. Ali ni to zapeljivo za ambiciozno moštvo Svobode? Toda v Mariboru mora v boj proti nasprotniku, ki je že marsikoga odpravil, ki je bolje igral kot pa mariborski črno-beli! Moštvo Maribora v glavnem opira svoje uspehe na borbenost. Pri dveh borbenih moštvih pa zmaga vedno ono, ki več zna. Ali je to Svoboda ali Maribor bomo videli. Obe tekmi, tako v Ljubljani kakor v Mariboru sta zanimivi, saj gresta v boj proti favoritom dve izredno ambiciozni moštvu.

Cerkveni vestnik

II. vnanja kongregacija pri č. uršulinkah v Ljubljani ima danes popoldne ob dveh mesečni shod. Pridite vse. — Voditelj.

Naše dijaštvo

VERSKO PROSVETNI TEDEN ZA AKADEMIKE. (Od 7. do 13. marca 1932.)

Veliki problemi današnjega časa so dali papežu Piju XI. povod, da je v prvem desetletju svojega vladanja ovekočel ideje, smernice za naše čase v svojih nemalovrednih okrožnicah.

Da se gg. akademiki pobliže seznajajo z njimi, prireja Akademika zveza serijo predavanj, po katerih bo tudi dana možnost za razgovor in debato.

Odbor Akademike zveze prosi vse člane naših društev, da se z navdušenjem in veseljem udeležijo teh predavanj. Zavedajo se, da imamo v papeštvu učiteljstvo, opremljeno z božjo avtoriteto, in takega nam je v današnji dobi zablod in razvrzanosti treba.

Spored: V ponedeljek 7. marca: Prevz. g. škof dr. Gregor Rožman: »Ideja in pomen papeštva«.

V torek, 8. marca: G. Anton Klasine: »Pij XI. in Katoliška akcija«.

V sredo, 9. marca: G. prelat dr. Franc Grivec: »Pij XI. in Vzhod, Cerkve in narodnost«.

V petek, 11. marca: G. dr. Stanko Gogala: »Pij XI. in vzgoja«.

V soboto, 12. marca: G. Franc Terseglav, akademik: »Pij XI. in socialno vprašanje«.

Predavanja bodo v dvorani Akademikega doma, Miklošičeva cesta 5, ob 8 zvečer.

Akademika zveza v Ljubljani.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20

Nedelja, 6. marca ob 15: JURČEK, Mladinska predstava. Izven. Znižane cene. — Ob 20: JUBILEJ. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 7. marca: ZDRAVNIK NA RAZPOTJU. Red C.

Torek, 8. marca: Zaprto.

OPERA

Začetek ob 20

Nedelja, 6. marca ob 15: OJ. TA PRESMENTANA LJUBEZEN. Izven. Znižane cene. — Ob 20: TRIJE MUSKETIRJI. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 7. marca: Zaprto.

Torek, 8. marca: MEDEA. MASKA RDEČE SMRTI. DANDIN V VICAH. Red B.

Sreda, 9. marca: TRIJE MUSKETIRJI. Red A.

Četrtek, 10. marca: TOSCA. Gostuje Josip Rijavec. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 6. marca ob 15: TRIJE VASKI SVETNIKI. — Ob 20: DIJAK — PROSIJAK.

Ponedeljek, 7. marca: Zaprto.

Torek, 8. marca ob 20: GROTESKA SEDANJO. STI. Ab. B.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 11. marca ob 20: ZEMLJA SMEHLJAJA. Gostovanje Narodnega gledališča v Mariboru.

Produkcija rožmarinovega olja

V oktoberski številki zelo uglednega nemškega strokovnega lista »Rieschstoff-Industrie« (= industrija vonja), ki zbuja v Münchenu, je objavil njen urednik Alfons M. Burger pravcati reklamni članek o izdelovanju rožmarinovega olja v Dalmaciji s tremi slikami. Ta industrija je osredotočena v trgu Brušje na otoku Hvaru. Mi objavimo ves članek, da pokažemo v koliko je nemška trgovinska javnost o tej naši industriji bolje poučena kot naša ter da ima v to stroko veliko globlji vpogled, nego na žal naša lastna. Članek se glasi:

Rožmarin (rosmarinus officinalis) raste v glavnem na Španskem, v južni Franciji in Jugoslaviji. V južni Franciji in na Španskem ga pesujejo kot domačo kulturno rastlino, dočim raste na dalmatinskih otokih kot divje samobitno bilje.

Zapadni del otoka Hvara kakor drugi manjši otoki, n. pr. Vis, daje velike količine rožmarina. V teh krajih je več podjetij za dotično destilacijo; glavna postojanka te produkcije kakor izvoza je pa trg Brušje na Hvaru, kjer izdelujejo rožmarinovo olje najfiniše kakovosti.

Rožmarin pokriva tu s svojim grmičjem velike površine krševitih obronkov in doseže tu 50 do 100 cm višine. V cvetni dobi nudi s svojimi modrimi cvetovi prelesto sliko. On cvete od avgusta neprestano do polovice maja in izgledajo bregovi takrat, posebno v zimi, kakor bi bili pokriti z modrim pajčolanom. Branje rožmarina se vrši v poznih jesenskih mesecih in ga izvršujejo krasne dalmatinske žene in deklice ob neprestanem petju in veselem razpoloženju, dočim izvajajo destilacijo izključno le moški. Ta se vrši v posebnih posodah, v koje se spuša vodena para. S to destilacijo se bavijo Brušjani že najmanj 200 let. Njihove priprave so pa še danes tako primitivne, kakor so bile pred svetovno vojno, in jih bo treba nujno modernizirati, drugače prekošči to industrijo kmalu španska konkurenca. In baš danes niso v Dalmaciji take gospodarske razmere, da bi se dalo misliti na kakve večje investicije.

Pred destilacijo se morajo rožmarinovi lističi

sušiti kakih 8—10 dni na soncu, da se »fermentirajo«, kajti destilatorji so prepričani, da se tem potom zboljša kakovost pridobljenega olja.

Dalmatinsko rožmarinovo olje ima isti vonj, kakor ga poznamo, ako zmenemo med dlanni to dišeče bilje. Iz parfumerijskega stališča nadkrljuje dalmatinsko olje špansko kakor francosko, ker ima izrazičejši vonj. Dalmatinsko je tudi vse-skoz boljše kot špansko zaradi tega, ker na Španskem ne berejo zgolj rožmarina, nego tudi druga bilja, kakor špajk, mirtlo, kaduljo i. dr. Radi tega tudi špansko olje ni nikoli istovrstno, že tudi spregledamo, da pridejo k temu še slučajno razne druge rastline. V Dalmaciji pa raste rožmarin popolnoma zase, in ni mogoče pri zbiranju sploh vmešati kakor koli druge bilke, ker je ni. Zalibog pa križajo nezavedni trgovci tudi pristno dalmatinsko olje z drugo, cenejšo robo, tako da ga končno ne moremo več razpoznati kot svojega. Naglasiti pa moramo tukaj častno, da dalmatinski izdelovalci ne poznajo te »umetnosti«, in so fizikalne sestavine in lastnosti čistega dalmatinskega olja točno določene.

Skupna jugoslovanska produkcija rožmarinovega olja znaša letno 10.000 do 15.000 kg, dasi se nam dozdeva ta količina previsoka. Gotovo bi se pa ta zvišala tudi pri današnji nizki ceni proizvoda še izdatno, ko bi vlada bolj podpirala domačo industrijo. — Izmed odjemalcev dalmatinskega olja stoji v prvi vrsti Nemčija; vse ostalo gre nekam preko Trsta.

Pripomba uredništva. Čitali smo, da se bo 15. t. m. vršilo v ministstvu za kmetijstvo posvetovanje glede zvišanja produkcije oljnih rastlin v naši državi in o zagotovitvi trajne kulture oljne repe, solnčnice, maka, lanu, ričina in bučnega semena. — Pri tem pogrešamo: semen konoplje, tobaka in melon vseh vrst, potem oljko in — rožmarin. Bi se ne dal pri tej priložnosti pogovoriti ves kompleks oljnih rastlin? Zakaj se te izključujejo? — L. 1927 smo še uvozili 300 vagonov olja iz inozemstva; znabiti bi jih pri racionalnejšem gospodarstvu lahko bilo isto količino — izvozili!

ZVEZA ŽIVINOREJSKIH ZADRUG V ŠT. JURIJU OB J. Z.

Zadnje soboto preteklega meseca je bil v kmetijski šoli v Št. Juriju ob j. z. ustanovni občni zbor društva Zveze živinorejskih zadrug za pomursko (murudolsko) pasmo, ki obsega okraje Konjice, Šmarje, Celje, Laško in Brezice. Občaj zbor je otvoril načelnik pripravljalnega odbora ravnatelj kmetijske šole gosp. Petkovšek, ki je razložil povod za ustanovitev Zveze živinorejskih zadrug in pozdravil navzoče, posebej pa goste: kmetijskega inšpektorja inž. Zidanška kot zastopnika banske uprave in okrajne kmetijske referente inž. Zupana iz Maribora, inž. Oblaka iz Šmarja pri Jelsah, dr. Jerino iz Laškega ter zastopnika Zveze živinorejskih zadrug za pinčevsko govedo v Kranju g. tajnika Ovseneka.

V ožji odbor so bili izvoljeni: načelnik ravn. Petkovšek, podnačelnik dr. Jerina, tajnik inž. Kropivšek in blaginjak inž. Dolinar. V širši odbor so bili izvoljeni od vsake zadruge po 1 do 2 člana, vsi okrajni kmetijski referenti, zastopnik banske uprave in 1 živinozdravnik, katerega bo imenovala banska uprava.

V debati se je mnogo govorilo o zakotnih bikih.

V delokrog zveze spada zaenkrat samo 7 živinorejskih zadrug, društev in odsekov: Št. Jurij ob j. z., Šmarje pri Jelsah, Ponikva, Spitalič, Konjice, Vojnik in Laško. Zveza bo imela dovolj prilike v delu za napredek živinorejcem v svojem okolišu.

OSNOVANJE SEKCIJE DROGISTOV.

Dne 2. t. m. se je vršil v Ljubljani sestanek drogistov, na katerem se je soglasno sklenilo osnovanje sekcije drogistov dravske banovine pod okriljem Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani. Kakor v vseh ostalih strokah tako so tudi interesi drogistov ogroženi, pa je prevladala v vrstah naših drogistov želja po združitvi in enotnem nastopu. Sestanek, ki se je vršil v posebni sobi restavracije »Emona« je vodil gosp. Josip Kramar, ki je poudarjal važnost organizacije in skupnega nastopa.

Tajnik Zveze trgovskih gremijev g. I. Kaiser je podrobno očrtal položaj drogistov zlasti z ozirom na določbe novega obrtnega zakona in akcijo, katero naj bi sekcija v zaščito interesov drogistov podvela.

Pri nato sledeči volitvi sekcijskega odbora je bil soglasno izvoljen za načelnika g. J. Šinkovec (Kranj), za poslevoedečega podnačelnika pa gosp. Anton Kanc. V ožji odbor so bili izvoljeni gg. Josip Kramar, S. Borčić, Milan Guštin, Bogomir Gregorič, in širši odbor pa gg. Maks Kanc (Maribor) in inž. I. Zalokar, lastnik drogerije »Krka« v Novem mestu.

Podrobno se je nato razpravljalo še o akciji, ki naj jo glede obsega prav drogistov podvzame sekcija in mesečne članarine.

Borza

Dne 5. marca 1932.

Denar

Na ljubljanski borzi je bil ta teden devizni promet slab. Prve tri dni je bil znanen, kasneje pa so prišli novi devizni predpisi in je bil zadnja dva dni slab. Če ne bi bilo kompenzacij, bi bil sam promet še manjši. Skupno je znašal promet 7.34 milij. Din v primeri z 10.6, 10.2, 11.0, in 9.2 milij. Din v prejšnjih tednih.

Curth. Belgrad 9.05, Pariz 20.97, London 18.17, Newyork 51.75, Bruselj 72.15, Milan 26.825, Madrid 39.60, Amsterdam 203.30, Berlin 122.825, Stockholm 100, Oslo 90, Kopenhagen 100, Sofia 3.75, Praga 15.33, Varšava 57.70, Atene 6.60, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05, Helsingfors 8.10.

Žitni trg

Novi Sad. Koruza bač, sr. gar. kval. 77—79, bač, okol. Sombor 79—81, bač, sr. april, maj 80—82.50, ban. gar. kval. 75—77, sr. gar. kval. par. Sid 80—82. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: 1963 vagona.

Budimpešta. Tendence evrsta. Promet omejen. Pšenica marec 12.28—12.30, zaklj. 12.30—12.31, maj 13.18—13.32, zaklj. 13.31—13.33, rž marec 14.80—15, zaklj. 15—15.05, maj 15.30—15.63, zaklj. 15.63—15.64, koruza maj 15.05—15.17, zaklj. 15.07—15.10.

Winnipeg. (Začetni tečaj.) Pšenica maj 67.125, julij 69, oktober 70.75.

Chicago. (Začetni tečaj.) Pšenica marec 57.25, maj 61, julij 63.125, sept. 65, koruza maj 40, julij 42.50, sept. 43.50, oves maj 24.75, rž maj 49, julij 51.775.

MED GOBAVCI

Iz človeške zajednice izgnani, od vseh zapušeni, izrojeni strašni smrti od gladi in pomanjkanja, to je bila še do nedavna usoda onih največjih revežev, ki so zboleli na strašni bolezni lepri, ki so postali gobavci. S prirojenjo bistrostjo je priprosto ljudstvo hitreje in točneje dognalo — kar se dolgo ni posrečilo izvedencem in strokovnjakom — simptome gobavosti in se je skušalo obvarovati od te strašne nalezljive bolezni s tem, da so izgnali obtele v puščavo, daleč od človeških bivališč. Danes imamo v vseh državah, kjer se gobavost pojavlja, posebne kolonije za te bolnike, leprosorijske, ki so preskrbljeni z vso udobnostjo, pripomočki in zdravili, ki jih je iznašla zdravniška veda. V azilih, državah v državi, živijo ti reveži vsaj človeka dostojno življenje.

Zivljenje v takem leprosoriju opisuje v eni zadnjih številk strokovnega časopisa »Medizinische Welta«**c** zdravnik dr. J. Sicks. Ona je obiskala in dalje časa živeča v koloniji gobavcev na Sumatri. V koloniji so hiše za eno družino in posebna poslopja za moške in ženske. Mnogo hrabrih žena, ki so same ostale zdrave, je prostovoljno sprejelo svoje soproge v to pribežališče, kjer v ljubezni do svojih mož žive z njimi.

To pribežališče tvori večjo občino, v kateri so zastopani vsi stanovi: poljedelci, trgovci, obrtniki, uradniki, delavci. Imajo celo kavarno. Neobičajno je, da se dajo bolniki, ki so strašno pohabljeni, prav radi fotografirati. Vedno pa se držijo v gotovi razdalji od zdravih ljudi in skrbno pazijo, da ne stojijo v smeri vetra, da ne bi kaka sapica odnesla proti zdravemu človeku kužne bacile. Kar pade obiskovalcu na tla, mora pustiti ležati, da bi

s tem predmetom ne odnesel kužnih klic v svet, kjer vlada zdravje in veselje.

Le redko imajo v samotarskem in enoličnem življenju v koloniji gobavcev kako senzacijo: kadar pripeljejo nove bolnike — ali kadar so iznašli kako novo zdravilo. Vsako novo sredstvo takoj preizkusijo v leprosorijih. Zdravnik pripoveduje, da vsako teh sredstev najprej pomaga. Bolečine popustijo, hromi shodijo in znaki bolezni se pobiljšajo. Dogodek, ki vse duše napolni z nepopisnim veseljem, upanjem in nadami, ki pa se preveč hitro razblini — v nič. Otopeli in še bolj žalostni tavajo reveži po takem dogodku in čakajo, kdaj pride kako novo sredstvo in z njim nove nade in nova razočaranja. So pa med njimi tudi taki bolniki, ki sploh ne marajo ozdraveti, ki celo po svoji ozdravitvi ostanejo v koloniji, kjer imajo svoj mir in primerno oskrbo.

Ako se potrudimo prodreti v duševnost, miselnost in čustvovanje gobavcev, kmalu opazimo, da so vsi prežeti želja po izgubljeni svobodi. Gnan od te želje po svobodi je nekoč pobegnil eden gobavec v gozdove, iz katerih se je kmalu povrnil v rojstvo vas popolnoma zdrav! Tajnosti svoje ozdravitve ni nikdar izdal, je pa ozdravel mnogo obolelih. Umrl je v visoki starosti vsled onemoglosti, vendar je to tajnost vzel s seboj v grob. Mislijo, da je uporabljal zmes kosti neke na lepri bolne žene. Medicinska znanost izgubo te tajnosti lahko preboli, saj ji danes stojijo na razpolago zelo učinkovita sredstva. Zdravljenje s preparati zlata, raznimi rastlinskimi olji v zvezi z ogljikovo kislino je doslej v mnogih slučajih imelo popoln uspeh in se neprestano zboljšuje.

Lindberghovo posestvo Hopewell.

Kjer so doslej še vedno neznani razbojniki ugrabili 19 mesečnega sinčka znamenitega letalca.

Poplava zlata

Preden je ukinila Anglija zlato valuto, je znala cena zlata samo do 80 šilingov za eno unčo (1 ounce ima 28,35 gr.). A zdaj plačajo na mednarodnem trgu do 120 šilingov za unčo. Številni dobičkarji so takoj pričeli izvažati zlato v inozemstvo. London zdaj doživlja pravo zlato mrzlico. Töne starinskih cekinov, tobačnic, žlic, nožev in celo zakonskih prstanov prihajajo z dežele v prestolnico, kjer se spremenijo v šibike. Topilniki pri zlatarjih delujejo noč in dan. Na tisoče ljudi stoji v dolgih vrstah pred pisarnami pooblaščenih nakupovalcev zlata. Prinašajo zadnje sovražne, medalje in prstane, ker se bojijo, da ne bi zamudili ugodne prilike. Prikazalo se je nešteto starinskih zlatnikov po 5 in 1 funt sterlingov ter celo redkih gunej (21 šilingov). Samo trdka Ebelson kupuje vsak teden za 200.000 funtov sterlingov zlata. Druguljar Martier, ki sprejema samo zlate sovražne,

Francija slavi Goetheja. Francoska vlada je ob prslavi 100 letnice rojstva velikega nemškega pisatelja dala kovati novce z likom pesnika.

je izdal v teku dveh zadnjih tednov nad 1 milijon funtov sterl. Nakupljeno zlato roma takoj v topilnik in odtoč v Pariz ali Bruselj. Trije Soti so pripeljali dne 28. februarja v London 7000 zlatih sovražnih, ki so bile zašite v široke usnjene pasove. Spremljal jih je četrti mož z revolverjem v žepu. Indski knezi izkoriščajo priliko, da bi z dobičkom vnovčili v teku stoletij nakopičene zaklade. V teku meseca januarja so poslali v London za 11 in pol milijonov funtov sterl. zlata. Maharadža Beekano-urij je najel v to svrhu poseben tovorni parnik. Pravijo, da ima večji zlati zaklad kakor Angleška banka. Poleg zlata prodajajo razde tudi dragulje, ki pa dosežejo nižje cene. A vrednost zlata stalno narasča. Mali meštarji plačajo za sovražno (20 šilingov) že po 27 šil. 3 pence. Vlada se še ni zmenila za to nezdruženo pojavo. A poslovni krogi so zelo razburjeni in zahtevajo od lorda zaklad- nika odločne protiukrepe.

Naročajte „Slovenca“!

Usodni „kilometer 33“

Avtomobilska cesta, ki veže mesto Bremen s pristaniščem Bremerhafen, ima posebno usodno točko, kjer se stalno ponesrečijo avtomobili. To je po stebričku »Km. 23«**c** zaznamovan kraj. Cesta je ravna, celo nekoliko položna in ne naredi prav nobenega ovinka. Kljub temu je bilo število nesreč tako izredno veliko, da so oblasti popolnoma prenovile omenjeni kos ceste. Znižale so klanec in nadomestile asfalt z raskavim bazaltoidom, ki prepreči, da bi izpodrsnili kolesa ob vlažnem vremenu ozir. na ledu. Toda vsa popravila niso nič pomagala. Nesreče je bilo vedno več. Praznoverni prebivalci so pričeli pripovedovati o »zakletem srebrnem avtomobilu«, ki se ponoči zaletava v potnike. Prometna oblast je izročila zadevo posebnemu odboru, ki je šele po dolgem zamudnem raziskovanju prišel do redke ugotovitve. Cesta ob km. 23 gre preko nekdanjega barja, ki izžareva ob vlažnem vremenu posebno občutne radijske snovi. Avtomobilisti, ki se vozijo mimo usodnega kraja, občutijo vedno oster sunek v roko ob krmilu. Nevidni žarki učinkujejo prav tako kakor električni tok. Roka za nekoliko trenutkov izgubi oblast nad krmilom, ter so na ta način nastajale nesreče. Ta ugotovitev je zelo zanimiva prizadele kroge. Številni vozniki so se spomnili na slične sunke, ki so jih tolmačili s tem, da »je roka zaspala«**c** od utrujenosti ali pa zadrtela od razburjenja pri srečanju s »prokletim km 23«**c**.

Krilate smuči

Dunajski inženjer Josip Krupka je duhovito zedinil smučke s planerjem (letalom brez motorja). Novi izum smučarjem omogoča izredno dolge skoke v hribih. Smučar si mora enostavno natakni poseben steznik, ki nosi dve jako lahki, 9 m dolgi in 2,5 m široki peroti. Potem mu zadostuje zalet s 15 km brzine na uro, da se dvigne v zrak. Krmarenje je zelo enostavno, ker zadostuje lahka kretanja z eno roko za izpremenitev smeri. Krupka je pričel svoje poskuse že leta 1929 in začetkom stalno tvegal življenje. Potreboval je namreč za vzlet do 60 km začetne brzine. Ko je skakal na ta način od enega hriba do drugega, je ponovno začel pri spuščanju v smrtno nevarnost. Nekoč ga je zagledal letalec Julij Berg. To srečanje je bilo nad vse pomembno za izum. Berg je postal stalen družabnik pri Krupki ter zmanjšal naposled brzino pri zaletu na 15 km. Zdej ni več tako nevarno, če le obvlada letalec smučki pri pristanju ozir. upošteva snežne razmere. Izumitelja sta trdno prepričana, da bosta kmalu veliko zaslužila. »Krilate smučki«**c** uresničijo vsaj deloma in pozimi davne sanje o človeških perotih.

Anglija kupčuje

V soboto dne 27. februarja je odrinilo iz Belfasta, največjega irskega pristanišča, v Korejo devet velikih tovornih parnikov. Vkrkali so strelivo in druge vojne potrebščine za Japonsko v splošni vrednosti nad dve in pol milijardi dinarjev. Velika karavana bo romala skozi Sueški prekop in okoli Afrike. V Tihem oceanu jo bo srečal in sprejel do Koreje oddelek japon. vojne mornarice.

Zgodba o vztrajnem mačku

Pri izbiri doma mačke večinoma upoštevajo udobnost. Abejeva mati pa si je izvolila kot svoj dom vogel 8. avenije in 45. ceste v New Yorku in celo ob času, ko so delavci začeli rušiti rjavi blok, na katerega mestu naj bi se dvignil 30 nadstropni hotel.

Preden so odpravili ruševine in medtem ko so polagali temelj, je podarila svetu tri mladiče. Prvi je bil črn z belo zvezdo na prsih; drugi mišje barve, in tretji, naš junak — verna materina podoba: bel s tigrastimi progami.

Ko so gradili jekleno konstrukcijo, so delavci pomagali in skrbeli za njeno družino. Delili so z njo odpadke svoje salame in svinjske pečenke. Novica o mačji družini se je širila, in gledališki umetniki so ji prinašali mleka in slaščic.

Cim so mladiči toliko dorasli, da so tekali po jeklenih prečnicah, in so se lahko sami preživljali, je mati izgubila. Potem sta odšla tudi črna in sivi mladič. A mali belo-sivi maček z očmi, ki so bile velike kakor krožnik, ni hotel iti.

Delavci so še nadalje delili svojo južino z njim. Ljudje, ki so hodili mimo, so se ustavljali, ga božali po hrbtu in praskali za ušesi. Slednjič je bil veliki hotel dovršen do velikih bronastih vrat. Mačica je ostala na cesti. Edini dom, ki ga je kdaj poznala, so ji zabranili. Vratar, oblečen v svojo novo vso zlato uniformo, je smatral za svojo dolžnost, da zablodelim mačkam zabrani vstop v tako velikansko zgradbo. Zapodil jo je doli po cesti. A mladi velikooki maček je bil iznajdljiv. Sedel je na tlaku, ko je padel sneg, in čakal. Ko je vratar obrnil hrbet, in so se vrtela vrata še vrtela, je maček šel z njimi in smuknil gori po stopnicah, pregrajenih s preprogo.

Romal je gori v polnadstropje in izbiral fotelje. Bil so prostorni in mehki, udoben kotiček za premrzlo, trudno mačko!

Hotelski ravnatelj, James T. Clyde je takrat slišal o zgodbi mačjih mladičev. Slučajno je imel v okolici mesta Franklin farmo, ki je bila pravi raj za živali. Poslal je sledeči memorandum predstojnikom vseh hotelskih oddelkov: Poldorasta mačica je izvolila hotel »Lincoln«**c** za svoj stalen dom. Mačke so vedno smatrali za dobro znamenje, posebno če pridejo nepoklicane v hišo. Ta mačica ima posebno storijo. Na svet je prišla na mestu sedanjega hotela. Živeča je v ruševinah, dokler je zgradba bila v delu. Bodimo vsi dobri svojemu novemu prinašalcu sreče. Od sedaj naprej se imenuje »Abe«**c**.

Francoski kuhar mu sedaj reže vsakdanjo porcijo mesa, in sobarica v beli, trdo skrobljeni čepici in belem predpasniku mu prinaša mleka. Če kakšen hotelski gost vzklikne: »O, kako lepa mačka«**c** ve Abe, da je to migljaj, naj stresre srebrni zvonček na svojem bleščečem rdečem ovratniku. Vsakogar, ki mu pogladi glavo, mladi maček nagradi s hvaležnim »pr-r-r-r«**c**.

Če bi ta »pr-r«**c** prevedli v človeški jezik, bi mogoče pomenilo: »Vse moreš doseči — če ne odnehaš«**c**.

1931

Največ ljudi trpi na neurejeni stolici

in radi tega se jim zagati ves notranji sistem. Pazite pravčasno na svojo prebavo, ker je prebava ključ Vasega zdravja. Že po par tednih se boste, če rabite

»Planinka«**c** čaj Bahovec iz zdravilnih plantainovih zelišč, počutili bolj mladega, svežega in povsem prerogovnega človeka. Zacetite že danes »Planinka«**c** čaj Bahovec. Pravi samo v originalnih plombiranih paketih z napisom izdelovalca

Lekarna Bahovec
Ljubljana

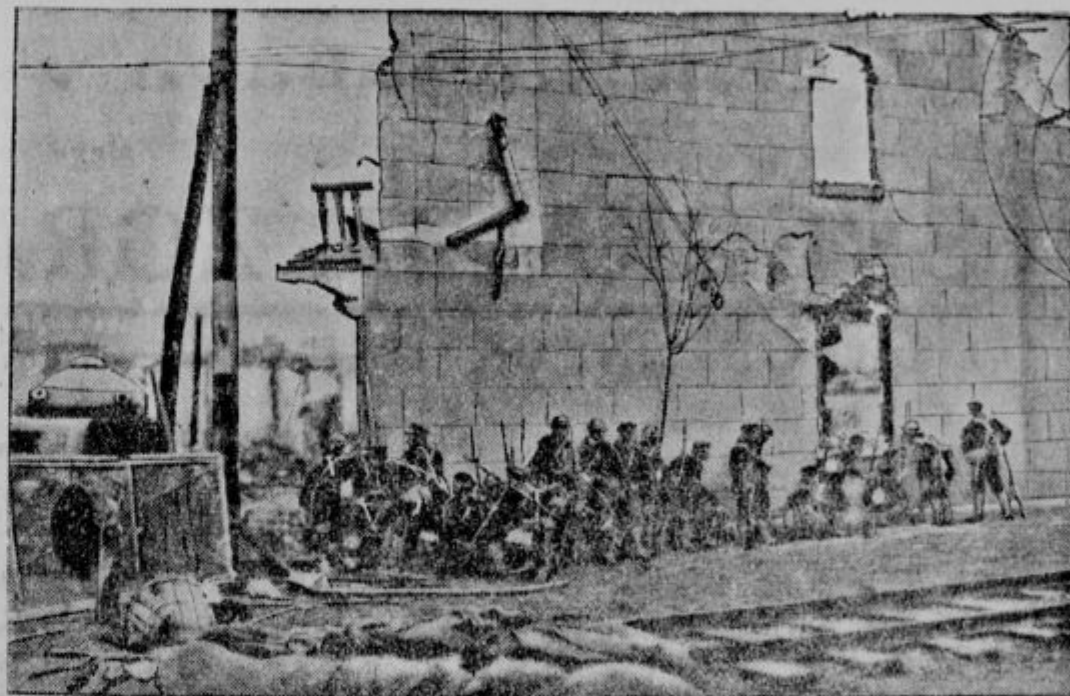

Hymanus, belgijski zunanji minister, ki predseduje izrednemu zasedanju Zveze narodov, ki je bilo sklicano na zahtevo Kitajske zaradi imperalistične vojne Japoncev.

„Domače“ zadeve

V Sofiji se vrši agitacija za predstoječe občinske volitve. Širši izvršni odbor liberalne stranke je imel pred par dnevi zborovanje, da določi kandidate. Borba za ta mesta je zelo živahna. Kmalu po začetku seje je v zborovalno dvorano vdrla skupina nasprotnikov. Prišel je prepir in pretep. Nekoč je zažgal bombo, ki pa k sreči ni eksplodirala. Nato pa je pričel splošen pretep, napreje s stoli, nato s streljanjem iz revolverjev, kar je vzbudilo pozornost policije. Policija je takoj obkolila liberalni dom, vendar ni bil nihče aretiran, ker so pristasi obeh skupin izjavili, da gre za popolnoma interno domačo zadevo, s katero policija nima nobenega opravka. Ranjence so sami odnesli domov in jih zdravijo zdravniki, ki so pristali stranke.

Slike z bojišča na Vzhodu

Japonska mornarica prodira v Čapej

Borbe za Čapej so bile najbolj strašne v bitki za Sanghajem. Po izkrvavitvi tisočev so se morali Kitajci umakniti v položaje približno 20 kilometrov od središča Sanghaja.

Po bombardiranju kitajskega dela Sanghaja prodirajo japonske čete v goreče mesto v okolišnih avtomobilih.

Mariborski obrtniki in novi obrtni zakon

Obrtniki za spremembo nekaterih določb zakona

Maribor, 5. marca.

Novi obrtni zakon je globoko posegel v življenje našega obrtništva ter prinesel nekatere reforme, s katerimi se obrtniki nikakor ne morejo sprijazniti. Iz tega sledijo številni protesti proti stiktnemu izvajanju novega zakona in zahteve, naj bi se zakon pričel uvajati v posameznih določbah postopoma. Mariborski obrtniki so te dni organizirali predavanje o novem zakonu; zanimanje, ki ga je pokazalo obrtništvo za to predavanje, je bilo izredno. Velika Gambirnova dvorana z obema predobama je bila nabito polna in tako dobro obiskana obrtniškega sestanka v Mariboru sigurno še doslej ni bilo.

Na dnevnem redu zborovanja je bilo predavanje obrtnega nadzornika Založnika o I. delu novega obrtnega zakona in o moštroskem zavarovanju. Predavanje, ki je bilo vsekoli stvarno, je trajalo nad eno uro, nakar se je razvnela zelo živahna debata, v katero so posegali številni obrtniki ter sta-

vili razne praktične predloge ali pa zahtevali pojasnila. Iz tega se je opazilo, kako veliko vznemirjenje povzroča med obrtništvom novi obrtni zakon z izredno strogimi delavsko-zarobniškimi določbami in predpisi o novih prisilnih organizacijah, ki za naše kraje niso primerni.

Končno je bila na zborovanju soglasno sprejeta resolucija, v kateri obrtništvo pozdravlja novi zakon, v kolikor je koristen za napredek in razvoj rokodelstva, zahteva pa, da se uvažujejo spremeni-valni predlogi, ki jih pripravljajo zvezna organizacija, da se oblikotno moštrosko zavarovanje izvede postopno in da se novi zavarovalni instituciji izroči del premoženja delavskih zavarovalnic, da pa se v vsakem slučaju moštrosko zavarovanje izvede ločeno od delavskega zavarovanja in avtonomno po banovinah. V prihodnjih dneh se bo vršil še ponovno sličen sestanek, na katerem bo isti predavatelj predaval o delavski zavarovalni po novem zakonu in o novih predpisih o prisilnih organizacijah.

Ruše

Katoliško prosvetno društvo je imelo preteklo nedeljo dobro obiskano redni letni občni zbor. Po izčrpnih poročilih odborov je bil ponovno izvoljen stari delavni odbor s predsednikom duh. svetnikom Ferdinandom Pšunderjem na čelu. Poživila se je tudi zopet pevski in dramatični odsek.

Posnemajta! Naša protituberkulozna liga ima danes ob 9 v prejšnji šoli svoj redni občni zbor. Za to priliko je gospa Lasbajer darovala ligi 50 Din namesto cvetja na grob svojemu možu ob pri-liki njegovega godu. Gospoj napriscnejša hvala v imenu lige. O, ko bi se le našlo veliko posnema-valcev, potem bi tudi liga lahko še v večji meri vršila svoje tako hvalevredno samaritansko delo!

Smrt kosi. Pred nekaj dnevi je umrl v 66. letu starosti v Selnici ob Dravi g. Ivan Šarh, a sorod-niki so ga hoteli imeti pokopanega doma in so ga dali prepeljati v Ruše, kjer je imel v petek po-poldne veličasten pogreb. Je pač nesrečna Šarhova rodbina. V enem letu so ji umrli trije člani. Umrli so: oče, mati in sin. Naj v miru počivajo, pre-ostali nam še žalje!

Pomanjkanje vlakov. Se že pozna, da sta na naši progi ukinjena dva vlaka. Kakša stiska je se-daj na večernem vlaku, ve le tisti, ki se mora vsak dan stoje voziti iz Maribora do Ruš in še dalje. To vendar ne gre. Merodajni krogi, zganite se in še pravočasno preprečite to, ali pa nam po-skrbite v avtobusu vsaj nadomestilo za to.

Slovenske gorice

Št. III. Danes teden ima tukajšnje katoliško prosvetno društvo ob 8 zjutraj v društvenih pro-storih svoj redni letni občni zbor. Na občnem zho-ru govori tudi zastopnik mariborske Prosvetne zve-ze. — Tudi pri nas radi prebiramo »Slovenec«. Vsako nedeljo ga gre v razprodaji najmanj 40 šte-vilk. Za Št. III. lepo število.

Sv. Lenart. Pri tukajšnjem okr sodišču bo dne 16. aprila ob devetih, v sobi št. 10, dražba nepre-mičnin, zemljiška knjiga Ledinek, vl. št. 9 in 98. Cenilna vrednost 73.483 Din. Najmanjši ponudek 48.989 Din. — Dne 28. aprila istotam dražba ne-premičnin, zemljiška knjiga Sp. Velka, vl. št. 236. Cenilna vrednost 4843.50 Din. Najmanjši ponudek 3229 Din.

Novo mesto

Prosvetno društvo v Novem mestu priredi v nedeljo, dne 6. t. m. ob 4 popoldne v dvorani Pro-svetnega doma sklopiotno predavanje o temi: Iz mojeg bivanja o Afriki. Predava gosp. Leon Pol-janec. Vstopnina: sedeži 3 Din, stojišča 1 Din. Gosp. predavatelj bo opisoval lastne doživljaje iz Afrike ter bo razkazal okrog 80 zanimivih sklopi-otnih slik. Vstopnina bo služila v kritje otroškov predavatelja, kurjave in razsvetljava.

Kafizica Prosvetnega društva je odprta ob torkih od 5 do 6.

Dol pri Hrastniku

Predstava igre »Domen«, ki bi jo imelo pred-vajati Slov. kat. izobraževalno društvo v avo-jih društvenih prostorih v nedeljo popoldne ob 3 je od okr. načelnstva v Laškem prepovedana za ta dan. Zato je preložena na poznejši čas, kar bomo obja-vili s plakati in časopisi. Občinstvo naj izvoli kupljene vstopnice shraniti za poznejšo uporabo in s čim večjo udeležbo podpreti solidno društveno prizadevanje. Na evidenca!

Dol pri Hrastniku. Danes imata gospodinjsta in kmetska nadaljevalna šola svoj zaključek. V ta namen priredita razstavo svojih izdelkov, ki bodo na ogled občinstvu od 8 zjutraj do 3 popoldne. Ob pol 4 pa sledi mladinska igra »Sirota Jerica«. Med odmore nastopi mešani pevski zbor gojencev, ku-pleti in šaljni nastopi vzeti iz kmetskega življenja. Prijatelji kmetske mladine, pridite ta dan med nas.

Iz raznih krajev

Remšnik. Lepo je bilo ob sklepu gospodinj-skega tečaja. V nedeljo dne 28. febr. je bila do-večernica razstava. Četudi so resni časi ter gospo-darska stiska tudi našo faro hudo pritiska, je vendar vodstvo tečaja spretno in brez velikih žrtev gojenk ozir. staršev vedelo prirediti naravnost le-po razstavo v pečivu vsake vrste, v mlečnih izdel-kih, kakor tudi v šivanju in kranju. Vse je bilo vzorno lepo in okusno. Po večernicah se je vršila predstava na odru, katero so gojenke dovršeno, če upoštevamo naše skromne razmere, da prav dobro pokazale. Po predstavi so bili povabljeni gostje na čajanko v okusno pripravljeno dvorani. Kako do-

bro je delo našim očetom in mamicam kakor tudi drugim gostom, se je videlo na veselem in sveča-nem razpoloženju. Pri pozdravih smo se spomnili vseh, ki so pripomogli, da je prireditelj tečaja na Remšniku tako dobro uspeš. Čast in priznanje go-spej voditeljici Olgi Sittig, ki je z ljubeznijo vzga-jala, učila, vodila in opominjala, ter gđ. Lojzki Kračnikovi in Miri Barletovi, ki sta vestno in pa vzorno pomagali. Domači organist je vadił dekleta v petju in dosegel lep uspeh, da so pela pri maši in čajanki. Banska uprava je pripomogla s pod-poro, da se je tečaj sploh mogel vršiti. Ker je vse opisano bilo za naš kraj nekaj novega, pa tudi za prebivalce, zato smo stvar natančneje opisali, in da javno izrazimo svoje veselje in hvaležnost vsem, ki to zaslužijo.

Studenice pri Poljčanah. Kar je nekdanj za vzgojo šol otroške mladine zamislil svetniški škof Slomšek s svojo nedeljsko nadaljevalno šolo in po-zneje čvrsto izvedel dr. Krek, to sedaj cvete in rodi lepe sadove za žensko mladež v gospodinj-skih tečajih. Prihodnjo nedeljo dne 18. marca se zaključi popoldne gospodinj-ski tečaj z razstavo, ki ga je z veliko vneto že 51 krat vodila tako spretno gđ. Minka Odlasek s svojo pomočnico Jožico Hribar. Bog jima plačaj tisočkrat. Poučeval se je tudi kr-ščanski nauk, predavanja so bila o higijeni, sadjar-stvu itd. Tudi je bil izlet na novo gospodinj-sko šolo pri Sv. Juriju ob j. z.

Dev. Marija v Polju. Prosvetno društvo »Po-lje« vabi k prosvetnemu večeru v ponedeljek ob 8 zvečer v domu. Na sporedu je poleg petja in godbe tudi zdravstveno predavanje zdravnika gosp. dr. Vidmarja.

Kranjska gora. Podružnica SPD v Kranjski gorji naznanja, da bo občni zbor v zvezi s preda-vanjem g. prof. Mlakarja v nedeljo dne 18. marca ob pol dveh popoldne v hotelu »Razor«. Vabimo najljubše tudi nečlane k obilni udeležbi.

Braslovce. Prošlo nedeljo je imela naša Ljud-ska hranilnica in posojilnica v Društvenem domu svoj redni občni zbor. Zavod se je v dobi 10 let zelo uveljavil in smo prepričani, da ga tudi ne-pričakovani udarci ne bodo presenetili, ker ima v odboru razumne in podjetne moze. Socialni ču-l je odbor pokazal s tem, da je obiskel 22 revnih, pridnih otrok naše občine. Danes ob treh popoldne pa ima svoj redni občni zbor Kmetijska nabavna in prodajna zadruga, katere prireditelji istočasno za-člane sklopiotno predavanje o dr. Kreku. Vsi prav vlijudne vabljeni.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 6. marca: 8.00 Ing. Lah: Poljedel-stvo. 9.00 Esperantska ura. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 P. dr. R. Tominec: Posebnosti Vel. tedna. 10.30 Ing. F. Lupša: Započetna akcija za trgovske zveze v Siamu. 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Čas, poročila, plošče. 15.00 Fran Pavlica: Kako pridelujemo sir iz manjše količine mleka. 15.30 Dekliška ura: Žena pomoč krščanstvu in pa-pežu (gđ. Lebar). 16.00 Duet: Citre in kitara (Ahačič). 16.30 Ing. F. Lupša: Bangkok, glavno mesto Siamu. 17.00 Finžgar: »Razvalina življenja« (Ljudski oder). 20.00 Čajkovski: Violinski koncert v D (na ploščah). 20.45 Pevski koncert ge. Pavle in gđ. Majde Lovšetove. 21.45 Poročila o rezulta-tih exp. fonetične studije (dekan dr. Veber). 22.00 Čas in poročila. 22.15 Salonski kvintet. 23.00 Na-poved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 7. marca: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13 Čas, plošče, borza. — 17.30

Salonski kvintet. — 18.30 Prof. Fr. Pengov: Čaj, kako in tobak s filozofskega stališča. — 19 Dr. I. Burian: Čestina. — 19.30 Zdravstvena ura: prima-rij dr. Gosti: O duševno zaostali mladini. — 20 Inž. F. Lupša: Kitajci in trgovina v zadnji Indiji. — 20.30 Komorna glasba. — 21.30 Operni kvintet poje narodne pesmi. — 22 Čas, poročila, napoved pro-grama za naslednji dan.

Torek, 8. marca: 11.30 Šolska ura: Kako na-stane ladja (Viktor Pirnat). — 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13 Čas, plošče, borza. — 17.30 Otroški kotiček (Manca Komanova). — 18 Plošče. — 18.30 Dr. M. Justin: Kako se ubranimo proti strupenim plinom. — 19 Dr. I. Grafenauer: Nemščina. — 19.30 Dr. F. Stele: Glavne razvojne faze v umetnostni zgodovini. — 20 Dr. Fr. Veber: Experimentalno fonetični studij. — 20.30 Koncert vojaške godbe 40. trigl. polka. Dirigira dr. Čerin. — 21.30 Dr. Čerin in slovenska glasba. (Predava-nje.) — 21.45 Nadaljevanje koncerta. — 22.30 Čas, poročila ter napoved programa za naslednji dan.

Drugi programi

Ponedeljek, 7. marca.

Belgrad: 12.05 Radio-orkester. — 17.30 Na-rodne pesmi. — 20 Narodne pesmi. — 20.35 Puški-nova proslava. — 22.55 Lahka glasba. — **Zagreb:** 12.20 Kuhinja. — 12.30 Plošče. — 19.35 Literarna ura. — 20.30 Belgrad. — 22 Sprehod po Evropi. — 22.30 Poročila in vreme. — **Budapest:** 12.05 Ru-ska glasba. — 17.30 Pesmi. — 19.30 Slovanski več-er. — 21 Koncert opernega orkestra. — **Dunaj:** 11.30 Opoldanski koncert. — 17 Popoldanski kon-cert. — 19.45 Simfonična glasba. — 21.45 Ciganska glasba. — 22.15 Plesna glasba. — **Rim:** 17 Prenos iz rimske Filharmonije. — 20.15 Plošče. — 21 Sim-fonični koncert. — 22.10 Lahka glasba. — **Lo-don Reg:** 22.15 Koncert vojaške godbe. 23.35 Plesna glasba. — **Berlin:** 20 Plesna glasba. — 21.10 Slušna igra nato plesna glasba. — **Katovice:** 20.15 »Mi-kado«, opereta. — 21.55 Violončelo. — 23.30 Ples-na glasba. — **Toulouse:** 20 Violinski koncert. — 21 Operetna glasba. — 21.45 Koncert vojaške godbe. — 22 Argentinski orkester. — 22.45 Moderna sim-fonična glasba. — 23 Pestra glasba. — **Langenberg:** 13.05 Opoldanski koncert. — 20 Koncert düssel-dorfskega orkestra. — 22 Nočna glasba. — **Morav-ska Ostrava:** 19.05 Instrumentalni koncert. — 20 Brno. — 22.20 Bratislava. — **Praga:** 19.20 Lahka glasba. — 20 Brno. — 21 Orkestralni koncert. — 22.20 Bratislava.

Torek, 8. marca.

Belgrad: 19.55 Vokalni koncert. — 20.30 Za-greb. — 22.50 Plošče. — **Zagreb:** 12.20 Kuhinja. — 12.30 Plošče. — 17.02 Radio-orkester. — 20.30 Ko-morni koncert zagrebskega kvarteta. — 21.30 Dve enodejanki. — 22.30 Poročila in vreme. — 22.40 Plesna glasba. — **Budapest:** 12.05 Opoldanski kon-cert. — 19.30 Operni prenos. — Ciganska glasba. — **Dunaj:** 19.35 Beethovnov koncert. — 20.45 »Ne-topir«, opereta. — 22.15 Večerni koncert. — **Rim:** 20.45 Vokalni in instrumentalni koncert. — 22.15 Vokalni in instrumentalni koncert. — **London Reg:** 21 Sekstet. — 21.30 Orkestralni koncert. — 23.35 Plesna glasba. — **Berlin:** 21.20 Pestra ura. — 22.20 Politični pregled nato koncert. — **Bratislava:** 19.20 Brno. — 21.50 Večerni koncert. — 22.20 Ciganska glasba. — **Toulouse:** 20.45 Argentinski koncert. — 22 Moderna simfonična glasba. — 22.45 Operne pe-smi. — 23 Pestra glasba. — 23.30 Klasična simfo-nična glasba. — **La-genberg:** 20 Außer, komorni zbor in orkester. — **Praga:** 15.30 Harfa. — 20 Ve-černi koncert. — 21.40 Pestra glasba.

3050

Najcenejša zabava v gostilni, gledališču itd.

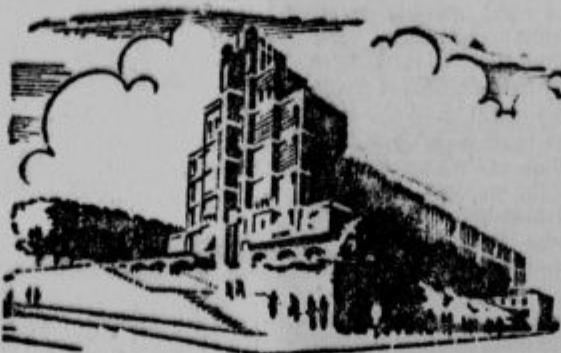
stane več kot ena

SREČKA ZA ZGRADBO KATEDRALE

DOBRODELNEGA DRUŠTVA SVETEGA VINCENCIJA V BEOGRADU

Odrecite se samo eni taki zabavi in kupite brez odloga mesto nje

Dvojno srečko	celo srečko	polovico srečke	četrtino srečke
za Din 200.—	100.—	50.—	25.—

in ogromen dobiček Vas more za to malo žrtve
tisočerno nagraditi!

Skupni dobitki Din 8,000.000.— Glavni dobiček Din 5,000.000.— Najmanjši dobiček Din 10.000

žrebanje 1. maja 1932

Srečke prodajajo: vsi župni uradi, kolekture, denarni zavodi, cerkvene in dobrodelne ustanove itd.

Centrala: Beograd
Ulica Jovana Ristića 20

Prodajna podružnica:
Zagreb, Tvrtkova ulica 5

Stano Vinšek:

Otroci se igrajo „menažerijo“

Hitro Jelka! Tukaj primi, mizo z mano v kot prini! To je kletka. Ta bo Ivo: Kačo bo predstavljal sivo!

No, poprimi z mano malo to zeleno ogrinjalo! Le zavij se! Dušan čuj: ti zelen si kakadu!

Mirko, si se preoblekel? Da ne boš mi spet utekel kakor zadnjič! Hitro sem, proge ti naslikat čem!

Zdaj gotov si: tiger naš! — Kje verigo spet imaš? — Z repom migaj sem in tja in pa tuli! Kar se da!

Jelka, si že na omari? Da se perje ti ne skvari! Kaj pa misliš! Pav ne poje, včasih le kriči — po svoje!

Branko, kaj pa si spet siten? Saj kožuž je imeniten! Medved, nič te več ne reši: „Pleši Marko, pleši, pleši!“

Vsi ste v redu! Nič ne rečem... Naj še jaz se preoblečem! — Jaz sem slon! Jaz tvor nosim, z rilcem za darove prosim.

Ze gotov sem! Le pozovni! Stanko, sedež po dve kroni! Zdaj pa kar poklič, Janez! »Menažeri-ija! — Samo da-a-anes!!!

Venceslav Winkler:

Lajež Čuvaj in stric Pik

Lajež Čuvaj in stric Pik, izgnanca in modra moža, sta hodila po svetu in iskala sreče in dobrih ljudi.

Pravi Čuvaj: »Preljubi moj Pikec, ko bi šla malo bolj na hribovsko stran. Tam imajo polne skleda in skoraj vsak dan žeganje in beračem dajo klobase.«

Pokima Pikec: »Kar prav je, kar prav, predragi stric!«

Ubereta jo proti hribom. Lajež Čuvaj je bil močan in velik, dolge korake je delal, kakor bi ga vihar nosil. Pikec je bil majhen, in še noga ga je bolela, zadnja leva noga, čevlji ga je ožulili. Pa je ostal daleč za njim, sedel je k plotu in čakal, da se Čuvaj vrne. Tam gori so dobri ljudje, beračem dajo klobase, tudi Čuvaj jo bo dobil. Čaka, čaka, skoraj večer že prihaja, strica Čuvaja še ni. »Najedel se je in pozabil name,« pomisli Pikec in žalosten se vzdigne. Komaj se vleče po cesti.

Tam nekje pred prvo vasjo pa sreča Čuvaja.

»Oho!« se pozdravita.

Nekaj časa se molče gledata, potem pravi Pikec bridko in žalostno:

»Si prinesel klobase?«

Še bolj žalostno odgovori, prav za prav zastoka Čuvaj:

»Prinesel, prinesel!«

»Pa si vse pojedel, pozabil si name,« zajoka Pik.

»Saj jih nisem pojedel, saj jih imam s seboj,« zatuli Čuvaj.

Spet se gledata nekaj časa. Ker se pa v mraku ne razločita dobro, poprosi Pik:

»No, daj mi jih!«

Čuvaj nato ježno: »Kako naj ti jih dam, ko so mi jih tako trdo naložili!« (Po grbi namreč!)

»Uuu! Prevaril si me!« tuli Pik...

Lajež Čuvaj in stric Pik sta hodila po svetu, iskala sta sreče in dobrih ljudi, klobas pa nikoli več. Nikoli nista zavila s poti, najmanj pa na hribovsko stran.

Kako je pastir Martinek molil latinski očenaš

»Oh, kako strašno rad bi znal Očenaš po latinsko, kakor ga molijo v cerkvi!« je dejal nekoč pastirček Martinek svetemu Frančišku Saleškemu, ki je prišel mimo trate, kjer je Martinek pasel čredo pisanih krav in belih ovčic. »Toda, kaj, ko se ne morem naučiti in se ne morem!« je tožil pastirček dalje.

»Težka stvar!« si je mislil svetnik, ki se mu je zasmilil pobožni ovčar in bi mu bil iz srca rad pomagal. Ali kako?... Kdo bo naučil neukega kravarja latinskih besedi? In se je zamislil sveti mož in se domislil.

»Ves kaj, ljubi moj dečko!« se je prijazno obrnil k pastirju, »ali dobro poznaš vse svoje ovce?«

»Kaj jih ne bi poznal, prečastiti!« je veselo vzkliknil Martinek, ki se mu je čudno zdelo, da ga svetnik sprašuje take stvari. »Po barvi ali po glavi in še po repu jih poznam, vsako posebej! Ojej, kilometer daleč, mislim, bi jih razločil, prav tako kakor vas od gospoda župnika!«

»No, potem je dobro!« je bil svetnik vesel umnega dečka. »Veš kaj: ko tako natanko poznaš svoje ovčice, bova pa kar vsaki ovci dala za ime po eno besedo iz latinskega Očenaša... Kar začenja!...«

»Najboljša ovca se bo imenovala ‚Pater‘ (Oče) ...«

»Da, da, to je ona bela!« je hitel pastirček.

»Druga bo ‚Noster‘ (naš) ...«

»Tale bo ‚Noster!‘« je pokazal Martinek.

»Potem ‚Qui es‘ (kateri si) ...«

»To bo ona debela!«

»Četrta bo ‚In coelis‘ (v nebesih); peta pa ‚Sanctificetur‘ (posvečeno bodi) ...«

»Oprostite!« se je oglasil Martinek, »peta beseda je malo predolga za eno ovco. Ta bo zadoševala vsaj za dve ali tri ovce, sicer si je nikdar ne bom mogel zapomniti!

Tako je šlo počasi naprej.

Svetnik je bil močno potrpežljiv, pastirček pa nič manj poslušen in pazljiv. Počasi sta ponavljala težko molitev in od ‚Pater‘ do ‚Amen‘ krščevala bele ovčice...

Kakih šest mesecev na to je Frančišek Saleški zopet šel mimo zelenih pašnikov, kjer je prepeval in žvižgal in vriskal brezskrbni pastirček Martinek.

Ko je pastir zagledal svetnika, mu je tekel naproti in snel z glave klobuček, za katerim je imel šopek rdečih in dišečih jagod.

»No, kako gre kaj s tvojim latinskim Očenašem?« se je ustavil Frančišek pred Martinkom.

»O, čisto dobro!« je odgovoril deček.

»Ali bi ga hotel pred menoj ponoviti? Zelo bi me zanimalo, kako si se ga naučil.«

»Samo za trenotek počakajte, prečastiti!« je zagostolel deček in odločno zažvižgal na piščalko, ki jo je imel pritrjeno na pisanem traku.

Vsa čreda, ki je bila razkropljena po travniku, je bila v hipu pri njem in ovce so se meketajoč zvedavo gnetle okoli svetega Frančiška, ki ni vedel, kaj bo iz vsega tega. Martinek pa je iznova vzel klobuk z glave in na glas zaklical:

»Torej mir! Sedaj bomo molili!«

Kot bi odrezal, je čreda utihnila, pastir pa je svečano začel:

»Pater... noster... in coelis...«

»E, deček, le počasi! To pa najbrž ne bo popolnoma prav: pater noster... in coelis? ...«

Toda mali se ni dal ugnati. Še enkrat je začel od kraja in brez »qui es« srečno prispel do konca.

»Dobro si si zapomnil!« ga je pohvalil svetnik. »Samo tretja prošnja ‚qui es‘ (kateri si) ti je nekje obšla!«

»Seveda, ko pa ovce ‚qui es‘ nimamo več,« je žalostno odgovoril Martinek in solze so mu zalile oči. »Uboga ‚qui es‘! Ali ne veste, da mi jo je volk pohrustal?«

Od onega časa je bil Martinkov latinski Očenaš brez ‚qui es‘ (kateri si).

(Po S. Gabiellu napisal J. Gregorič)

Gorska vila

Lepa, hej, je gorska vila, kakor zarjica je mila, dobra kakor kruh maslen. Spev krilatev glas je njen, v srcu ptički ji žgoliijo, zvezde ji v očeh iskrijo, solnce ima polno dlan in sto vrea najslajših sanj.

Lepa, hej, je gorska vila! Blagor mu, ki poljubila bo na ustnice ga rdeče: dala mu bo ključ do sreče.

Venceslav Winkler:

Pravljica o medvedu

Medved Markonja se je naveličal gozdov. Prepadi so mu izpili zadovoljstvo, črna drevesa so mu napolnila dušo z neizrekljivim dolgočasjem. Napotil se je v dobri svet. Preril se je skozi puščavo na proste bregove. Od začetka ga je slepilo božje sonce, potem se ga je privadil, kobacal se je čez poti in zašel nazadnje v hribovsko vas.

Medved ni bil takrat nič čudnega. Niti zaključali niso ljudje, še psi niso zalajali, prijazno so mu pomahali z repi in šli po svojih poteh. Medveda Markonjo so vsi poznali. Otroci so pustili igrače in prišli k njemu.

Ampak tokrat medved ni bil ponižen. Grozeče se je postavil na zadnje noge in zagodrnjal:

»Počasi, prijateljčki! Sonca mi je zmanjkalo v gozdovih. Tako daleč je iz prepadov do svetlih travnikov. Zdaj bom kar tukaj ostal.«

»Kar ostani,« so rekli otroci. »Lahko se bomo večkrat igrali s teboj.«

In je kar ostal. Hodil je z njimi po vasi, po polju, pustil je, da so ga vlačili za rep in za ušesa, nikoli se ni razjezil, komaj, da je včasih malo zamomljaj.

Počasi se je pa vsega nekam naveličal. Najbolj zanični paglavci so se ga upali prijeti za ušesa in ga uhati.

»Nočem biti več ponižen!« je zakričal lepega jutra. Začel je divjati po vasi. Ljudje so se zaprli v hiše. Hodil je po cesti in se smejal. Dobro se mu je zdelo, da se ga vsi bojijo, da je še zmaj močan. Vlomil je v par blevov, preplašil živino, potem se počasi obrnil v bregove.

Od takrat ni prišel več v vas po sonce. Včasih ga vidijo, ko leži v sončnem bregu. Zadovoljno mrmra in gleda po dolini. Nihče se ga ne upa motiti, zakaj, čeprav je star, je vendar še močan. Lahko bi se zgodilo, da bi kdaj prišel v dolino. Pravijo, da je gospodar vseh živali v gozdu. Takrat bi nastala velika vojna. Pa to se ne bo zgodilo kmalu, kvečjemu, če bo komu prav zmanjkalo sonca, če mu ga bodo ukradli, da ne bo mogel živeti...

Lov na povodne konje

(Iz dnevnika profesorja Gabra.)

Z domačini, ki so dobro poznali vse kotičke široke džungle, smo slednjič prehodili močvirnato zemljo, ki je obdajala mogočno jezero. Stopili smo v čoln in odveslali proti sredini. Tam se je dvigal iz vodne gladine otok, ki je bil najljubše pribežališče povodnih konj. Naš cilj!

Mogočna tišina je vladala kroginkrog. Le zdaj-zdaj se je oglasil nad nami gladen jastrebov. Valovi so tiho šumljali.

Bistre oči črncev so pozorno opazovale na vse strani. Nenadoma so pridušeno kriknili in živahno zakrillili z rokami.

Pogledal sem v ono smer in videl: debela glava povodnega konja se je dvigala iz jezera. Na njegovem hrbtu je čepel mladič. Počasi in okorno je orjak zlezal na otok in se udobno zleknil po tleh.

Prislonil sem puško k licu, pomeril in sprožil. Preglušujoč pok. Tulenje. Z nastečaj odprtim žrelom je zadeti povodni konj planil v vodo in odlomastil proti nam...

Prebledel sem. Krik smrtnega strahu se mi je iztrgal iz grla. — Naš čoln se je zabil... Imel sem še toliko prisotnosti duha, da sem znova pomeril in sprožil. Ta strel je bil smrten. V tem hipu pa se je čoln že prevrnil — in čolnisl se v vodo... Črnci so plavali kakor postrvi. Po dolgem trudu se jim je posrečilo obrniti čoln. Moker do kože sem splezal vanj. Potem smo odveslali proti taborišču po pomoč, kajti ubitega povodnega orjaka saani ne bi mogli spraviti proč. Oči črncev so divjeradosno žarele: to bo pojedina!

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev zloženke.

S—tanko

t—ravnik

r—ak

a—h

h—ren

i—me

m—očnik

a—loja

v—olk

e—dnina

l—ovec

i—n

k—rava

e—na

o—ko

š—eber

i—ekra

Pravilnih rešitev je bilo toplot 30. Za nagrado izžrebana je bila Anka Markovec, Prečna ul. 6. Ljubljana. Dobi knjigo: »Za židano voljo«.

Nova zloženka.

Nos — ali — minuta — potok — loka — astre — aje — šuma — dih — volk — naš — arnika — ore — otok — in — enkrat.

Peslavitve te brede v drugem vrstnem redu drugo pod drugo tako, da boste iz njih začetnih vrst od zgoraj navzdol čitali začetek znane narodne pesmi.

Rešitve pošljite najkasneje do četrtega 12. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

Na počitnicah

Neki gospod ni mogel prebrati velike vjudnosti otrok v Zabji vasi, ki so ga spoštljivo pozdravljali na cesti.

Ko je nekega dne spet po dolgem času obiskal Zabjo vas, ga na njegovo največje začudenje ni pozdravil noben solar več.

Da bi dognal, kaj tiči za to rečjo, je pobaral nekega dečka.

Deček se je korajžno odrezal: »Mi tujevc zdaj zato ne pozdravljamo, ker so počitnice in imamo prostote

STRIČKOV KOTIČEK

Nesreča Frančka zaspančka.

Nekega dne je dejala mama Frančku: »Pojd v gozd po suhljad, pa se hitro vrni!« Materin ukaz ni Frančku nič kaj ugajal. Na kremžil je obrzi a bočes, nočes — moral je iti.

Vzel je sani in jih vlekel po hribu navzgor, v temen bukov gozd. Ko je nabral dovolj suhljadi, jo je naložil na sani in jo povezal z motvozom. Ker pa je bil Franček len in zaspan, se mu ni ljubilo sani vleči za seboj. Sedel je na sani vrh suhljadi — in že je šlo kot blisk po hribu navzdol. Nesreča pa nikoli ne počiva, in tudi pri Frančku ni počivala. Motvoz, s katerim je bila suhljad na sani pritrjena, se je nenadoma odvezal in — —

Kdor od kotičkarjev izluhta najlepši konec te zgodbe, dobi za nagrado dva pečena krompirja in dva suha jabolčna krljca.

Spisala Marija Jamšek, učenka IV. razreda v Svecini pri Mariboru.

Ribič.

Po jezeru dolnič plava, ribič mlad v njem sedi. Noč je temna, vse že spava, sam z valovi se bori.

Težko je nocoj veslali, prazen čoln je njegov.

Dolgo čaka v koči mati, kdaj se vrne sin domov.

Pozno okna zaščijo.

Jo, morda je to spomin? — Solze materi spolzijo...

Več ne vrne k njej se sin.

Zložil Mirko Zerjav, učenec I. razreda državne realne gimnazije v Ljubljani.

168. Preljubi naš Kotičkov striček! V imenu vseh součenc se Ti prav priščno zahvaljujem za lepe odgovore na naša pisma v svojem kotičku. Smo v šoli vse natančno prečitale. Odpisale pa nismo kaj; smo bile pač premalo pridne. Pa nikar drugim ne povej. Sai se bomo poboljšale!

Komaj čakamo, da pride pomlad. Kaj pa Ti, striček? Ali so se Požgančev oči že vrnili z lune? Me smo v šoli slišale pravilno o kovaču, ki je v luni. Ali Ti veš, kako je bilo to? Če ne veš, Ti bom pa drugič opisala, če hočeš.

Prav leto Te pozdravljajo vse učence I. razreda Lichtenthurnovega zavoda v Ljubljani, posebno pa jaz, Marija Namorš.

Draga Marija! Se lahko zaneses name: živi duši ne bom črnil, da ste bile premalo pridne. Molčal bom o tem kakor razbit gramofon. Ze zato moram biti mož beseda, ker ste obljubile, da se poboljšate.

Tudi jaz težko čakam pomladi. Pomladi je vse tako lepo. Pomladi so vsi ljudje približno enako bogati: solnce nič ne gleda, ali je človek imeniten ali ubog; vsem enako svetlo in toplo sije. In tudi ptički za vse enako lepo pojo: tako bogatonom kot beračem. In tudi rože dehtijo za vsakogar... Zima pa je nesramna, kruta babura. Naklonjena je samo onim, ki imajo kaj pod palcem, za siromce pa ne prizna usmiljenja. Pusti jih prezebat, da je grdo. Fej jo bodi, ali ne?

Požgančev oči z lune še vedno ni. Sem močno v skrbeh zanje. Rozve, če se jim ni kajhna nesreča med potjo zgodila? Teta Meta me tolaži s tem, da so se Požgančev oči med poletom z lune na zemljo nabrži na kašni zvezdi ustavili — pri četr kislega cvička in krečniku kranjskih klobas. Jaz se pa a tem potolažiti ne dam. kajti močno dvomim, da bi bili prebivalci zvezd tudi takšni pijanci, kot smo mi Slovenci, ki imamo na vsakem oglu — gostilno... Lepo pozdravljene vse!

Kotičkov striček.

169. Dragi striček! Ko sem se šla danes na vrt skanek, sem v svoje največje veselje zagledala na bregu prve zvončke. Takoj sem se spomnila nate in sklenila, da jih pošljem Tebi, ker znaš tako lepo pisati v svojem kotičku in ker Te imam tako rada.

Veš, na našem vrtu je res čudno; na enem koncu vrta rastejo na bregu že zdaj zvončki, na drugem koncu je pa še sneg... Kaj praviš k temu, striček?

Bodi priščno pozdravljen od Tvoje Margice Kresnik, učenke (?) razreda v Ljubljani.

Draga Margica! Zvončki, prvi znanilci pomladi — res ljubko darilce si mi poslali! Sem ga bolj vesel kakor dva metra dolge kranjske klobase. Požgančev oči bi takšnega darila seveda ne bili prav nič veseli, nego bi se jim srce stokrat bolj ogrelo za kakšno klobaso... Kajne, kakšna razlika je med nama! Oni ti ljubijo nad vse na svetu — klobase, jaz pa rožice in klobase — vsa čast meni, Kotičkovemu stričku!

Vašemu vrtu se je pa najbrž zmešalo, ko ti takšne čudne reči počenja. Z eno nogo takorekoč sili v pomlad, z drugo pa rine v zimo nazaj, grdn. Naj se odloži za to ali ono, da bomo vedeli, pri čem da smol človek mora biti možat in odločen in ne sme omahovati zdaj na to, zdaj na ono stran — kakor kakšen pijanček, ali ne? Torej le povej tistemu vašemu vrtu, naj se epametuje in naj z obema nogama čvrsto stopi v pomlad, ki se je vsi že tako iskreno želimo! Kotičkov striček.

170. Dragi kotičkov striček! Kaj ona veriga okoli cerkve na Vranskem pomeni, si hotel vedeti. Poslušaj!

Pred več sto leti so imeli sodniki v sosednjem trgu Motniku polža privezanega. Vsa okolica je Motničane zavidala za to redko zverino. Zlasti Vransanom je izredno ugajal stric alinar.

Nekoč se je polž Motničanom izmuznil in jo popihal proti Ločici. Tam so polža ueli, ga zaklali in se mastili z njegovim mesom teden dni, z njegovo krvjo pa so pobarvali streho na zvoniku.

Vransanji so bili seveda zelo žalostni, ko so to izvedeli. Kajti so nameravali polža Motničanom populiti in so zanj že pripravili eno verigo. To nakanjo pa so jim — kakor je zgoraj opisano — preprečili Ločičani. Veriga pa je ostala kot spomin na to polžjo zgodbo.

Preljmi iskrene pozdrave od Anice Majhen, učenke (2) razreda m. šole v Mariboru.

Draga Anica! Za pojanilo se Ti priščno zahvaljujem. Sklepajoč po vsem, kar si mi povedala, ima ona veriga na Vranskem res slavno zgodovino. Samo močno se mi zdi, da je ta polžja zgodba — ukradena vrlim Višnjegorčanom, ki imajo baje še danes polža na verigi privezanega. Če Višnjegorčani za to izvedo, bodo gotovo kruto razžaljeni. Kajti vse vesoljni svet menda ve, da imajo polža na verigi privezanega samo oni in njihovi drug! Še ljuto vojno vam ustegejo napovedati, če se boste okrog bahali — z njihovim polžem...

Pozdravljena! Kotičkov striček.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

N. C. Withe:

Najemniška hiša v Moskvi

Konec.

V Moskvi se kupujejo živila navadno po vogalnih prodajalnah, ki jih sedaj vodi vlada in nikdar nimajo zadostnih zalog. Do 1927. potrebščine niso bile racionirane; uspeh je bil tak, kakor ga je označila ljudska šegavost: »Pred revolucijo je bila množina besede mož; možje, sedaj po revoluciji pa se glasi množina: »kača« (vrsta). Z uvedbo živilskih kart so se »kače« nekoliko skrajšale, ne pa izginile. Deleži so dokaj pičili: ¼ funta kruha na dan in osebo, ¼ kg mesa na osebo parkrat na teden, 25 gramov čaja na mesec itd. Tovarniški delavci prejemale dvojni delež. Zelenjava se prodaja po ulicah na voze ali v prodajalnah in ni racionirana. O priliki proslave revolucije je vlada prodajala po 2 kg pšenične moke na osebo — prav posebna milost, kajti do tega časa je bilo s pšenično moko prav tesno, a kruh je postal od dneva do dneva bolj siv. Cene za živila, ki se dobivajo na karte, so zelo nizke. Je tudi nekaj zasebnih trgovin, kjer je mogoče kupiti, kolikor kdo hoče; toda cene so tam tako visoke, da jih poprečni Rus enostavno ne zmore. Državni davki in podjetnikov dobiček zahtevajo, v teh trgovinah po 168 dinarjev za funt presnega masla. Po državnih prodajalnah pa stane mesečni delež presnega masla 1 rubelj (to je približno 25 Din).

»Ali mi morete posoditi tri rublje?« me je vprašala Marfuša nekega jutra. Njena mesečna plača je bila pet rubljev. »Veste, danes je še štirinajstega.« Nisem je docela razumel. »Oh, v Moskvi se splošno plačuje šestnajstega in tridesetega, tako da je zadnje dneve zelo tesno. Te dneve je vsak dolžnik dober. — Kje pa jeste?«

»V gostilni, kjer se ravno nahajam.«

»Prehrana je najslabše od vsega. Kuhinja je tako prenapolnjena — in potem kuhanje na Primusovi peči... Doma v vasi je bilo to boljše. Tam smo imeli lepo, prostorno peč iz opeke. Pozimi smo spali na njej.«

»Kako pa je s temi skupnimi kuhinjami?«

»Imamo jo tudi tu v hiši, a nihče ne gre tja. Hrana je slaba in stane preveč. Misel morda ni slaba — tako tudi ne skupna pralnica. Potem bi bilo vse lažje.«

»Kaj pa kuhate tu?«

»Isto, kar na vasi. Za zajtrk čaj in črn kruh. Preje smo imeli tudi marmelado, a sedaj je težko dobiti sladkor. Ob starih, po končanem delu, jemo juho, zelje, krompir, korenje in zvečer zopet čaj.«

»Pa meso?«

»Meso imamo samo tod in tam, a je tako drago, in dobiti ga je tako težko v prodajalnah — jemo ga v juhi. Sploh je sedaj tesno z mnogimi stvarmi — testeninami, ajdo. In veliko denarja nimamo — obleka je draga in moj mož zasluži samo sto rubljev.«

V dokaz nezmišelnosti takega življenja samo en primer: Nekega večera je prišla k meni Marfušina mala hčerka in me pozvala, naj pridem na vezovanje njene matere, ki je imela ta dan svoj god. Bilo je dvanajst gostov, a niti eden od njih iz stanovanja. Soba je bila velika, a s starim cenemim pohištvom prenapolnjena. Na eni strani je stala ozka železna postelja, na drugi pograd. »Ena najbolj čudnih posledic revolucije — mi je dejal neki prijatelj, »je to, da morata danes po dva človeka spati na eni postelji, ki je bila preje še za enega skoraj premajhna.« V enem kotu sobe, ki je bil oddeljen z zaveso, sta bila dva pograda za otroke; v nasprotnem kotu je bila pripravljena žmnica. Sredi sobe je stala velika miza, obilo obložena z jedmi. Na ceneni, pretirano okrašeni postrežni omari je stal star ameriški ročni šivalni stroj iz predrevolucijske dobe, na podoknici pa priprost radio-aparat. Povsodi neštete kljuke, gosto navedene z obleko, in pod vsako posteljo zaboji in vreče. V enem kotu je visela ikona, pred njo je gorela majhna rdeča lučka. Na steni cenene slike Ljenina in Kalinina.

Bog sam ve od kod — ob storubeljski plači — so pritresli na mizo celo gnjat, eno gos, mrzlega jesetra s korenjem, rdeči kaviar, suhe klobase in navidezno neskončne množine vodke. Marfušin mož Andrej je bil, kar se tiče vodke, že daleč pred nami.

Ko so bile jedi že domalega izginile in je začela vodka pohajati, se je nekdo lotil kitare. Narodne pesmi so se vrstile druga za drugo, dokler sosedji niso začeli trkati na stene.

»Ti-le Bogoljubovi,« je dejala Marfuša, »ali ne bi smeli zaradi njih niti slaviti godu? Ali sem zadnjič, ko so sami vezovali, trkala na steno?« Slednjič je trkanje ponehalo, najbrže radi brezuspešnosti, saj je bilo petje že mogoče le še glasnejše in neskladnejše. Eden moških je vstal, in ko je zopet sedel, se je zvrnil po tleh — stol se je bil zrušil pod njim.

»To je bil, hvala Bogu, naš stol,« je rekla Marfuša. »Nekaj sem si jih morala pri sosedih izposoditi.«

Naslednje jutro sem vprašal mojega stanovanjskega tovariša, kako zmoreta Marfuša in Andrej pri njunih dohodkih tako gostijo.

»To so čudni ljudje; ne znata ne brati ne pisati — podobno Andrej — pa vendar se jima vedno posreči, da priredita vsako leto po par gostij — ob njunem godu in o veliki noči. Gnjat in gos sta prišla iz vasi in za ostalo štedita. Sedaj bosta šest mesecev jedla krompir in zelje in se veselila prihodnjega vezovanja.«

Najemnine so vsekakor nizke. Hišo upravlja odbor, ki je sestavljen iz ene enega člana iz vsakega stanovanja. Razen tega ima odbor še dva do tri plačane člane, ki se pešajo izključno s hišnimi financami; skrbje za popra-

ve, za vpis potnih listov in drugih osebnih izkazil. Dalje določajo najemnino, ki je odvisna od velikosti prostora, števila družinskih članov in od plače in poklica najemnika.

Tovarniški delavec z veliko družino dobi veliko sobo za malo rubljev mesečno; zdravnik mora plačati več, in zaseben trgovec, če sploh sme imeti sobo, mora plačati zanjo desetkrat toliko kakor tovarniški delavec. Če je najemnik brezposeln in pri stranki dobro zapisan, ne znaša najemnina skoraj nič. Odbor pobira denar in ga uporablja za manjše poprave; stroške za večje poprave je mogoče pokriti z vladnimi posojili. Neki večer je prišel Andrej k meni po najemnino. Tekoč je v svojem uradu. Zelo važna služba v mestu, kjer hodi krajevna pošta večkrat po tri dni. Razen tega zastopa naše stanovanje v hišnem odboru.

»To delo v odboru mi dela veliko težav, kakor da bi šest ur dnevno v uradu ne bilo dovolj. Vsak teden je kakšen vrag. Zborovanja, zborovanja, nič kakor zborovanja, povsodi — na uradih, v klubih. Bog nam daj enkrat veliko zborovanje, ki naj vsem zborovanjem napravi konec! In hišni odbor mora prodajati še vladne obveznice in delati za Rdeči križ; vzdržuje zavetišče za otroke, katerih matere hodijo na delo, in zvečer še solo, ki naj odpravi nepismenost. Hudiča tudi, vedno so sitnosti! Člane odbora grajajo za vsako stvar, prav kakor da bi bili plačani za svoje delo. In potem pozimi, če se hišniki napijo in poide v centralni kurjavi ogenj... Ali je res, da imate v Ameriki prohibicijo? Življenje mora biti strašno samotno brez vodke.«

»Varimo si doma, kar potrebujemo.«

»Tako je prav — tako delamo tudi mi. To je mnogo boljše nego vodka — vodka je samo štiridesetodstotna. Tudi tu govore o prohibiciji — še več zborovanj. Lani se je vršila velika protijanska slavnost. Steklenico vodke so pokopali na pokopališču. Še tisto noč je šlo veliko ljudi tja, da bi steklenico izkopali — steklenica vodke zastoji, kaj mislite!«

Neko jutro je prišla v mojo sobo Marfušina petnajstletna sestra Tamara, da bi popravila. »Marfuši nekaj ni prav,« je dejala. Drugo jutro je zopet prišla Marfuša, a je bila videti postarana.

»Vam moškim se pač dobro godi,« je menila čez čas. »Koliko stara se zdim — pet in trideset?«

Molčal sem v zadregi.

»Šele šest in dvajset mi je, a imela sem že devet splavov.« Govorila je o tem, kakor o zdravljenju pri zdravniku za zobe. »Andrej noče nič storiti proti temu. Svoj denar izdaje za vodko, in razen tega... ni prav, tako meni. Ne vem. Vem samo to, da mi je rekel zdravnik pred dvema dnevoma, da ne smem imeti nobenih umetnih splavov več. Toda tudi otrok ne smem več imeti — pri plači sto rubljev na mesec! Imela sem že štiri — dva sta umrla. Odprava plodu ne stane nič. Grem na kliniko in tam izvrše, kar treba, ne da bi kaj izpraševali; toda ničesar ne dajo, kar bi olajšalo bolečine. Klinika je mnogokrat prenapolnjena. Sma sem že jutraj ob dveh tje in čakala v vrsti do devete. So tudi zasebne klinike, kjer je treba plačati trideset rubljev. Slišala sem, da je tam brez bolečin.«

»Saj imate vendar zdravniško oskrbo brezplačno?« sem vprašal.

»Da, kdor je član kakšne strokovne organizacije. In to tudi je vsak z izjemo »buržujev«. Toda poliklinike so strašno prenapolnjene. Moja mala Tanja ima gliste in zadnji teden sem šla z njo na kliniko. Tam so mi nakazali ordinacijo za tri tedne kasneje. Bolnice so tudi prenapolnjene. A je vendar boljše nego na vasi. Pred revolucijo nismo imeli na vasi nobene bolnišnice. Vsak je šel k mazačkam. Moški na vasi hoče vedno imeti veliko otrok — več, ko jih ima, več zemlje dobi.«

»A za otroke morda biti v takem stanovanju, kakor je to, hura.«

»Že, a zato pa hodijo vsak dan v otroško zavetišče ali pa jih vede služkinja na kako igrišče.«

»In kako je z ločitvami, Marfuša?«

»Ne vem, kdor nima otrok, je ločitev že dobra, čeprav se dajo nekateri mladi ljudje prevečkrat ločiti. Poznam devetnajstletnega dekleta, ki je imela v teku zadnjih dveh let devet zakonskih mož. Postava je dobra, ker sili moškega, da plača, če dekle zanosi. Ne vem, kako je s Tamaro — v skrbem sem zanjo. Vsak večer hodi z doma — v Aleksandrovi vrt, kjer se povsodi potikajo vojaki. Če se je dekletu pred revolucijo pripetila nesreča, da je postala mati, je bila to sramota za celo družino. Če se ji to pripeti sedaj, ji plačajo alimente naravnost iz vojakove plače, da le očetovstvo dokaže in pove to poveljniku. Pa še drugo dobro postavlo imamo: Če mož na vasi vrže svojo ženo na cesto, ima žena pravico do polovice tistega premoženja, ki sta ga za časa svojega zakona z možem skupno pridobila. Pred revolucijo se je dostikrat zgodilo, da je kmet na spomlad vzel k sebi kako žensko, jeni pa, ko je bilo delo končano in prideli pospravljeno, jo je brez odškodnine za težko delo vrnil na cesto. A nekaj mi ne ugaja: veliko starih mož je zapodilo svoje žene iz hiše samo zato, da so si vzeli mlajše. To je krivica. Kaj naj začne petdesetletna ženska, če nima otrok, h katerim bi se mogla zateči? Moškim se vse le preveč olajša.«

Da bi odpomogla stanovanjski stiski, pospešuje vlada ustanavljanje stavbenih in kreditnih zadrug. Določeno število uslužbencev

kakega koncerna se združi in vplačuje mesečno toliko in toliko. Po preteku več let posodi vlada denar in zgradi se nova hiša z lepimi trisobnimi stanovanji in vsemi modernimi udobnostmi. Zadrugniki plačujejo dalje svoje prispevke, dokler dolg ni poravnal. Plačujejo mesečno približno 80 rubljev. Kasneje sem stanoval v neki taki hiši. Vsi nameščenci nekega gledališča — prva igralka, člani orkestra, zborar in odrski delavci so stanovali, vsaka družina zase, v med seboj zvezanih stanovanjih. Take hiše so pa redkost, kajti le malo je takih družin, ki bi zmogle mesečne obroke.

»Blicmanovi se izselijo,« mi je rekla nekega dne Marfuša zavidno. »Vesela sem. A preselijo se v svoje lastno stanovanje. Še šest mesecev je Blicmanova v kuhinji samo o tem govorila. Pomislite samo: trisobno stanovanje — tri sobe! Plin v kuhinji in v kopalnici. Tam se bodo kopali — tu se nihče ne koplje. Tukajšnje kopalnice uporabljamo za to, da peremo v njej perilo, kopat se pa hodimo v javna kopališča. Blicmanovi so člani neke zadruge v zunanjem uradu, kjer je Blicman v službi. Ni lahko priti v zadrugo, pa tudi stane dosti.«

Hotel sem odpotovati v inozemstvo na dopust. V stanovanju so vedeli za to. »Veliko prošnjo imam,« je dejala Marfuša boječe. »Ali bi mi ne mogli iz inozemstva prinesiti nogavice

za otroke in nekoliko blaga za obleke? Tu je te stvari tako težko dobiti in blago je tako slabo... In potem še nekaj. Ali bi mi mogli prinesiti par svilenih nogavic?« je dodala hitro. »V inozemstvu nosijo vse ženske svilene nogavice, kaj ne?«

Obljubil sem ji — obenem sem jo pa naravnost vprašal: »Marfuša, sem dejal, »nikoli nisem slišal iz vaših ust besede »revolucija«, nikoli niste govorili o tem. Ker je toliko stvari, ki si jih želite, a jih ne morete imeti, ker je stiska z živili tako velika — povejte mi popravici, kako mislite: ali je danes boljše ali slabše, nego je bilo preje?«

Začuden me je pogledala. »I kajpak, da je sedaj boljše. — Andrej je delavec, ne več kmet. To je boljše tako. In sobo imamo v Moskvi...«

»A pomanjkanje živil in prenapolnjeno stanovanje?«

»To je seveda neprijetno, a vendar je le še boljše biti v mestu nego na deželi.«

»Kljub temu ne razumem, zakaj naj bi bilo mesto po revoluciji boljše, nego je bila preje vas.«

»Ne morem vam tega pojasniti. Če bi bili Rusi... Moskva je pač središče. Življenje je zanimivejše. Dolg odmor. In svilenih nogavic ne boste pozabili?«

Knowles Blair:

Tajinstvena vojvodinja

Iz angleščine T. D.

Na majhnem nasipu zemlje, obdanem od hitečih tokov morskega preliva Georgia blizu vzhodne obale Vancouver Islanda, živi »Tajinstvena vojvodinja Severnega Pacifika«. Ona je edino človeško bitje na tem otoku.

Preprostemu ribičkemu ljudstvu, ki živi na sosednjih otokih, je znana samo kot mrs. H. R. Morgan. Drugim je znana kot bivša učiteljica v hiši bivšega guvernerja Britske Kolumbije. Nekateri so zasledovali njeno pokoplenje v Evropo. Neznatna sled, ki je vodila proti kraljevim palačam, se je izgubila. Nihče ni prodiral tajne koprene, ki obdaja njeno preteklost. Ta je nejasna kakor mrzle gorske megle, v katere je zavita tudi njena mala posest.

Samopregšana na majhnem otoku, Hall Islandu čaka z dostojanstvom uslužnostjo prihoda bridke smrti, ki naj slednjič zapečati njeno tajinstveno preteklost. V njeni prijazni hišici stoji raket, pripravljena na ta dogodek. Na dvorišču je odprt grob, ki ga je ta čudna ženska sama izkopala. Poleg tega leži surov, neoklesan kamen. Na njegovem hrapavem površju ne vidi drugega kakor nečitljiva znamenja narave.

Kdo je ta tajinstvena vojvodinja? Je-li pregšana hči kakšne plemenite rodbine? Morda je zapustila dvorno življenje, da se poroči z navadnim možem, in hodi hrapavo pot, ki jo ji je začrtala ljubezen? Morda je član pruskih visokih družabnih krogov?

Pred 23 leti se je pojavila pri morskem svetilniku severno od Galiano Islanda krasna žena. Cuvaj Allison je zapazil v daljavi čoln, ki je veslal skozi vodovje Porlier Passa. Ko se je čoln približeval obali, je hitel doli, da pozdravi obiskovalca. Zrl je visoki, krasni ženi v obličje. Njeno obnašanje, njena milina, njen mehki zveneti glas mu je takoj izdal, da je to odlična, izobražena žena.

Želi otok — tako je rekla presenečenemu čuvaju svetilnika — otok, na katerem nihče ne biva, ki ni v lasti nikogar, ki ga nihče ne mara. Tam si želi napraviti svoj dom. Trenutek je Allison utihnil in se zamislil. Pokazal je čez vodo na Hall Island.

Leta, ki so potekla od onega dne, so pobelila njene lase in začrtala gube v njenem krasnem obrazu. A veličina preteklih dni se še vedno izraža v njeni hoji in njenem glasu.

Svojo malo posest je prekrstila v »Echo Island,« »Otok odmevov.« »Poln odmevov je,« pravi preprosto. »Trobenje oceanskih parnikov, glasovi motornih čolnov, kričanje ribičev, to so glasovi mojega otoka.«

Prijazna hiša, vrt, čajni pribor, celo lastnica in njene obleke so odmevi drugega rodu; odmevi preteklih dni.

Samo rakev in grob govorita o prihodnosti. Raket stoji v spalnici, pod oknom, ki gleda po vodi. Je iz temne cedre. Pred 10 leti so ga naredili Indijanci iz False baya (Lažnega zaliva). Samotna prebivalka otoka se takrat ni dobro počutila; zato se ji je zdelo modro, da se pripravi. To je povedala svojim indijanskim prijateljem, ki jo časih obiščejo. Nekega dne so v čolnu pripeljali rakev in jo pustili na obali.

Dobra gospodinja je; zato je pokrila rakev z odejo in blazino, ki jo je sama izvršila. Tako je spremenila svoje zadnje ležišče v kos pohištva. Ob solnčnih dneh, pozno popoldne, ko vode plešejo med otoki, sedi mirno na pokriti rakvi. Tam čita ali šiva ali morda sanja o dneh, ko je bilo življenje še polno zanjo.

Mislila je na vse. Kadar pride ura njene sestanke s smrtjo, je rakev pripravljena. In zunaj na dvorišču je plitva jama, ki so jo njene slabotne roke izdolble v živo skalo.

Nekega dne bodo Indijanci, ki jej kakšenkrat prinese v dar rib in divjačine, videli, da njihovih darov ni vzela z obale. Tedaj bodo vedeli kaj se je zgodilo. Mehkega srca bodo izvršili njeno zadnje željo in jo položili k počitku, tam na njenem otoku. Spustili bodo rakev v ozki grob. K glavi bodo položili pripravljeno skalo. To bo zadnje poglavje v življenju te čudne žene. Zaključilo se bo preprosto in z največjo tajnostjo.

Na Echo Island pride malo obiskovalcev. Tam ni mesta, pripravnega za izkrcanje ali

zasidranje; niti ni pomolov. Namesto tega se igrajo odtoki plime ob strmih robovih.

Dvakrat na leto dostavijo poštarju v Galiano živila iz Victorije. Indijanci ali japonski ribiči spravijo vreče in zaboje čez zaliv na pusti otok in jih puste na obali, a redkokdaj se oglase v hiši. Ona je rajše sama; če pa pride obisk, ga sprejme prijazno. Mogoče jo je presenetiti pri čaju na verandi za hišo. Miza, pokrita s finim platnenim prtom je obložena s cinasto posodo, krasno čašo in krožnikom. Razen nje ni nikogar. Stara gospa polaga veliko važnost na staro navado in lepo obliko. Četudi se je ločila od civilizacije, se ni ločila od dobrega okusa.

O sedanjosti govori živahno; kadar pa omenja pripravljanje na smrt, se smeji v globokem kontra altu.

»Imam mnogo, da izpolnim svoj čas,« pravi. »Tu je moja hiša, ki jo moram oskrbovati, tu so moje knjige in moje šivanje. Ne čutim se osamljeno.«

O preteklosti pa njena usta ne govore. Na vsa vprašanja o njenem prejšnjem življenju ima samo en odgovor: »Tu je naslov mojih agentov. Morda vam bodo oni povedali. Jaz ne morem o tem govoriti. Že 10 let sem mrs. Morgan. To zadostuje.«

Angleži, ki se bavijo z njenimi zadevami, pa pravijo, da ne vedo ničesar.

Znano je le toliko, da se je po absolviranju univerzi v Bruslju in po konservatoriju v Parizu poročila z nekim tujcem Morganom in se z njim preselila na Angleško. Tu sta živila in uspevala. Tu izgine sled. Ko zopet pride na dan, je njegova žena učiteljica jezikov v hiši bivšega guvernerja Britske Kolumbije. Pozneje postane vzgojiteljica drugih angleških rodbin v Victoriji (Severna Amerika). Ponovno izgine s površja. Potem pa jo vidimo na otoku Galiano, na poti v prostovoljno prognanstvo.

Iz vsega tega se lahko sklepa marsikaj. Morda je bila imenitna pruska žena; ali dvorna lepota. Morda je bila merodajna dama visoke družbe in je krasila bankete, pri katerih so se zbirali državniki Evrope ali je uživala živahno življenje svetovnih kopalšč.

A vse to so domnevanja. Tu ni dejstev; ne mara jih odkriti.

Na svoj otoči »gradič« je tajinstvena vojvodinja neizmerno ponosna. Ona je zelo snažna gospodinja in uživa, če more razkazati svoje zaklade. Hiša je tipično angleška. Postavili so jo tesarji s celine prvo leto njenega bivanja na otoku. Večino onega leta je preživela v šotoru, brez peči in ob najsurovejših potrebščinah. Potem je prišel od neke neke denar. V tem so sosednji otočani videli prvi znak tajinstvenosti. Hišo so postavili in jo opremili. Na vodnjak tudi niso pozabili.

V prvi sobi najde obiskovalec marsikaj presenečljivega; kljub samotni je še vedno zvezana s preteklim življenjem. S širokih polic zrejo po sobi njeni najbližji prijatelji: obrabljeni in dobro prečitani klasiki v angleščini, nemščini in francoščini.

Radia nima, tudi ga ni nikdar slišala; a v nekem kotu ti odkriva majhna harfa, da jej godba vedri njeno pregnanstvo.

Dve sliki visita druga poleg druge. Ena predstavlja moža, ki je še pol deček, druga majhno deklico z jasnimi smehljajem.

»Moj sin in moja vnukinja,« razloži in solze jej zalijejo oči. »Ko sem prišla na ta otok, sem ga bila poslala na visoke šole v Evropo. Sedaj je poročen. Srečen je, a nima denarja, da bi me prišel obiskat; jaz pa sem prestarja, da bi potovala k njemu. In kako bi tudi mogla zapustiti svoj otok!«

Med vojno so krožile vesti da je nemška vohunka. Nekega dne je padlo drevo na njeno hišo. Nujno je potrebovala pomoči, a nihče se ni odzval signalu, ki ga je bila pritrčila vrhu drevesa. Vihar je uničil njen čoln. Spomladi je spravila spoti drevo, in polagoma je ljudstvo izgubilo strah pred njo.

»Upravičeni so bili, da so me sumili,« je rekla mirnega glasu, »a ni bilo povoda za to. Svojo domovino sem zapustila, da bi obvarovala svojega sina vojaške službe.«

»Domovino!« Obiskovalec se željen skloni naprej, a ona se samo smehljiva in odkimava z glavo. Karkoli pomeni, to je samo zanjo.

V hiši ni denarja. Vse, kar pride na njen otok, plačajo agentje. Tudi nima orožja. Nič je ne more nadlegovati in tudi se ne boji ničesar. Enkrat ali dvakrat so okradli shrambo za živila. Nekoč, ko je bila odsotna, pa so jej pobrali nekaj vrat in oken. Ono zimo je trpela mnogo mraza, a spomladi so ji agentje poslali nova vrata in okna.

V božjo in človeško dobroto ima neomejeno vero. Neko božično jutro je neki aeroplan letel visoko nad njenim domom. Iz njega je nekaj zletelo dol. Tekla je, da bi pobrala. Našla je zaboj, zavrt v rdeč in zelen papir z božičnimi znaki. Ono zimo si je bila zlomila zapetje. Bolelo jo je, a vendar je prinesla zaboj domov. Ko ga je odprla, je videla, da je prazen.

Ko se obiskovalec poslavja, vidi, da je neka stopnjica padla na tla. Ona jo trudno postavi zopet na svoje mesto.

»Tudi mi ne bomo dolgo živeli,« pravi mirno in maha v slovo svojemu obiskovalcu.

Raztrgan milijonar

Jurij Maj je bil čudaški star fant, ki je vodil svoje voli podkovati v našo vas. Oblečen je bil čisto po starem: ozke prižaste hlače, rdeč, zlato vezan telovnik in jopič temne barve. Na glavi je nosil vedno siv cilindar in okrog suhega vratu je imel zavezan velik, pisan žepni robec.

Kadar je prišel s svojimi voli pred kovačnico, je postal mojster s svojimi tremi sinovi zelo živahen. Kovač je vrgel vse iz rok kakor hitro je zagledal čudnega moža pred vrati. Kajti Jurij Maj je bil nobel naročnik, ki mu je bilo treba dobro postreči. V trgu, kjer je prebival, je bilo do troje dobrih kovačev. Kljub temu je prihajal vedno uro daleč v našo vas. Na vprašanje, zakaj to, je odgovarjal vedno enako: »To delam samo mojim volom na ljubo, ker se ne dasta nikjer tako rada podkovati kakor tukaj.« Pri tem so se mu ozka usta zganičila v posmeh. Naš kovač je bil pa vesel, da je Maj prihajal v njegovo kovačnico, kajti pri plačilu ni skoparil in je vselej kaj padlo tudi za žejna grla njegovih sinov. Fantje so pri podkovanju marno pomagali; dva sta s konjskimi repi odganjala muhe, eden pa je bil pri delu na roko očetu.

Cudno je bilo le to, da je hotel imeti Jurij Maj za vprego ravno voli. Lahko bi si bil držal par najlepših in najdražjih konj, a ostal je pri svojih volih. Kajti stari ni bil nikak reven kmet, marveč silno bogat mož. Njegovo premoženje so cenili veliko nad en milijon predvojne denarja. To je bilo ravno, kar ljudje niso mogli razumeti. Bogatin bi moral po njihovem mnenju tudi po bogatinski živeti. Jurij Maj pa je bil popolna izjema; ni imel ne mnogoštevilnega služabništva ne lepih kočij ne elegantnih, modernih oblek pa tudi ne velike vile; ni prirejal gostij, ni potoval po svetu, marveč je živel v svoji stari hiši, negoval svoja dva vola in mirno obdeloval svojo majhno njivo. Pri delu mu je pomagal samo en hlapec, približno njegovih let. Hlapčeva žena mu je vodila gospodinjstvo. Samo ob izrednih prilikah — kadar je bilo pranje in za praznike — ji je prišla kaka ženska pomagat.

Juriju Maju so vsi rekli »Raztrgani milijonar«. Ime se mu je — kar se tiče obleke — povsem prilegalo. Ljudje so ga splošno imeli za lakomnega skopuha, ki ga je samo skopost odvracala od razkošnega življenja. Edino, kar si je milijonar privoščil, je bila njegova vsakdanja pot v cerkev. V cerkvi je kazal veliko pobožnost, ki so jo pa ljudje imeli za hinavščino. Ne, zaradi tega, ker je šel vsak dan v cerkev, ljudje niso boljše mislili o njem. Ostal je zanje slej ko prej lakomen skopuh, in mnogi so bili naravnost srditi, da je spustil ob nedeljah v skrabico samo grošek, in še to s takim obrazom, kakor da bi daroval cekin. Korist od njegovega bogastva — tako so dejali ljudje — sta imela samo njegova dva vola, ki si jima stregli kakor najboljšim konjem, pri tem pa sta imela zelo malo dela. Na vprašanje, zakaj ima vole tako rad, je neki odgovoril:

»Nimam rad naglice in drvenja. Vol se mi zdi zgled udobnosti in dobrovoljnosti. Silno je močan, vendar se s tem ne sopiri, marveč gre mirno in preudarno svojo pot. Tudi ni ponosen, ne povzdiguje glave kakor objesten konj, marveč ponižno opravlja svojo dolžnost. Zato ljubim vole.«

Gódlilo mu je, če so se mu ljudje smejali in ga imeli za norca.

»Kajti tisti,« je dejal »ki imajo ljudi za norca, niso najsilnejši in najneumnejši na svetu.«

Kadar je s svojimi voli srečal take zamehljive, se je glasno obrnil na svoji živali: »Pojdita prosim, desno, gospoda vola! Ali: »Ostanita, prosim, na sredi, moja ljuba ogačka!«

Kajpada se je takim besedam vse smejala. Trkali so se po čelu in se pomembno spogledovali. Kako tudi ne?

Svojemu hlapcu pa je potem zvečer dejal: »Peter, zopet sem storil dobro delo!«

»Tako? Komu ste pa kaj dali, gospod?«

»Ljudem sem dal priliko za smeh! To je tudi nekaj vredno, mislim.«

A Jurij Maj je utegnil biti tudi čisto resen. Hlapčeva žena je bila slišala njegov pogovor z enim njegovih odličnih sorodnikov. Sorodniki, sami bogati ljudje, so se namreč sramovali tega čudakega in norega starega fanta. Posebno njegov svak, ki je imel v trgu veliko tovarno za usnje, se je zelo spogledoval nad Jurijem zaradi njegovega kmetijskega življenja. Tovarnar sam je živel zelo razkošno. Prirejal je sijajne pojedine, imel dva avtomobila, konje za ježo, potoval po najdražjih kopališčih — živel je z eno besedo čez svoja sredstva. Lepa dne je začel v denarne stiske in ni mu preostalo drugega, nego da gre iskat pomoči k tako zaničevanemu svaku.

»Koliko pa bi rad, ljubi svak?« je vprašal Jurij, ko mu je bil tovarnar razložil svoje težave.

Nič Vas ne stane, nudimo pa Vam 75 nagrad!

Zanimivo tekmovanje in prav tako zanimiva odločitev!

»Inserati v „Slovenču“ imajo vedno uspeh.«

RAZPIS NAGRAD

združen s glasovanjem:

»Katerih pet inseratov smatrate za najučinkovitejše?«

Da se bo pozornost naših bralcev še v večji meri kot običajno obračala na inseratni del „Slovenca“ in da se bo s poglobljenim zanimanjem naših bralcev za inseratni del povečala vrednost slehernega inserata, razpisujemo 75 nagrad, izmed katerih znaša prva lepo vsoto Din 3000.—

V interesu velikega pomena, ki ga ima inserat tudi za vse naše gospodarsko in trgovsko življenje, prosimo vse bralke in bralce našega lista, da se zanesljivo udeležijo našega razpisa nagrad. Povejte Vi, bralke in bralci, na katere se inserati obračajo, kateri inserati v našem listu vzbujajo Vašo posebno pozornost?

V to svrhu morate pregledati vse inserate v našem dnevniku v dneh 6., 9. in 13. marca in nam sporočiti, katerih pet inseratov, ki ste jih našli vse navedene dni v „Slovenču“, smatrate za najučinkovitejše. Pri tem vpoštevajte besedilo, morebitne slike in pa cene prodajnih predmetov.

Za najučinkovitejših pet inseratov se proglase tisti, ki bodo prejeli največ glasov. Med bralce, ki nam bodo odgovorili na postavljeno vprašanje, bomo razdelili

1. nagrado v znesku 3000 Din

2. in 3. nagrado v znesku 300 Din

4. in 5. nagrado v znesku 100 Din

mimo tega še 70 nagrad v knjigah po izbiri, vsaka knjiga v vrednosti 40 Din. — Za izbiro prihajajo v poštev naslednje knjige Jugoslovanske knjigarne:

Śienkiewicz: »Na polju slave«.

Meško: »Slike«.

Haggard: »Jutranja Zvezda«.

Doyle: »Izgubljeni svet«.

Prešeren: »Zbrana dela«.

Bridges: »Na pomoč«.

Kellermann: »Tunel«.

De Wal: »Valerija«.

Malavašič: »Oče naš«.

Haggard: »Hči cesarja Montesuma«.

Savinšek: »Izpod Golice«.

Levstik: »Poezije«, 3 zvezki.

POGOJI:

1. Naše vprašanje se glasi: Katerih pet inseratov v „Slovenču“ v dneh 6., 9. in 13. marca smatrate za najučinkovitejše? Preglejte vse inserate, ki jih najdete navedene tri dni v „Slovenču“!

2. Odgovori se imajo poslati na glasovnici, ki jo priobčimo vse navedene dni v „Slovenču“, in si jo naj vsakdo izreže iz njega.

3. Vsaka bralka in bralec, tedaj tudi oni, ki niso naročniki našega lista, se lahko udeležijo razpisa nagrad. Treba jim je le izrezati glasovnico in odgovoriti na zgornje vprašanje.

4. Inserati, ki se smatrajo za najučinkovitejše, se naj označijo na glasovnici s številko, ki se nahaja v desnem zgornjem kotu dotičnega oglasa, in glasovnica naj se pošlje obenem z natančnim naslovom glasovalca na naslov: »Slovenec«, Ljubljana.

5. Kuverta mora poleg naslova: »Slovenec«, Ljubljana imeti še šifro »Inserati v Slovenču«.

6. Odgovore moramo prejeti najkasneje do 18. marca. Poznejših pošiljatev ne bomo upoštevali.

7. O nagradah bo odločil žreb. Pravico žrebanja za prvo nagrado imajo samo oni glasovalci, ki bodo zapisali na glasovnico med petimi oglasi vsaj tri take, na katere bo odpadlo največ glasov; za vse druge nagrade se pa lahko poteguje vsak, ki bo navedel na svoji glasovnici vsaj enega izmed takih oglasov, za katere se bo izjavilo največ glasovalcev.

8. Žrebanje nagrad se bo vršilo v prisotnosti večlanske komisije, obstoječe iz članov upravnništva in uredništva „Slovenca“.

9. Vsak udeleženec tega razpisa nagrad se podvrže tem pogojem. Odgovori na naše vprašanje bodo za vsakega inserenta največje važnosti. Prepričani smo, da bodo inserenti po tem razpisu posvečali svojim inseratom še večjo pažnjo in da bo postal sčasoma tudi inseratni del prav tako zanimiv in nepogrešljiv za vsakega bralca, kakor je uredniški.

Pomnite: **Nič Vas ne stane**, če se udeležite tega našega razpisa nagrad!

Tri tisočake na ponudbo!

75 nagrad!

Vsak ima v smislu gornjega razpisa pravico do 75 nagrad!

Tovarnar je bil presenečen, kajti pričakoval je, da se skopi svak ne bo dal izlepa omehčati; obotavlja je navedel znatno vsoto.

Ne da bi trenil z očesom je stari fant odprl predal svoje trhle pisalne mize, vzela iz njega čekovnico in mu nakazal željeno vsoto. Smehljaje je izročil svaku ček.

»Hvala lepa — najlepša hvala!«

»Nič, nič,« ga je prekinil Jurij. »Le to sem ti hotel reči, ljubi svak: Ti si se tolikokrat rogal mojemu skromnemu življenju in si se me vedno sramoval pred ljudmi; v bodoče, prosim, pomisli, da ti danes morda ne bi bil mogel pomagati, če bi tako gosposko in sijajno živel kakor ti!«

Raztrgani milijonar je umrl malo pred svetovno vojno. Na zadnji poti ga ni spremljalo veliko ljudi kajti ljudje ga niso imeli samo za čudaka in posebnega, marveč tudi za velikega skopuha; zato ni bil priljubljen. Šele veliko let kasneje se je mnenje o njem popolnoma izpremenilo. Po njegovi smrti so mnogi reveži po okoliških občinah, ki so bili že mnogo let prej jemali redno mesečno podporo pri svojih župnikih, zamenjali nanjo. In tedaj je polagoma prišlo na dan, da dobronik ni bil nihče drugi nego »Raztrgani milijonar«. Vsak mesec je bil izročil svojemu spovedniku znatno vsoto za reveže obširne okolice — toda vedno le pod pogojem, da ostane njegovo ime skrito.

Njegova oporoka je bila prav tako čudna, kakor je bil sam. Hlapcu Petru je volil hišo, njivo in voli. Naklonil je volila mnogim revežem, bolnišnicam, šolam in samostanom. Tudi kovač v naši vasi, ki mu je bil podkovati voli, je bil zelo zadovoljen. Toda na koncu oporoke je bila opazka: Volila se smejo izplačati samo tedaj, če prejemniki obljubijo molčati. »Kajti za hvalo in mnenje ljudi se ne zmenim — dovolj je, če Eden ve, kako sem živel in kaj sem delal. In samo ta Eden naj sodi o meni, raztrganem milijonarju. Upam, da mi bo na sodbi milostljiv, kajti skušal sem tako živeti, da levica ni vedela, kaj je dala desnica!«

Frtaučku Gustl ma beseda

Telefementi,

kuku je Neška huda name. Sej jest nism mislu tku hedu, kot je ona gor uzela. Mal pa menda že žiher zarupatam, če m kdu kri vica dela in u ze le hod. Še cta z du elom me še strašit, kokr da b se jest kej nenga muža bavva. Pena z luč! Kar putalaž se Neška, midva s tojem mozam uva ta reč že sama opet u vorngá djala. Sej sama veš, da se nubena župa tku uroča na sne, kokr se skuha. Ti kar tih bod pa mouč. S tojem možam uva pa stupila en večer »Pud skalca«, se ga uva prou pusten nažehtala, ke u prou dam uš mela pa ti iz nim duel namest mene.

Sej b t dau še kašna pud nus, če b na mou nč družga za puvedat. Pa sm se glih zdela spomnu na tiel kumesjon, ke je, še ni douh tega, tam ukul figabirta cesta meru. Pa nkar na misle, de ja je kumesjon tku meru, kokr ja pijanci punavad merja. Kaj še. Čist vork ja je meru pu dougem in pu šez, kokr se holt ceste merja. Ke sa bli iz tem onkrat fertik, sa pa iz ena kreda, al kua je bla tu za ena bela reč, začel pu tleh mazat use sorte cahne. Glih tam, ko se Duniska in Gosposvetelka cesta križaja, sa pa nacahnal en velel ukrogu ris, kokr am že soje čase ališed, de ga nacahnaja, če dja uraga prklicat, de b jm pumažu šac uzignt.

Aha, zdej pa že vem, kua gospudi špekuliraja, sm s mislu. Zdela gre že bi preke konc meeca, pa mielja kašn šac uzignt, de b ga mel glih za ta huda sila. Ampak mal se m je pa le čudn zdel, de tu kar lepu pu dneu delaja. Kulkr je men znan, se taka reč sam ukul punuči dobr uprau, ke pr dneu iz uragam ni nubene pametne besede za guvort. Prauja, de pu dneu hodja uragi tak pu svet, de jh nuben ud pusteneh ldi na razloč.

Murde pa gospudi na puznaja uraguga pravilnika, sm s mislu. Če jh na tu upuzurim, de pu

dneu ni nč iz taka rečjo, m uja murde še hvaležn in m znaja od šaca še kašne praconte udstopt. Sej mende nisa tku pužrešn, de b tli glih use sami pohrustat, sojmu bližamu pa še suhe akorice na prvušil, kokr zdej delaja nahter liferanti, ke soje prdelke, kedr jih maja proveč, raj u vudu zmečaja, kokr de b jh dal revežem.

Nej u že kokr če. Jest am useglih stopu h kumesjone ke du enga bl čukatga gospuda, ke se m je zdel, de ma pr kumesjone ta nar več za guvort, pa sm ga prašu: »Nej ne zamerja, gospud. A mielja uni, de ga uja tud kar pr belmu dneve prklicat? Jest praum, de na bo prsou.« En čas me je gospud debel gledu, pol je pa le prašu: »Kdu pa misleš, de nej b prsou?« — »I, kdu nek? Sej mende milja uraga prklicat, de b jm pumažu kašn šac uzignt. Za kua sa pa zacahnal tamla na križpote tist ukrogu risa?«

»Ja, Gustl, ti pa mende nuriš. Kdu t je pa reku, de čma uraga klicat in šac uzignat, pramoča prsmujena? Mi sma te rise in cahne zatu naredi, de uja vedl autobusi, ke morja vozet, de nau kašne nasreče. Tistla cahen na sred ceste pa kaže, ki se more tramvaj, ke prpele iz šentvida, ustaut in pučakat na unga, de prpele iz Viča.«

»Gespud, nej na zamerja, ampak jest mielem, de tu na u dobr, če se uta tramvaja tamla očakvala, ke morja lde hodet čez oesta, če dja pridet u meet. Tu uja nasreče. Sej vidja, de že tistla električna ura dela napotje in tista dva kandelabra. Jeseen u pa še kustajnar pustavu glih tam soj štant, tku de lde res na uja mogli nkamer naprej. A b na blu bl pameten, če b se tramvaja očakvala mal bl gor, tam ke lde na hodja čez cesta?«

»Maš čist prou, Gustl. Ampak tle ni nč za nardit. Kene, figabirt je blu du zdej stanica za autobuse in tu je neki zalegl. Zdej sma pa autobuse na druga plat ceste prestaul, sma se pa udlučil, de nej u figabirt za tramvajeka stanica, de na u preveč prkrajšan pr frkere.«

Tu sm jest zatu puvedu, da se na uja lde jezil, če morja tam čakati in štederat, kuku uja živi prali čez cesta, ke je prehod že s tistem ldm, ke čakaja na tramvaj in pa s tramvajarjem, ke maja tam soje kunference, čist zabarikadiran. Usaka reč ma holt soja dobra in pa tudi elaba plat. Zatu raj kar putrpima.

Naš domači zdravnik

M. T. — Št. Krčne žile s ponavljajočimi se čirami na nogah (menda na golenih) so pogostna nadloga, ki smo jo že večkrat omenjali na tem mestu. V vašem primeru, ko je bolezen že zastarela in navadna sredstva ne pomagajo, bi kazalo krčne žile odpraviti. Ako se tega ne mara lotiti zdravnik v vašem kraju, pojdite v bolnišnico, kjer vas pa ne sprejmejo vsak čas zavoljo prenapoljenosti z najnujnejšimi boleznimi. Z nebolečim in nenevarnim vbrizgavanjem se dajo krčne žile izsušiti, v bolnišnici jih tudi izrezujejo ali podvezujejo. Skrbeti treba tudi po takem uspešnem zdravljenju, da se uredi krvni odtok v udih, sicer se nadloga ponavlja, poleg zunanjih vzrokov so motnje v spodnjem trupu krivice krčnih žil, zato se bolezen ne da zdraviti pri vseh bolnikih te vrste po enem kopitu. — Zasebnih odgovorov na željo ne dajemo, vašega »kovača« podarim kateremu siromaku.

A. Z. — T. Glavobol s trajnim nahodom in arbenjem po obrazu? Zdravniška pomoč brezuspešna? Bržkone se ne držite zdravniških navodil glede nosnega čiščenja, glede prehrane, glede rednega iztrebljanja, posebnost pa glede nog, ki naj vam bodo vedno tople. Ako niso dovolj tople, segrevajte si jih s čvrsto hobo, kadar pa ne utegnete hoditi, napravite si zvečer vročo kopel za noge, po kopeli si jih oblijte z mrzlo vodo in dobro posušite, potem pa si jih v postelji dobro pokrijte. Svetujem vam sploh več gibanja na prostem.

K. T. — T. Krč zavoljo prehlada pri porodu je zadeva, vredna temeljite zdravniške preiskave, predno se more pričeti s smotnim zdravljenjem. Tako na daleč pač ni mogoče pravega uganiti.

V. E. — H. Sušenje grla je ljudski izraz za kronično vnetje v grlu, ki je časih tuberkulozno, in pa za občutek suhote v grlu. Kaj je vam, ni razvidno iz dopisa. V prvem primeru je kajpada samo zdravniška pomoč umestna. Pri suhotnem občutku v grlu treba najprej dognati, kaj povzroča »suh« vnetje v grlu (kajenje, pitje opojnin, požiranje prahu, naporno govorjenje) in ta vzrok odpraviti oziroma omiliti. Grgljanje s kaduljevim ali slezovim čajem, pitje vročega mleka z radensko vodo in uživanje sladkorčkov s sladom, ruševim oljem in slinčnimi dodatki so običajni domači pripomočki. Večkrat treba golt mazati z zdravili po zdravniškem navodilu.

M. P. — Št. Bučanje v ušesih in trganje v mrzlem letnem času se da odpraviti oziroma izboljšati v topli letni dobi. Treba vsekakor, da vam pregleda nos in ušesi zdravnik. Če imate sredstva in čas, pojdite za nekaj tednov (4—6) na morški zrak.

F. S. — S. Zlata žila pravijo vaši nadlogi, ki v vašem primeru ni vredna imena bolezni in posebnega zdravljenja. Skrbite za redno, lahko in izdatno odvajanje ter zadostno gibanje na prostem.

S. G. — Lj. Koprivasti opah ali žara osipa se vam je pojavila že dvakrat, prvič po mrzli kopeli, drugič po močnem vznemirjenju. Drugi pojav kaže, da je vaše živčevje izredno razdražljivo. Kakšne vrste zdravnik bi bil za vas primeren? Morda opravite še najbolje pri zdravniku za splošno zdravstvo, v zdravljenje vas sprejme tudi strokovnjak za živčne ali za kožne bolezni.

Ista. Čezmerno potenje zdrave, a dobro rejene osebe je zadeva, ki se da dovolj rešiti z utrjevanjem v poletnih mesecih in sicer z vodo in zrakom. Za zdaj si operite vsak dan vso kožo z milano vodo, ki ji prišete nekoliko kisa ali

vinskega cveta ali pa »francoškega« žganja, zvečer pa pijte čisto hladnega kaduljevega čaja.

M. H. — B. L. Otekle mezigovne žile so tiste kroglice pod kožo, ki se borite z njimi že iz začetka leta. Rabite nadalje ribje olje v hladnih mesecih, od začetka oktobra do konca aprila, po 2 žlici na dan. Ako imate sredstva, pojdite za več mesecev na morški zrak, ali pa se dajte obeševati z ultravioletnimi žarki, ako vse to ni mogoče, solnčite se po navodilih, ki so bila podrobno podana lansko spomlad na tem mestu. Kot zdravila vam priporočam uživanje jeter (telečjih, prašičjih, pa tudi piščičjih) in sicer kolikor se da v presni obliki, če le mogoče več tednov zaporedoma.

K. K. — K. Radi »spolne bolezni«, ki menda ni bolezen, se vendar zgledate pri katerem zdravniku, ki vas pouči o pravilni negi in snagi ter vam odzvene bolne misli. Ne bo vam žal za tiste »kovače«, ki jih ne bo treba večkrat šteti.

L. H. — V. O nočnem močenju je bilo pisano že lani. Otroku ne dajte od kosila (opoldanskega) nič več piti in tudi ne tekočih jedi, kar je v zimskem času lahko prenašati. Predno leže, naj otrok opravi malo in veliko potrebo. Navadite ga ležati na strani, na hrbtu ne sme. Nasvetoval sem že večkrat z uspehom, da mati vsilje v nočno srajco eredi hrbta kakšen trd predmet, ki otroka tudi v spanju sili, da premeni lego, ako se ponovni zavali vznak. Do pasu naj bo otrok dobro odet, prei manj, glava naj počiva na nepretopli blazini, pernica škoduje. Otroka ne strahujte, kar več škodi kakor koristi. Če bi vse to ne izdalo, dajte otroka pregledati po zdravniku! So namreč zdravila in drugi pripomočki, ki pomagajo. — (Za mojo dobo so imele ljubljanske dijaške gospodinjice v časti »zanesljivo zdravilo« zoper takšno nadlogo: v kašo, ki je bila takrat običajna naša večerjica, so baje devala za močila kuhati — miš. Ne jamčim, da se je res kdaj to dogajalo in menim, da je bila to samo grožnja, še manj pa jamčim za uspešnost tega »zdravila«, ker na vseh mojih etanovanjih ni trebalo takšnega zdravljenja.)

Krehovec. Kašljate še sedemnajst let — spomin na Galicijo — in doslej še niste našli človeka, ki bi vam bil v tej umetnosti kos. Dva zdravnika sta že prekusila na vas vse, kar sta umela, z edinim uspehom, da ste se vi naveličali zdravljenja, a kašelj se vas ni naveličal mučiti z nezmanjšano krutostjo. Kaj naj vam pametnega svetujem tako na daleč, ko ne poznam ne vas ne vaših življenjskih okoliščin? Morda živite in delate v nezdruvem ozračju? Morda imate nos zamašen, da ne morete neovirano dihati skozenj? Morda preživljate tudi svoj prosti čas v zakajenih prostorih in počivate v slabo zračeni sobi? Vse te in podobne zadeve treba premisliti, škodljivosti odstraniti ali vsaj zmanjšati in življenje preurediti. Ako imate sredstva in čas, pojdite za tri mesece na morje, bivat kar zdaj na spomlad, a nižje doli od Splita. Ako tega ne zmorete, pa se zdravite doma. Vsak dan pojdite vsaj za eno uro na sprehod, kjer je zrak čist. Na sprehodu se vadite v dihanju in sicer tako, da dihate ves čas samo ekoz nos in vsakih 5—10 minut nekajkrat zaporedoma prav globoko izdahnite. Poudarjam: krepko in čvrsto izdihavati bodi vodilo vsakemu krehavcu! Polagoma pričnajte svoje sprehode navzgor, hodite tako hitro in počasi, da se ne upehate in ne spotite, kar kmalu pogodite. V prostih dnevih poskusite s krajšimi izleti. S solnčnimi in zračnimi kopelmi počakajte do srede maja, prav tako z vodnim utrjevanjem. Pijte vsak dan pet kapljic jodove tinkture na pol čaše mleka brž po zajtrku. Pa mi poročajte o uspehu čez tri mesece!

Pravni nasveti

Odpuščajte službo. M. Z. G. Po 7 letih službe vam je delodajalec v dogovorjenem 6 mesečnem roku odpovedal službo. Ker ste bili zavarovani pri Pokojniškem zavodu in je vse premije plačeval delodajalec, vprašate, če vam je dolžan delodajalec plačati odpravnino. — Če se niste v službeni pogodbi izrecno dogovorili glede plačila odpravnine pri odpovedi službe, ni dolžan delodajalec vam sedaj plačati odpravnine. — Pač pa imate, če ostanete sedaj 6 mesecev nezavarovani, pravico od Pokojniškega zavoda zahtevati povračilo tistega dela vplačanih premij, ki je pripadel vam v plačilo, čeprav se ni delodajalec poslužil pravice odbitka, ki mu gre in je sam plačeval celo premijo.

Posvojitve otroka. A. D. Vaša mati se je poročila z gluhim in nepismenim možem. Predno ste hodili v gimnazijo, je vaša mati hotela, da vas oči prepise na svoje ime. Temu pa se je uprla očimova žlahta. Vprašate, kakšno pravico ima žlahta do tega prepisa. — Nobenega. Najbrže pa so očimu manjkali zakoniti pogoji za posvojitve. Moral je biti star najmanj 40 let in za 18 let starejši od vas. Če pa je imel vaš oči radi gluho-nemnosti kakšnega skrbnika, je pač lahko ta ugovarjal za očima.

Izplačilo dediščine. J. P. D. Vprašujete, kako bi vaša žena prišla do dediščine, katero se je zavezal izplačati ženin svak do 15. avgusta 1931. — Vaše dolgo pripovedovanje o dediščini, ki jo ima dobiti žena, je nejasno. Če se je res svak zavezal, da bo njen dedič izplačal in če je rok za plačilo že potekel, pa ni plačal, tedaj žena lahko toži.

Če pes goni divjačino. J. B. K. Če je vaš pes gonil divjačino, ga je zakupnik smel ustreliti. S tožbo na odškodnino, boste težko uspeli. — Za škodo, ki jo je napravil zajec na vašem drevju, imate pravico zahtevati odškodnino. Pri tem bo pa važno vprašanje, če in kako ste drevje zavarovali. Dolžnost razumnega gospodarja namreč je, da sadno drevje primerno zavaruje, da ga ne morejo zajci glodati. Seveda ste bili upravičeni prepo-diti zajca, ki vam je glodal drevje. Če ste ga pa pri tem ubili, ste šli nekoliko predalet. Zato se z zakupnikom glede obojestranskih odškodninskih zahtevkov le zlepa pogovorita.

Kdo sme postati župan. S. P. G. Župane postavlja in odstavlja banska uprava, ki tudi odloča, kdo more postati župan. Zato vam ne more nihče drug odgovoriti na vprašanje, če more postati župan tisti, ki je bil radi težke telesne poškodbe obsojen na 12 mesecev ječe. Zakaj na pritožbo niste dobili rešitve, tudi ne moremo vedeti. Obrnite se na bansko upravo. Vse kar nam pišete o dotičnem županu, sporočite banški upravi, seveda le, če je vse to resnično in če boste mogli dokazati, ako vas kličejo na odgovor.

Izpiranje zaslužka. M. G. L. Nek trgovec vam je dolžan odškodnino za travnik, na katerem je imel skladišče, in zaslužek za delo, opravljeno na tem skladišču. Celo skladišče je bilo trgovcu na sodni dražbi prodano. Vprašate, kako priti do pla-

čila. — Najprej morate trgovca tožiti. Ko bo sodba pravomočna, ga boste lahko zarubili, seveda če bo kaj imel.

Davčna prostost obvez z devetimi in več otroki. R. S. V. Davčni obvezanci, ki imajo devet ali več otrok, so oproščeni plačevanja neposrednega davka in vseh doklad, ki se odmerjajo na te davke, torej tudi občinskih. Niso pa oproščeni kuluka in davka na poslovni promet.

Kolkovanje opominjalnih tožb. M. J. Opominjalne tožbe se kolkujejo do zneaka 25 Din s takeo 6 Din, do 100 Din za 7 Din, do 150 Din za 9 Din, do 200 Din s kolkom za 13 Din, do 250 Din za 15 Din, nad 250 Din pa za vsakih začeti 250 Din po 10 Din. Če je zoper plačilni nalog vložen upor, se mora doplačati takša po tar. post. 173 in 174 zakona o takšah in pristojbinah. Prošnje za izvršilno dovolilo se morajo kolkovati s kolkom za 25 Din.

Srečke. O. I. O srečkah ne moremo dati informacij. Vprašajte pri kakšni banki, kjer morate seveda srečko pokazati. Od agentov vedno zahtevajte legitimacijo in sami prečitajte prospekt, preden kaj kupite.

Prevalitev davka na poslovni promet na kupca. A. V. M. Trdka zahteva poleg kupnine za stroj tudi plačilo prometnega davka. Ali je ta zahteva upravičena? — Zakon določa, da more davčni zavezanec, ki je ob priliki kakšne nabave obvezan, da plača za to nabavo (uvoz) skupni davek na poslovni promet drugi pogodbeni stranki v fakturi v celoti ali deloma zaračunati skupni davek poleg cene. Zato boste že morali ta davek plačati.

Izdelovanje glasbenih instrumentov. A. S. M. Izučili ste se za mizarja in bi radi vedeli, če boste po novem obrtnem zakonu smeli izdelovati glasbene instrumente. — Izdelovanje glasbenih instrumentov je rokodelska obrt. Kdor želi izvrševati rokodelsko obrt, mora poleg običajnih pogojev, ki jih zahteva zakon, dokazati tudi strokovno izobrazbo za dotično rokodelstvo. Ta se praviloma dokazuje z izpričevali o opravljenem pomočniškem in mojstrskem izpitu ali z izpričevali o dovršenih izpiti na strokovnih šolah. Iz tega vidite, da boste morali tudi za izdelovanje glasbenih instrumentov dokazati strokovno usposobljenost.

Državljanstvo. F. S. P. Vprašate, čigav državljan ste vi, čigar oče je odšel pred 19 leti v Ameriko. — Po rojstvu ste dobili državljanstvo v državi, kjer ga je imel oče. Če je oče morda s pridobitvijo novega državljanstva izgubil svoje dotičanje, se ta izguba državljanstva nanaša na otroka samo, če je tudi otrok pridobil očetovo državljanstvo. Zato se informirajte pri očetu, kako je z njegovim državljanstvom.

Slabomna sestra. B. S. J. Mati je ob priliki izročitve posestva izgovorila eni hčeri, ki ni posevsem normalna, stanovanje brez hrane. Hči bo nezakonska mati. Ali bo lahko še ostala v stanovanju? Ali bo mogla zahtevati odškodnino za sta-

novanje in koliko? itd. — Predvsem vam svetujemo, da predlagate pri sodišču, da se slabomni sestri postavi skrbnik, ki bo imel nalogo za njo skrbeti. Če ima izgovorjeno samo stanovanje za sebe, ne bo imela pravice zahtevati tudi stanovanja za nezakonskega otroka. Če lahko zahteva dopolnitev nujnega deleža, ne moremo povedati, ker ste premalo točno opisali njene rodbinske razmere. Če ji bo postavili skrbnik, bo že ta s skrbstvenim sodiščem ukrenil potrebno.

Električna naprava. F. P. S. Napraviti name-ravate električno napravo za razsvetljavo v vašem mlinu in pri sosedih. Ali je potrebno kakšno dovoljenje? Kako boste obdavčeni? — Prositi boste morali za dovoljenje pri okrajnem načelnstvu, ki mu morate predložiti načrte. Če boste električni tok prodajali sosedom, boste morali plačevati pridobitno.

Dolg za življenjske potrebe. L. H. Voini vdovi, ki prejema 100 Din invalidnine, ste izdali za 700 Din življenjskih potrebščin. Vprašate, če bi mogli doseči, da bi se invalidnina toliko časa izročala vam, dokler ne bo dolg poravnal. — Tega ne boste mogli doseči. Če vdova ne bo plačala,

O električnih toplotnih aparatih

Vsi poznamo električno žarnico in gotovo je že marsikdo opazil, da se žarnica tudi segreje, kadar »gori«. Kakšna je prav za prav električna žarnica? Ako jo natančneje pogledamo, opazimo, da ima v svoji notranjosti tenko, prav tenko žico navito v zavojnici. Konci te tenke žice so speljani na zunanji, kjer so potem zvezani z dovodnimi žicami.

Če žarnico priključimo, to je kadar s stikalom sklenemo pot električnemu toku, zasveti žarnica oziroma kakor pravimo »gori«. Pod vplivom prehoda električnega toka se vsak provodnik, vsaka žica segreje in sicer tem bolj, čim tanjša je žica in čim jačji tok teče skozi njo. Žica v žarnici je zelo tenka in zato je umljivo, da se jako segreje in sicer v taki meri, da žari. Zgoreti pa ne more, ker v notranjosti žarnice ni kisika. Zrak je izčrpan; nekatere žarnice pa so napolnjene z dušikom ali drugimi plini.

Žarnica sveti torej zato, ker se njena tenka svetilna žica tako segreje, da žari. Žarnica ne sveti samo, temveč oddaja tudi toploto. Žarnice, ki jih običajno rabimo, imajo učinek 15 do 60 vatov, kar odgovarja približno sprej-snji označbi 15 do 60 sveč. Porabijo razmeroma jako malo električnega toka oziroma energije in se zato tudi ne grejejo posebno močno. Večje žarnice razvijajo že večjo toploto in je treba skrbeti za to, da se od žarnice proizvedena toplota primerno odvaža.

Električni tok je tedaj tudi v stanju, da razvija toploto. To njegovo lastnost uporabljamo v mnogih aparatih, ki so vsi koristni in jako olajšajo delo gospodinjice. Vsi poznamo električni likalnik, ki se je od vseh električnih toplotnih aparatov najbolj uveljavil in razširil. Izpodrinil je povsod, kjer je električni tok na razpolago, prejšnje likalnike z železom ali pa na oglje in pa tudi plinske likalnike, ker je likanje z električnim likalnikom bolj enostavno, hitro in čisto. V prvem trenutku izgleda mogoče precej neroden, ker ima dovodno žico, katere je včasih malo na poti. Vendar se temu vsakdo kmalu privadi.

Edino na nekaj je treba paziti pri električnem likalniku: če ne likamo, ne sme biti priključen. Ne mislimo tu na kratki čas, ki je potreben med likanjem na primer za poglajenje perila ali pa za pripravo novega komada, temveč na morebiti daljše odmore. Likalnik je namreč tako konstruiran, da proizvaja stalno toliko toplote, kolikor mora oddati, kadar zares likamo z njim. Kadar stoji, oddaja manj toplote in zato naraste njegova temperatura eventualno tudi preko dovoljene mere, tako da se likalnik poškoduje, ker pregori radi previse-ko temperature notranja grelna žica. V takem slučaju se grelni element likalnika lahko zamenja z novim in napaka je popravljena.

Interesira nas gotovo tudi, koliko stane električno likanje? Običajen likalnik za domačo uporabo porabi 500 vatov ali pol kilovata. V eni uri porabi pol kilovadne ure. Ker stane v Ljubljani na primer kilovadna ura pet dinarjev, stane enourno likanje dva dinarja in petdeset par. Če je cena električnega toka manjša, potem stane tudi likanje sorazmerno manj ali pa več pri višji ceni. Na vsak način ta cena ni pretirana in se nabava električnega likalnika gotovo izplača.

Poleg likalnika je najbolj razširjen električni aparat kuharica oziroma kuhalna plošča. Izdelujejo jih v različnih velikostih in njegova poraba toka iznaša običajno 500 do 1000 vatov. Pri ceni toka 5 Din za kilovadno uro stane njihov obrat 2.50 do 5 Din na uro.

Lonec, ki ga uporabimo, naj bo vedno vsaj tako širok ali pa širši kakor je kuhalna plošča, ker imamo sicer precejšnje izgube. Jasno je, da ne izkoristimo vse toplote v slučaju, kadar je lonec manjši od kuhalne plošče. Jako praktični so tudi ronilni grelci. Zelo so ekonomični, ker preide vsa proizvajana toplota zares v tekočino. Paziti pa je treba pri njihovi uporabi na to, da so vedno popolnoma pokriti s tekočino.

Tudi električne peči se čim dalje bolj uveljavljajo. Posebno v prehodni dobi med poletnim in zimskim časom jih lahko koristno uporabljamo, ravno tako za dodatno kurjavo. Praktično so tudi za segrevanje majhnih prostorov na primer kopalne itd. Vendar je kurjava z električnim tokom razmeroma draga, ker porabijo električne peči precej energije. Dobijo se tudi električne žarilne peči, ki porabijo manj toka; pripravne so posebno za dodatno kurjavo. Električna peč s porabo 3000 vatov ali 3 kilovatov zadostuje v splošnem za segrevanje prostora s prostornino približno 80 kubnih metrov. Čeprav daje elektrarna tok za kurjavo po nižji ceni, stane obrat 3 kilovadne peči kljub temu še circa 9 Din na uro, kar je vsekakor več kakor znašajo izdatki pri drugem poljubnem načinu kurjave. Res je sicer, da odpade pospravljanje pepela in da je električna peč gotovo najbolj čista. Pri sedanjih cenah toka električna kurjava še ni rentabilna. Le v

bo treba dolg najprej iztožiti, nato jo boste lahko rubili, če ima kaj premoženja ali razen invalidnine še kakšne druge dohodke. Invalidnine pa ne bo mogoče zarubiti, ker to invalidski zakon za-branjuje.

Čiščenje gozda. A. P. Okrajno načelnstvo je ukazalo agrarnim interesentom, ki so sekali drevje v gozdu, da morajo v 14 dneh večjeje pospraviti in na kupe zložiti in je obenem zagrozilo, da bodo kaznovani, če tega ne store. Vprašate, če more okrajno načelnstvo izvršiti grožnjo. — Ne vemo iz kakšnega razloga je okrajno načelnstvo izdalo navedeni nalog. Najbrže radi obrambe zoper mrčes ali radi odstranitve nevarnosti požara. Naj bo že razlog ta ali drugi, v vsakem slučaju je okrajno načelnstvo po godnem zakonu upravičeno izdajati takšne in podobne ukrepe in tiste, ki se po njih ne ravnaio, kaznovati v denarju do 5000 Din.

Pot do vaškega studenca. V. S. R. Če ste se z bratom dogovorili, da vam odetopi 50 cm širok pas sveta za pot do vaškega studenca, ne morete sedaj več zahtevati. Kar se prestavitve plota tiče, boste pač lahko preprečili, da bi se isti tako postavil, da bi bila ovirana hoja po poti.

gotovih slučajih, kadar je tok po izredno nizki ceni na razpolago, je električna kurjava rentabilna.

Slično velja tudi za električno kuhanje. Dobijo se danes že električni štedilniki v poljubnih velikostih in je kuhanje z njimi jako prijetno. Porabijo pa tudi veliko energije in se radi tega še ne morejo uveljaviti v večjem obsegu. Električni štedilniki so popolnoma urejeni in imajo tudi pečnjak. Toplota se navadno lahko regulira v več stopnjah. (Konec prih.)

Jedilnik za marec

(Dr. Krekova meščansko-gospodinjška šola v Zgornji Šiški pri Ljubljani.)

Ponedeljek, 7. marca. Kosilo: Sadje. Linska solata (fižol v stročju in trdo kuhana jajca) in ohrovtova potica. Sadni Charlott. — Večerja: Sirova omeleta in solata (radič in zelna solata).

Torek, 8. marca. Kosilo: Sadje. Švicarska plošča: Na sredo kroznika strjeno olinato omako (majonezo) na vrh par jajčnih kolesčkov okrog v podobi križa spargelne vmes pa paradižnikove ploščice polite z zelenjavno omako (vinaigret-sauce), ob robu kroznika krog in krog zelena solata iz motovilca. Krompirjeve slamicke in naravnih zrezek. Jabolčna pena. — Večerja: S sardelami nadevana jajca, črn kruh in solata. Čaj s pecivom.

Sreda, 9. marca. Kosilo: Sadje. Paradižni-kova juha z jajčnim sirom. Krompirjeva solata okinčana s sašalado z jajci in z obročki iz čebule. Telečja pečena. Mannheimska pogača. — Večerja: Pražen krompir, zabeljen grah s korenjem in zgubljeno jace.

Četrtek, 10. marca. Kosilo: Sadje. Juha s pljuči in jajčni rezanci. Spinačna ometna potica, solata in nadevani golobje. Mešana vkuha. — Večerja: Krompirjev venec z mešano zelenjavo in čebulna omaka. Cesarski čaj.

Petek, 11. marca. Kosilo: Sadje. Sardine z jajci, kumarcami, s karfižlo in črn kruh. Spinačna in sirova pogača s paradižnikom. Pomarančne hladetne v kosičkah in pecivo. — Večerja: Ocvrte rezine ali ubogi vitez s kuhanim sadjem.

Sobota, 12. marca. Kosilo: Sadje. Jajca z zelenjavami v Skoljках. Solata, ledvična zavita pečenka. Jabolčna čezana s stolčeno smetano. — Večerja: Narastek z jajcinami in gnjato. Solata, imate pravico zahtevati odškodnino. Pri tem bo pa važno vprašanje, če in kako ste drevje zavarovali.

Nedelja, 13. marca. Kosilo: Sadje. Zgubljene kocke v juhi. — Solata, pražen riž in telečji pički. Strnjena penjava (krema) iz limon, okinčana z marelično vkuho (kompotom) z makaroni in iz sladke smetane eneg. — Večerja: Pulard polit z olinato omako (majonezo) in črn kruh. Solata. Čaj.

MODNE NOVOSTI

Komplet iz rjave volnenine; ohlapna jo-pica more biti tudi brez rokavov v obliki te-lovnika, v nasprotnem slučaju naj ima bluzo poludolge rokave. Okras je iz volnenega čip-kastega blaga citronasto-rumene barve.

Plašč iz enobarvnega volnenega blaga z raglanskimi rokavi; ozki ovratnik je iz krzna.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domo-
ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite
razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zju-
traj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne
Telefonska številka 3030

Radi preselitve

do 15. aprila
20% popusta

pri trdkih

A. Persche

Ljubljana, Pred Škofijo 21

Vezani

»ILUSTRIRANI SLOVENEČ«

letnik 1931

je že na razpolago v naši upravi za
ceno Din 90.— po pošti 10 Din več.

Vprašali boste, zakaj se tako prisrejo smešno pri
krizi, ki mori ves svet? Odgovor je lahak: »Ker
smo zdravi in debeli, ker nam dobro gre, ker nam
naša skrbna gospodinja da vzic krizi d brega —
»TEŽAKOVEGA OLJA ZA ŽIVINO«, ker ve, da
more krizo s tem odvrniti, ako nas pravilno po-
streže, pa ji mi tistih Din 100.—, ki jih da za eno
ročko od 5 kg. dobro p vrnemo.« Kdor še ne ve,
kje se dobi to dobro olje, naj si to dobro zapomni,
da se dobi edino pri tt. M. TEŽAK, Zagreb, Gun-
duličeva 13, ki ni pozabila na nas ubogo živino,
temveč nam je dala nekaj tako učinkovitega in do-
brega za razvoj, česar prej ni nihče storil! Hvala ji!

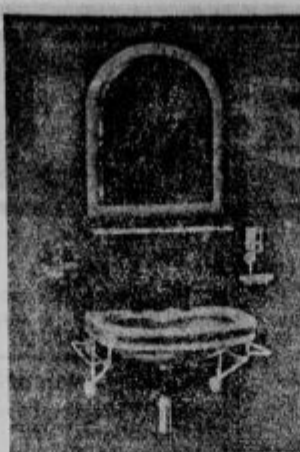
Krušno moko in
rženo moko
vedno svežo,
kupite zelo ugodno pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Rozaljeva cesta 24

Modroce

posteljne mreže, železne
zložljive postelje otoma-
ne divane in tapetniške
izdelke nudi na ceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske
trave žime, cvilba za
modroce in blaga za
prevleke pohištva

M. Jankovič

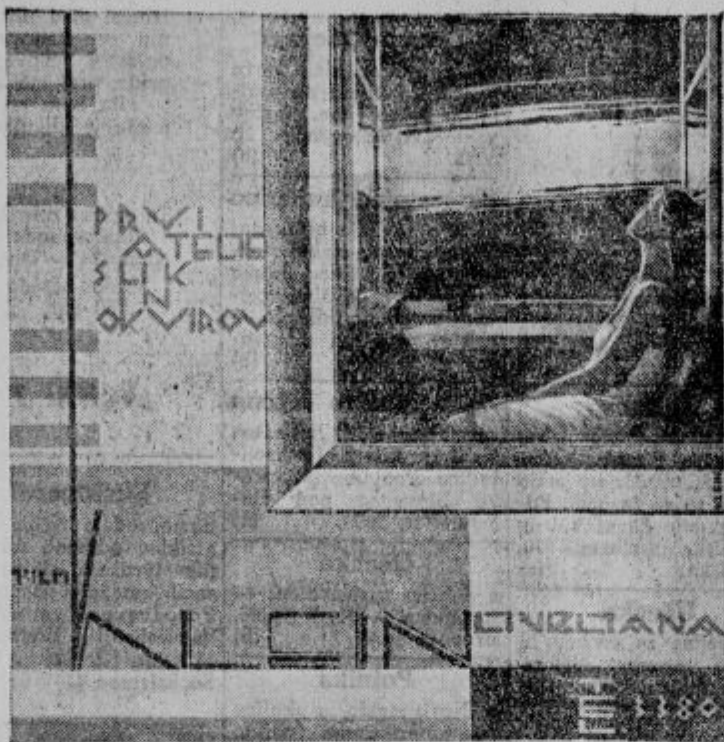
Rimska cesta št. 19.
Splošno kleparstvo, kritje
leso-cementnih streh, kritje
leso-strelovodov. Cene
konkurenčne. Za delo se
jamči.

3064
Jakob Fligl
centri

Ljubljana
Rimska cesta 2
Gregorčičeva 5
Telefon 33—53

Najstarejša kleparska delavnica, stavb. krovec,
galanterijski in umetni klepar, instalacija vo-
dovodov, modernih kopalnic, stranišč in drugih
sanitarnih naprav. — Naprava strelovodov.
JAKOB FLIGL dediči, LJUBLJANA
Rimska cesta 2 Gregorčičeva ulica 5

Čitajte in širite
»Slovenca«!

K Matek & Mikešu gremo najraši...

3061

Matek & Mikeš
Ljubljana
poleg hotela Strukelj

Proti predložitvi tega oglasa, ki ga izročite,
dobite pri nakupu kakršnegakoli predmeta
zastonj »BREDAC robe«!

Pridobivaite novih
naročnikov!

Velika

je Vaša korist, ako kupite
čevlje v trg. domu Siermecki,
kjer je garantirano dobro in
pristno usnje ter cene čevljev
iz kravine 127, 160 Din, iz te-
letine 135, iz boksa
148, iz ševroja 230
Din, platneni čevlji
pa so po 40, 51 Din.
Pišite še danes po
novi, veliki, ilustri-
rani cenik!

Trgovski dom Siermecki. Celic št. 18.

Razglas prodaje!

Družba COMMERCE

T. včar eva ul. 2, prvo nadstropje

prodaja od danes naprej

Francoska perilna svila po	Din	13—
Umetna svila po	"	10—
Volneni poplin v glatkih barvah 110 cm širok	"	25—
Rips perlini za obleke	"	6—
Frotir brisalke	"	10—
Svileni angleški poplin za damsko perilo	"	16—
Angleški svileni cefir za moške srajce	"	19—
Teški Crepe de Chine enobarven v različnih barvah	"	65—
Fini angleški gabardin za damske in moške trenchote	"	120—
Najfinejši angleški kangara za moške obleke od Din 185— do 240—	"	
Ceški štof za moške obleke	"	od Din 36— do 90—

in vse drugo blago po reduciranih cenah.

Pridite in prepričajte se.

DINAR

Za naš

kupujte domače proizvode

Za Vaš denar Vam nudimo najbolše blago, ter dajemo zato
tudi polno jamstvo.

TRENCH COATS

za
dame in gospode
IDEALNO OBLAČILO
za
zimo in leto!

L. ORNIK
KOROŠKA 9.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registrovana zadr. z neomejeno zavezo
Miklošičeva cesta št. 6
(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po naj-
ugodnejši obrestni meri ter brez
vsakega odbitka. Tudi rentni da-
vek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge znašajo nad 180 milijonov Din.

Rudolf Brundula star.

trgovce, gostilničar in posestnik

v petek 4. t. m. zjutraj nenadoma zatisnil oči.
Pogreb predragega pokojnika se vrši v nedeljo 6. t. m. ob
4 popoldne iz hiše žalosti na pokopališče k Sv. Antonu.
Sv. maša za dušnico se bo darovala v ponedeljek 7. t. m.
ob 7 zjutraj v farni cerkvi v Guštanju.

Guštanj — Mežica, Studenci pri Mariboru — Klagenfurt —
Innsbruck, Wien, dne 4. marca 1932.

Globoke žalujoče rodbine:
Brundula, Lesar, Krasnig, Maier, Raimund, Leinmüller.

Mali oglasi

Izrežite, izpolnite in pošljite v zaprti kuverti!

„Slovenčev“ razpis nagrad
„Inserati v ‚Slovenču‘ imajo vedno uspeh.“

Glasovnica

Za najučinkovitejših 5 inseratov smatram inserate s številkami:

Čitljiv naslov glasovalca:

Službe iščejo

Beseda samo 50 par

Šofer-mehanik

vajen vseh opravil in popravil pri avtu in podobnih vozilih, išče mesto pri kakem podjetju ali večjem gospodarstvu. Je trezen, pošten in prost vojaščine. Naslov v upravo »Slovenca« pod št. 2750. (a)

Trgovski pomočnik

železninar, mlajša moč, spreten prodajalec, želi namestitve v železnini ali trgovini mešanega blaga. Grem tudi nekaj časa brezplačno. Franc Kozelj, Tunjice št. 30, Kamnik. (a)

18-letno dekle

išče službo sobarice ali kot pomočnica kuharice. Dopise prosim na: Saša Albin, Prevalje 3. (a)

Čč. duhovnike

na deželi v ljudno prosim, da priporočijo vzhlednega kmečkega fanta, zdravega, z odsluženim vojaštvom (ne obrtnika) za hišnika pri boljši družini v Ljubljani. Zanosilec največ na vrtu. Ponudbe z značko »Stalno mesto« štev. 2867 na upravo »Slov.«. (a)

Mlad fant

pošten in trezen, vojaščine prost, išče službo cerkvenika pri župni cerkvi na deželi. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 2734. (a)

Nagrado dobi

kdor mi preskrbi mesto, primerno za čevljar, obrt. Kupim ali vzamem v najem tudi manjšo hišo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Nagrada« štev. 2869. (a)

Kuharica

želi zaposlitve pri gospodih orožnikih ali finančarjih ali vdovcu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Samostojna« štev. 2868. (a)

Kuharica

išče mesto čez dan v Celju. Vprašati: Breg 12 — Celje. (a)

Dekle

srednjih let, išče mesto v gostilniških kuhinjah kot pomoč ali pomivalka. Naslov v upravo »Slovenca« pod št. 2901. (a)

Cerkovnik

mlad, samski, išče službo. Naslov v upravo »Slovenca« pod št. 2895. (a)

Mlada učiteljica

nemškega jezika išče službo kot vzgojiteljica k otrokom v slovenski družini. Gre tudi brezplačno. Dotična se želi naučiti na ta način slovenskega jezika. Naslov v upravo »Slovenca« št. 2735. (a)

Službo v trgovini

pisarni ali kjerkoli išče absolventka mešč. šole z maturo. Naslov v upravo »Sl.« pod št. 3000. (a)

Pek-špecialist

z obrtnim listom, sprejem vsako delo takoj ali pozneje. Takoj pisati na O. Jevšenak, pošta G. P. Zidan most. (a)

Dekle z dežele

pridno in pošteno, vajeno kuhe in pospravljanja, za vsa hišna dela, išče službo. Najrajši v bližini Celja, Novega mesta ali v Ljubljani. Naslov v upravo »Sl.« pod št. 2987. (a)

Krojaški pomočnik

zmožen za velika in mala dela, išče službo. Naslov v upravo »Slovenca« pod št. 2981. (a)

Trgovski pomočnik

mlad, z dobrimi spricvali in kavcijo, izkušen galanterije in špecerije, išče primerno namestitev. Ponudbe pod »Točen« 3005 na upravo »Slovenca« v Mariboru. (a)

Dekle z dežele

staro 17 let, iz poštene hiše, želi službo pri boljši družini, najraje na deželi. Gostilne izključene. — Naslov v upravo »Slovenca« pod št. 3022. (a)

1000 nagrade

dobi oni, kdor preskrbi uradniku s strokovno maturo kakršnokoli primerno službo. Dopise na upravo »Slovenca« pod zn. »Vsestransko sposoben in zanesljiv« št. 3037. (a)

Organist

s konservatorij, izobrazbo, priznana dober pevovodja, samski, želi premeniti službo. — Ponudbe pod »Najraje na deželo« na upravo »Slovenca« pod št. 2724. (a)

Dekle

dvajsetletno, spretno in zanesljivo — išče stalno službo s 1. aprilom kot prodajalka v trafikah, mlekarini, pekarni ali kaj sličnega. Pomagala bi eventuelno tudi pri gospodinjstvu. Cenjene ponudbe prosim na upravo »Slovenca« Maribor pod šifro »Skromna« št. 2959. (a)

Natakarica

pridna in urna, želi službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Poštena« št. 2999. (a)

Trgovska pomočnica

začetnica, pridna in poštena, zmožna slovensčine in nemščine v govoru in pisavi, išče službo v trgovini z mešanim blagom, pripravljena tudi pomagati pri gospodinjstvu. Dopise na upravo »Slov.« pod »Poštena« št. 2817. (a)

Službodobe

Beseda samo 50 par

vajeno tudi vrtnih del — sprejem. Ponudbe s prepisi spricval in navedbo plače pod »Trgovina« št. 2398 na upravo »Slov.«. (a)

Pekovski vajenec

se sprejme. Naslova ul. 7, Pobrežje pri Mariboru. (b)

Hlapec

za živinorejo in poljedelstvo — služkinja za kmetijska dela, se sprejmeta v večje župnišče. Nastop takoj. — Prednost imajo priporočeni od župnega urada. — Pojasnila daje uprava »Slovenca« pod št. 2814. (b)

Novo podjetje

za izdelavo malokemernih proizvodov rabi delavca-strokovnjaka z večletno prakso za izdelavo krem za čevlje, apretur itd. Nastop takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Praksa« št. 2822. (b)

Služkinja

poštena in pridna, ki zna samostojno kuhati — se sprejme v krščansko trgovsko hišo. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« Maribor, Aleksandrova cesta 6. (b)

Vajenec

se sprejme za strojno mizarstvo. Iv. Mrhar, Stanežice pri Št. Vidu nad Ljubljano. (b)

Vajenko

sprejme pletarna Javornik, Maribor, Vojašniška št. 2. (b)

Plačilna natakarica

kavcije zmožna, pridna in poštena, srednje starosti, čedne zunanosti, se išče za letovišče v sezoni. Ponudbe pod »Dobra moč« št. 2917 na upravo »Slovenca«. (b)

Služkinjo

snažno, zanesljivo, vajeno boljše kuhe in vseh hišnih ter vrtnih del — sprejme takoj tričlanska družina na Gorenjskem. Plača 300 Din, pozneje več. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Stalna« št. 2915. (b)

Hišnik

se sprejme v Ljubljani za prosto dvosobno stanovanje. V pošto pridejo samo poročeni, kjer je možka moč ves dan na razpolago. Samo pismene ponudbe pod »Hišnik« štev. 3095. (b)

13—15 leten fant

dobi službo za kmečko lahko delo. — Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 2906. (b)

Učenca

za prekajevalnico takoj sprejem. Popolna oskrba v hiši. Prednost imajo oni, ki so se že učili. Pojasnila daje Pavel Vidrih, železniška naselbina št. 70, Sp. Šiška. (a)

Učenca

se sprejme za šivanje in strojno vezenje. »Juljana« Rožna dolina VIII. (b)

Šivilja

ki bi opravljala vsa hišna dela, išče službo pri boljši družini v mestu ali na deželi. Naslov v upravo »Slovenca« št. 2805. (a)

Vajenec

se sprejme za pekovo obrt. Pogoji pismeno. — Franc Vodopivec, Krško. (b)

Višjega natakarja

s kavcijo Din 30.000.—, iščemo. Ponudbe: Unija, Zagreb, Ilica 55. (b)

Dva učenca

za kleparsko obrt in vodovodno instalacijo iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Ivan Kavčič, kleparstvo, Škofja Loka. (b)

Za letovišče

rabin natakarice in perico. Naslov v upravi »Sl.« pod št. 3008. (b)

Provizij. akviziterja

z dobrih nastopom sprejme elektropodjetje v Ljubljani. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 3046. (b)

1411

Nov poklic za dame
REGENTIN in gospode
z vpleto strogim pletarstvom v hiši. Zajemcem za službo ca. 1500 Din mesečno, ker prevzamemo izgotovljeno blago, plačamo zaslužek za pletanje in dostavimo v izdelavo prep. Pisite le dana po brezplačne prospekte na Domača Pletarska industrija, št. 9, Josip Kalit, Maribor, Trubarjeva 2.

Vrtnar

ki je izkušen v vseh panogah vrtnarstva, priden in neoznejen, se rabi za graščino v kamniški okolici. Ponudbe na upravo »Slovenca« do 10. marca s spricvali prejšnjih služb in z navedbo zahtevkov pod zn. »Dober vrtnar« št. 2990. (b)

2856

I. TOPLIKAR
Ljubljana
STROGO ZAPUŠNO!

PRIVAT.

DETEKTIV.

ZAVOD

Rimska cesta

9

Vajenca

za elektrotehniko sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3044. (b)

Ključav. vajenca

sprejme Vekoslav Lavrenčič, Ljubljana VII, Celovška cesta 50. (b)

Učenka

se sprejme v trgovino z mešanim blagom v ljubljanski okolici. Prednost imajo le iz krščanske hiše, pridne, poštene, dobre računarice z vsaj 2 razr. meščanske šole. Naslov v upravo »Slovenca« št. 3040. (b)

Tesarski mojster

ki bi prevzel delo nove hiše v Ljubljani na periferiji, se sprejme. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3088. (b)

Samostojno kuharico

ki bi opravljala hišna dela, sprejme v stalno službo fina družina. Javijo naj se le z daljšimi spricvali v finih službah. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 3100. (b)

Za pomladno sezono

sprejem več krojačev, šivilj, krojitelj in krojiteljico. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Delaven« št. 3098. (b)

Učenko

z dobrim spricvalom — sprejem. — M. Kovačič, Hrenova ul. 7. (b)

Potnika

za Novo mesto in okolico išče ameriška tverka. Ponudbe na oglasni odelek Slovenca pod »Velefirma« št. 3102. (b)

Učenca

14 let starega, poštenih staršev, iz mesta ali okolice Celja, sprejem za mehanično obrt. Naslov: Oblak Henrik, Ozka ulica, Celje. (b)

Zasluzek

Beseda samo 50 par
Dvokolo zastoj!

Kdor posreduje prodajo 10 koles v tekočem letu, dobi enajsto priložnost. Ceniki franko! F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta 4. (z)

Redka prilika!

Kdor prodaja ali posreduje, da prodaja podpisana tverka 10 šivalnih strojev ali 10 otroških vozičkov, dobi en šivalni stroj oziroma voziček zastoj kot nagrado. Ceniki franko! »Tribuna« F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4. (z)

Motorno dvokolo

zastonj! Vsak, ki posreduje prodajo 10 motornih dvokoles, dobi eno motorno dvokolo za nagrado. Ceniki franko! »Tribuna« F. Batjel, Ljubljana, Karlovska c. 4. (z)

100 Din dnevno

lahko zaslužiti vsakdo s prodajo nove, v vsakem gospodinjstvu neobhodno potrebne knjige. Informacije: Idrijska 20/I. (z)

Potniki

za obisk specerij ali čevljarstvih in usnjarskih trgovin dobe zastopstvo za prepotrebne predmete. Ponudbe z opisom delazmožnosti na upravo »Slovenca« pod »Potniki« 3101 (z)

Iščem potnika

dobro vpeljanega, ki bi poleg svojega predmeta prodajal alkoholne pijače, za manjšo tverko. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Žganje« št. 3099. (z)

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 1 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10349.

Vaši otroci potrebujejo solnca!

»Mi ne moremo nič več prestajati v tem stanovanju!« je tožila znana Pipanova gosa, vdova po državnem uradniku. »Ze poteti mi je pravil zdravnik, ki sem ga poklicala k otrokom: »Gospa, Vaši otroci potrebujejo solnca! To stanovanje je pretemno in prevlažno! Poiščite si drugo stanovanje!« »Hm, poiščite si drugo stanovanje! To je lahko reči, ni pa lahko najti gal! Da bi šlo brez velikega iskanja, bi jaz na Vašem mestu takole naredil,« ji je svetoval znanec. »Dal bi v »Slovenca« mali oglas, na katerega bi gotovo prejel toliko ponudb, da bi lahko izbral med njimi. Pri velikem povpraševanju po stanovanjih se izplača takoj dati oglas v »Slovenca«. Saj veste, kdor prej pride, prej melje...« »Pa bom res tako storila, kot mi svetujete!« je kliknila Pipanova gosa.

Ta oglas v rubriki

»Stanovanj« stane 11.— Din. Vsaka beseda 50 par.

Stanovanje

solnčno, z dvema sobama, če mogoče v bližini Zmajskega mostu, iščem. Ponudbe pod šifro »Do 800«—Dine na upravo »Slovenca«.

„Veliki z malimi oglasi!“

Eksistencial

Samoprodajo naših avtoartiklov oddamo solventnim tverkam ali organizacijam zmožnim gospodom. Ponudbe pod zn. »Autobetriebststoff Weltmarke 115« na Kienreich, Graz, Sackstrasse 4. (z)

Pouk

Beseda samo 50 par
Čamernikova Soferska šola

Ljubljana Dunajska c. 36. Prva oblast, koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoj! Pišite ponj! Sprejem učencev vsaki čas.

Šoferska šola

oblastv. koncesionirana, I. Gaberskič, bivši komisar za šoferske izpite — Ljubljana, Dunajska c. 31.

Ženitbe

Starejši trgovci:

hišni posestnik, dobro situiran, želi resnega znanja s pošteno, neodvisno gospodinjstvom ali vdovo, ki ima večje premoženje ali kapital. Diskretnost častna zadeva. Pisma s sliko, ki se vrne, se prosim pod »Dobra gospodinja« štev. 2916 na upravo »Slov.«.

Denar

Beseda samo 50 par
Ako je vaše posestvo obremenjeno z dolgi in se hočete rešiti dolga — pišite na upravo »Slovenca« pod šifro »Gospodar« št. 2558.

Brezobrestno posojilo

za zidavo, nabavo parcel, za izvedbo že obstoječe vknjižbe v vknjižbo na cenejši obresti — dobiti pri: Zagrebški stavbno-kreditni združenje, zastopstvo »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. — Iščemo poverjenike!

Družabnika

za dobro idejo trgovino in obrt se sprejme. Sodelovanje dobrodošlo, a ne pogojno. Potreben kapital 50.000 Din. Ponudbe pod »Specialna trgovina« št. 2626 nasloviti na podružnico »Slovenca« v Celju.

Monopol. tovarna

v Dravski banovini išče privatni kapital. Dopisi pod št. 2705 na upravo »Slovenca«.

Iščem družabnika

(družabnico) z nekaj gotovine za gostilno in trgovino. — Naslov v upravi »Sl.« pod št. 3025. (z)

S 125 tisoč Din

želim soudeležbe pri dobičkanosnem podjetju. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 3034. (d)

Javna dražba

najdenih predmetov se bo vršila v torek 8. marca ob 9 v Ljubljani, glavni kolodvor. (o)

30.000 Din

ali več plača petdesetleten duhovnik za dosmrtno solnčno, enosobno stanovanje ali večje. Pisma pod »Samo sredi Ljubljane« štev. 3019 na upravo »Slovenca«. (c)

Beseda samo 50 par

Nekadilec

postaneš lahko v 5 dneh po moji metodi, ki ti jo pošlem brezplačno, ako za poštne stroške priložiš 4 Din znamko. — Sapers, Straža pri Nov. mestu. (r)

Osebo

ki ima nekaj gotovine — sprejem v dosmrtno oskrbo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2893. (r)

Fino čajno pecivo

in sveže Bizjakove kekse priporoča specialna trgovina in slaščičarna v Stolni ulici št. 6 v Mariboru. Samo eno minuto od stolnice. (r)

Starega gospoda

ali gospo sprejem na dosmrtno oskrbo. Ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor št. 2447. (r)

V dobro oskrbo

vzamem 2—3 letno deklico za 300 Din mesečno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobra oskrba« št. 2997. (r)

Gospod šef

trgovca se prosim, da pošlje naslov na upravnštvo »Slovenca« pod »Kavarna« Slon do 20. III. 1932. (r)

Varno in z velikimi

obrestmi naloži denar oseba, katere posodi do 50

Nanovana

Beseda samo 50 par

ISČEJO:

Dvosobno stanovanje
išče mirna stranka brez otrok za maj. Ponudbe pod »M 27« št. 2727 na upravo »Slovenca«. (c)

Stanovanje
pet- do šestobno, s kopalnico in pritliklinami — isčem. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slovenca« št. 2500/2925. (c)

Stanovanje
soba in kuhinja ali samo soba išče gospa, cel dan odsotna — v bližini Sv. Kristofa. Naslov v upravi pod št. 3011. (c)

ODDAJO:

Trisobno stanovanje
s kopalnico, verando in drugimi pritliklinami — se odda za maj v Udmatu, Ciglarjeva ulica 18. (c)

Stanovanje
soba in kuhinja, se odda. Dravlje 135 — Rokova pot. (c)

Stanovanje
šestobno, 2 predsobi, s prostima vhodoma, z vsemi pritliklinami, komfortno, v centru, se takoj odda v najem. Naslov pove upravo »Slovenca« pod št. 2937. (c)

Stanovanje
trisobno, vse pritlikline, lepa lega, v sredini mesta, se odda s 1. aprilom v najem. Naslov pove upravo »Slovenca« pod št. 2938. (c)

Stanovanje
dveh sob, kuhinje, jedilne šrambe in kleti, v novi hiši oddam pri mostu ob zeleni Krki v Dobrovi pri St. Jerneju. Pripravno za ljubitelja miru, zasebnika ali upokojenca. Možnost je dana gojiti lov in ribiški šport. Natančna pojasnila daje lastnik Ivan Selak, posestnik in gostilničar, Dobrova. (c)

Komfortno stanovanje
oddam blizu artilerijske vojašnice takoj ali z majem. Povprašati v pekarni Jerko, Dunajska 97. (c)

Soba in kuhinja
oddam. Tovarniška ul. 16, Zelena jama. (c)

Dvosobno stanovanje
podprtično, lepo, suho, z vrtom, takoj oddam za 400 Din. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2932. (c)

Stanovanje
tri sobe, kabinet (parket), kopalnica, pritlikline, vrt, oddam 1. maja. Naslov da uprava »Slovenca« pod št. 2933. (c)

Enosobno stanovanje
oddam. Ciglerjeva ulica 19, Novi Vodmat. (c)

V Domu Zaštitnica
dvejevalka (Amies de la jeune Fille) v Zagrebu, Gajeva ulica 28/1 dobijo dijakinje, državne in privatne namešteneke in druge potujoče intelektualke dekleta in žene, za kratko ali trajno prebivanje v Zagrebu proti zmerni ceni stanovanje in zajtrk. (c)

V dosmrtno oskrbo
oddam lepo sobo starejši osebi proti malemu nosojlu. Naslov v oglašnem oddelku »Slovenca« pod št. 2911. (c)

Stanovanje
dveh sob in pritliklin oddam v Zgornji Šiški, Celovška cesta 179 — poleg remize. (c)

Stanovanje
soba in kuhinjo z elektr. in vodovodom oddam osebi, ki bi posodila Din 10.000, ali starejši osebi v dosmrtno oskrbo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2996. (c)

2 sobno stanovanje
suho in solnčno, oddam takoj mirni stranki. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2991. (c)

Stanovanje
2 sob, kabineta in vseh pritliklin, se odda. Kodeljevo, Klunova ul. 7. (c)

Sostanovalet
se sprejme. Medvedova cesta 22. (c)

Stanovanje
visokopritlikčno, dvosobno, kabinet s pritliklinami, se odda za maj. — Cesta v Rožno dolino 11. (c)

Ugodno oddam
krasno meblirano sobo v suterenu — z dvema posteljami. Einspielerjeva 25, Bežigrad. (c)

Enosobno stanovanje
lepo, solnčno, v I. nadstropju — se takoj odda. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3096. (c)

Dvosobno stanovanje
s pritliklinami takoj oddam. Jeranova ulica 6. (c)

Sostanovalet
išče mlada gospodična za 170 Din. Novi trg 2/II. (c)

Soba
lepa, solnčna, separaten vhod, sredi mesta, se pocieni odda. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3074. (c)

Solnčno stanovanje
dvosobno — oddam za 1. maj. — Podmilščakova št. 5. (c)

Dve sobi, kuhinja
in pritlikline se odda za maj. — Več pri: Babniku, Rožna dolina VII.12. (c)

Trisobno stanovanje
za maj odda Tribuč, Glince, Tržaška cesta 6, telefon 26-05. (c)

Lepo sobo
meblirano, s posebnim vodom, oddam gospodu pri Sv. Petru. Naslov pod št. 3017 na upravo »Slovenca«. (c)

Velika soba
solnčna, se takoj odda. — Lahko se tudi kuha v sobi. Rožna dolina cesta IX št. 18. (c)

Stanovanje
dveh sob se odda za april. Šmartinska cesta 6. (c)

Soba
za eno ali dve osebi oddam. Tabor 6, II. nadstr., levo. (c)

Stanovanje
soba in kuhinja se takoj odda: Zg. Šiška 176, Kosovo polje. (c)

REALITETNA PISARNA
JOŽE GRAŠEK
Ljubljana, Kolodvorska 24 posreduje

pri oddaji in pri najemu stanovanj. Ima na razpolago več stanovanj v Ljubljani in okolici.

Vnajem

Beseda samo 50 par

ISČEJO:

Mešanec trgovino
prevzamem. Ponudbe pod »Ljubljana ali okolica« št. 2765. (m)

Kovačnica
s poglavitnim orodjem — stanovanjem in nekaj zemlje, v prometnem kraju Slovenije, se išče v najem ali poznejši nakup. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kovačnica« št. 3082. (m)

ODDAJO:

Trgovina
z mešanim blagom, na deželi, tik farne cerkve, se da po ugodnim pogojem v najem. Ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor pod »Trgovina« št. 2687. (n)

Več pisarniških sob
v I. nadstropju v Gledališki ulici 8 odda takoj skupaj ali posamič Pokojniški zavod za nameštence v Ljubljani.

Poslovni lokali
v I. nadstropju se oddajo takoj v najem. Vprašati na Dunajski cesti št. 29.

Pisarniški sobi
v I. nadstropju, centralna kurjava, v centru mesta, oddam takoj v najem. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2939. (n)

Majhen lokal
za brivca, urarja ali slično odda Tribuč, Glince, Tržaška cesta 6, telefon 26-05. (n)

Paviljon
za prodajo raznih jestvin in brezalkoholnih pijač, galanterijskega blaga in razgladnic, na zelo prometnem kraju blizu kolodvora in tovarna, v industrijskem kraju Gorenjske, s pritliklinami ene sobice, kuhinje in kleti — se radi selitve odda v najem ali prodaja. Naslov se poizve v upravi »Slovenca« pod št. 2819. (n)

Lokal
za trgovino, z vsemi pritliklinami, takoj oddam v industrijskem kraju. Izve se pri Pavlu Leskovcu, gostilničarju, Slov. Javornik št. 160, Gorenjsko.

Lokal
s skoraj novim inventarjem, za specerijsko, delikatesno in galanterijsko trgovino, v najbolj obljubljenem delu ljubljanskega predmestja, se odda zelo ugodno takoj v najem. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3020. (n)

Trgovina
in stanovanje se odda v najem zraven farne cerkve. Cerklje, Gor. (n)

Posrestva

Beseda samo 50 par

Svoj lasten dom
s pripadajočim vrtom je želja vsakega skrbnega očeta. V najkrajšem času lahko to dosežete. Pišite na upravo »Slovenca« pod šifro »Doms« št. 2557.

Parcelo
za Bežigradom prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2870. (p)

Naprodaj posestvo
z novo hišo, kozolcem, vinogradom, do 18 m posestva njiv, hosta. Redi se lahko dvoje govedi. Cena 60.000 Din. Janez Kožar, Kal. 1, Dobrič, Trebnje, Dolenjsko. (p)

Hišo
20 minut od postaje Grosuplje, pripravno za obrtnika, vpokojenca itd. poceni prodam. A. Drobnič, Sp. Slivnica št. 53, Grosuplje. (l)

Lepo posestvo
naprodaj za nizko ceno v okolici Slov. Bistrice, 12 orolov velik. Vinograd, sadonosnik, njive, travnik in gozd in razna poslopja vse v redu. — Natančna pojasnila: Ivan Kos, Visole, Slov. Bistrica. (p)

Parcela
po 10 Din m² v okolici Ljubljane naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2770. (p)

Stanovanjska hiša
z gospodarskim poslopijem in vrtom, v centru Ježice, ob Dunajski cesti, pripravna za obrtnika ali skladišča, se nudi v ugoden nakup. Informacije daje županstvo občine Ježica. (p)

Hišo
eno- ali dvodružinsko z vrtom kupim v mestu. Ponudbe pod »Poštenost« št. 3018 na upravo »Slovenca«. (p)

Prodajam novo hišo
s 3 sobami, kuhinja, klet, električna razsvetljava — zraven hiše vodnjak, vrt in njiva. Sred. Gameljne št. 47, St. Vid nad Ljubljano. (p)

Kmetija
z novimi gospodarskimi poslopiji, z dvema vinogradoma, do 80 mernikov posestva njiv, zemlja skupno, solnčna lega, se prodaja za užitkom dveh oseb ali pa brez užitka. Cena po dogovoru. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2892. (p)

Zidana hiša
štiri njive in vrt, ob cesti v bližini Krškega, naprodaj za 40.000 Din. Matija Klemenčič, Sevnica št. 73 ob Savi. (p)

TISKARNA

TISKOVINE ZA INDUSTRIJO, TRGOVINO IN OBRT, ČASOPISI, REVije, KATALOGI itd.

LITOGRAFIJA

VREDNOSTNI PAPIRI, PLAKATI, CENIKI, ETIKETE itd. V ENO- IN VEČBARV. TISKU

KLIŠARNA

KLIŠEJI V POLJUBNI OBLIKI ZA ENO- ALI VEČBARVNO REPRODUKCIJO SLIK I. t. d.

BAKROTISK

UMETNIŠKE ILUSTRACIJE, ALBUMI, RAZGLADNICE, PROPAGANDNE TISKOVINE itd.

KNJIGOVEZNICA

POSLOVNE KNJIGE, ŠOLSKO ZVEZKE, MAPE, RASTIRANE PAPIRJE, PODKLADKE, BLOKE

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

LIUBLJANA

Lokale

uporabne za skladišče ali delavnice, ob glavni cesti, pri postajališču cestne železnice, oddam v najem. Vprašati v tovarni kisa Jos. Vodnika dediči, Ljubljana VII, Celovška cesta 42. (n)

V najem
se da hiša, sadonosnik in mala njiva. Rošpoh št. 105 pri Mariboru. (n)

Velike kleti
in skladišča z inventarjem za veletrgovino z vinom takoj oddam v najem. — Ljubljana VII, Gasilska cesta 3. (n)

Lokal
pripraven za brivnico, v bližini Ljubljane, se takoj odda. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2902. (n)

Točilnico
in delikatesno trgovino dam v najem ali na račun gospodičini. Potrebno Din 10.000. Ponudbe na upravo »Slov.« Maribor pod »Bodočnost« 3003. (n)

Posestvo

nad 25 orolov, v neposredni bližini Maribora, se da takoj v najem z inventarjem in živino. Vsi gospodarski stroji na motorni pogon. Ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor pod šifro »Poceni« št. 2741. (p)

Posestvo
blizu Maribora, obstoječe iz 3 orolov njiv, 3 orolov travnika, 2 orolov gozda in 2 orolov sadnega vrta in pašnika — po ugodni ceni naprodaj. — Hiša in gospodarsko poslopje v dobrem stanju. Natančnejša pojasnila se daje pri Konrad Zvajker, Maribor, Vetrinjska ulica 22.

Kdor želi
v Mariboru ali v okolici kupiti hišo, posestvo, trgovino, gostilno itd., naj se obrne na znano

Posredovalnica »RAPID«, Maribor, Gosposka ul. 28. Lastni avto za ogled na razpolago.

Lepo posestvo

srednje veliko, pol ure od Maribora, naprodaj. Naslov pove uprava »Slovenca« Maribor. (p)

Stavbna parcela
naprodaj v Zeleni jami-Moste, Koroščevo ul. 14, podstrešje. (p)

Stavbna parcela
778 m je naprodaj v Stožicah. — Več se poizve v Val. Vodnikovici ulici 36 v Zeleni jami. (p)

Hiša
novo zidana, 2 sobi, kuhinja, pol orala zemlje — naprodaj za 25.000 Din. Pojasnila da Crnčič Konrad, Razvanje, p. Hoče. p

REALITETNA PISARNA
JOŽE GRAŠEK
Ljubljana, Kolodvorska 24 posreduje

pri nakupu in prodaji posestev, hiš in parcel. Ima na razpolago več posestev na deželi ter hiš in parcel v Ljubljani in okolici.

Posestvo

z vpeljano trgovino (mogoče tudi gostilno), v prometnem kraju, kupim. Ponudbe z značko »Takojšnje plačilo« št. 2891 na upravo »Slovenca«. (p)

Gostilna
na prometnem, izletniškem, industrijskem kraju, z velikimi sobami, oglediščem, sobami za tuje, vrtom za poletno sezono, gospodarskim poslopijem, vse v dobrem stanju — takoj radi boleznimi poceni naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« Maribor. (p)

Večje posestvo
z dobro idočo gostilno, 20 minut od mesta Laško, ob banovinski cesti, naprodaj. Posestvo obsega 21 ha njive, travniki in gozd. Sadonosni vrt ob hiši, nosi ob srednje dobi letini do 20.000 Din čistega. Hiša kot gospodarsko poslopje v najboljšem stanju. Ponudbe na podružnico »Slovenca« Trbovlje pod »Ugodna prilika« št. 2952. (p)

Manjše posestvo
na deželi, najraje v območju bivše mariborske oblasti, kupim. Ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod »27—75 tisoč« št. 3090. (p)

Več stavbnih parcel
v Dev. Mar. v Polju naprodaj. Krasna lega, zelo ugodna cena. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2449. (p)

Podjetje
živilske stroke, tudi v sedanjem času dobro idočo in dobičkanosno, v večjem mestu Slovenije, z dvema poslopijema in vsemi stroji, ugodno na prodaj. — Natančni podatki pismeno. Dopisi pod zn. »Ugodni pogoji« št. 2978 na upravo »Slovenca«. (p)

Hišo
z 2 dvosobnimi oziroma enosobnimi stanovanji, s primernim vrtom, kupim proti takojšnjemu plačilu; po možnosti v okolici Brinja, v šiški ali pa v Novem Vodmatu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko »Lepa lega« št. 2985. (p)

Lepo posestvo
(dve hiši) ob glavni cesti na Težki vodi pri Novem mestu, pripravno za gostilno, se bo prodalo na prostovoljni javni dražbi, ki bo na tiho nedeljo. (p)

Majhno posestvo
s hišo, gospodarskim poslopijem, vrtom, travniki in gozdom, v katerem je še les za sečnjo, ob prometni cesti, pripravno za čevljarja ali krojača, prodam. Cena 35.000 Din. Ugodna prilika! Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 2736. (p)

Enostanovanj. hišica
nova — ceno naprodaj. Primskovo št. 126 — pri Kranju. (p)

Dve hiši
ena pritlikna, druga enostanovanjska, v Novih Jaršah naprodaj za 190.000 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2893. (p)

Pozor trgovci!
Naprodaj je hiša na deželi, na zelo prometnem, lepem kraju. Trgovina se nahaja v hiši že 27 let. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2948. (p)

Hiša z gostilno
na prometni točki Zagreba, tik drž. kolodvora, se prodaja. Kraj hiše se nahaja krajšje, pripravno za trgovino z lesom. Cena 260.000 Din. Hipoteke se lahko prevzame 80.000 Din. Ponudbe na Mirko Pek, Bednajska ul. 9. (p)

Stavbna parcela
600 m², naprodaj v Linhartovi ulici. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 3077. (p)

Parcela
520 m², tik Obrtne šole na Mirju, ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3073. (p)

Več parcel
ali skupni kompleks, poleg kolodvora Dev. M. v Polju, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« 3084. p

Kupimo

Oglje
bukovo, brez prahu in praške kupuje stalno od 1000 kg naprej »Ilirija« d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 46. (k)

Srebrne krone
stare zlate in srebre kupuje RAFINERIJA DRAGH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Diako srne
in druge divjačine kupi J. Oražem, Ribnica, Dolenjsko. (k)

Praščjo peso
1000—1200 kg kupim. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod znač. »Pesa« št. 3013. (k)

Več A. Z. panjev
na 9 okvirjev, kompletno, z živaljo in okvirji v ploščah in okvirji s satini, kupim v medišču. Kupim. Odkupim 15 maj. Ponudbe s ceno in opisom pod »Panj« št. 2536 na upravo »Slovenca«. (k)

Moško kolo
dobro ohranjeno, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3043. (k)

Apno, bukova drva
bukovo ogelje, vinogradsko kolje (Rebeniške) krompir kupujem na vagono. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gorivo« št. 3035. (k)

Valvasor
IV. zvezek kupim, vezan ali nevezan. Prodajalci cel izvod, tudi posamezne dele. Naslov v oglašnem oddelku »Slovenca« pod št. 2977. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, tvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Srečke, delnice, obligacije
kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6 II. nadstr.

25 hl vina
štajerskega, kupim. Miha Lah, Kamnik, Vrhpolje. k

Večjo množino
pristnega domačega hrskovca kupim od producenta. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Domače žganje« št. 2823. (k)

Prodajam

Beseda samo 50 par

Breskve
raznih vrst Vam nudi drevesnica grad Dragomelj, p. Domžale. (l)

Čevlji na obroke
TEMPO, Gledališka ul. št. 4 (nasproti opere).

Za vaš sadovnjak
in vrt nudimo visokodebelno in pritliko sadno drevje odlične kakovosti. Drevesnica Jelen, St. Ilj, Velenje.

Žimo
za modroce od najcenejše do najfinije po tovarniških cenah prodaja Sever Rudolf. Marijin trg št. 2.

Dva dinamo stroja
5 in 6 HP, se prodasta ali pa zamenjata za les. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3042. (l)

Namočeno polenovko
slanike, sardine, čaj, kav, rum, semena, železnino, kupujte pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg in Gubčeva ulica 2.

Vino
pristno štajersko iz domačih gor, vinsko žganje, brinjevec, borovničar, slivovko, razne likerje, kakor tudi domačo šunko, hrenovke in drugo delikateso nudi po zmernih cenah delikatesna trgovina Sotelsšek — Gradisce 10. 2348

la vinsko irsie

Zahtevajte cenik!
Trsnica Dolinšek
Kamnica - Maribor

Posodo
kakor vso kuhinjo, opremo in porcelan kupite najceneje pri Jeklo, Ljubljana, Stari trg.

Gosje perje

kemično čisteno, dobavljeno od Din 13, 25, 35, 50, 75 do 500 Din na 1 kg. Trnko Comonija po novotatu, kakor tudi golove blazine in perne. ADOLF WOLKENSTEIN, CČNOPILJA (Dunavska banovina). Zahtevajte cenik.

Naprodaj

je čez 300 q prvovrstne krme, polovico lucerne, polovico sladkega sena in 100 q slame. Interesenti naj vprašajo pri »Ljudski pos

Premog, drva, koks
prodaja Vinko Podobnik,
Tržaška cesta št. 16. Te-
lefon 33-13.

Poljedelci in obrtniki
Opozarjam Vas na mojo
stalno zalogo novih in
rabljenih elektromotorjev
za istosmerni in vrtilni
tok v vseh jakostih. Ce-
ne zmerne. Fran Perčin-
lić, Ljubljana, Gospodov-
ska 16. Domžale št. 59.

Jogurt!
Bolgarsko kisló mleko,
vedno sveže, se po na-
ročilu dostavlja tudi na
dom ali kamorkoli v
manjših ali večjih koli-
činah (Pri večjem odje-
mu popust). Istotako raz-
pošila sladko pasteri-
zovano mleko liter po Din
2.50 — Mlekarna, Dunaj-
ska cesta 17 (poleg kavar-
ne »Evrope«).

Puhasto perje
čisto, čehano po 48 Din
kg druga vrsta po 38 Din
kg čisto belo gosje po
130 Din kg in čisti puh
po 250 Din kg Razpoši-
ljam po poštne povzetu
L. BROZOVIC — Zagreb,
Hila 82. Kemična čistil-
nica oera

Kdor rabi vreče,
jih kupi najceneje pri tr-
dki Ivan Raš, Sv. Vid pri
Ptuju.

Orehe
prvovrstne, kg 4 Din, raz-
pošiljam vsako množino,
tudi kuhano maslo, naj-
ceneje, vsako količino. —
Ivan Raš — Sv. Vid pri
Ptuju.

Drva, premog,
trame, deske, prekleje za
fizol, dobite najugodnejše
pri Josipu Prelesnik —
Ljubljana, Šiška, Janševa
ul. Telef. 33-89. 2707. (I)

Orehe
haloške, razpošilja vsako
količino po 4 Din Ivan
Traun, Ptuska gora. (I)

Več starega pohištva
dobro ohranjeno, poceni
naproday. — Ogleda se ga
lahko vsak dan od 10 do
12 in od 3 do 5 popoldne
Ložar, Hranilniška ul. 9
Ljubljana. (I)

Naprodaj
40 komadov štirioglatih
steklenih kozarcev, 50 cm
globokih — od akumul-
torske baterije. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 3045. (I)

Spalnico
masivno, poltirano, 14
komadov — prodam za
5400 Din. Tovarniška ul.
27, Moste. (I)

Starinsko uro
in zibelko poceni prodaja
gostil. Kratky, St. Vid. (I)

Pozor
menze, gostilničarji, re-
stavraterji in trgovci!
Po izredno nizki ceni pro-
dajamo na drobno in de-
belo, dokler traja zaloga,
ribane kumarice za salato
in omake, ribane jedilne
buče za omake, kisle ku-
marce, kisle zelene para-
diznike, zeleni fižol v
strokih, slan ali v kislu,
paprike za polnjenje (fi-
lanje), rdeči paradižnik,
cel, v slani vodi. Blago se
pošilja v sodih ali kozar-
cih vsako množino. —
M. Eger, izdel. konzerv.
Močivja, Ljubljana, Vod-
matski trg 3. (I)

Vsak dan
celega leta prebere več deset-
tisoč naših čitateljev od prve do
zadnje vrstice »Slovenca« mali
oglasnik, zato doseže vsak, ki
ob katerikoli priliki naroči mali
oglas v »Slovenca«, najs gurnejši
oglas. Niso redki slučaj, da dobi
uspeh. Niso redki slučaj, da dobi
inserent na en sam mali oglas po
50-100
in še več ponudb in vprašanj.

V vsakem oziru boš zadovoljen, če naročiš proti plačilu v gotovini ali na obroke prvovrsten
PFAFF šivalni stroj ali **PUCH** kolo
pri trdki **IGN. VOK**, Ljubljana, ali v podružnici **KRANJ** oziroma **NOVO MESTO**

Šivalni stroj
popolnoma nov, nemške
znamke, naproday za 1300
Din. Šiva naprej in nazaj.
Miklošičeva 7/III, vhod
poleg slaščičarne. (I)

Jogurt
več vrst čajnega masla,
sir, kisló in sladko sme-
tano (Schlagsahne) itd. po
jako znižanih cenah prodaja
Mlekarna, Dunajska
cesta 17 (poleg kavarne
»Evrope«). (I)

6 novih oken
75x125 naproday. Glince
cesta XVII št. 4. (I)

Mlatilnica in gepelj
naproday. Novak Jernej,
Trboje 47, Smlednik.

Lanz lokomobil
22 KS, v brezhibnem sta-
niju, ugodno prodam. Na
ogled v obratu v opekari-
ni Feliks Tavčar, Vodice
nad Ljubljano. (I)

Krasne spalnice
masivne, trdi les, 4000 Din,
jedilnice 5000 Din, kuhin-
je 800 Din. Za solidno in
trpežno delo se jamči. Vse
to dobite le pri trdki
Golmajer, strojno mizar-
stvo, Ljubno, Podnart. (I)

Voleno blago
od 24 Din naprej, primer-
no za damsko in otroško
pomladne obleke in ko-
stume, v vseh modnih
barvah in desenh priporo-
čljiva trdka F. I. Goričar,
Ljubljana, Sv. Petra cesta
št. 29. 2889 (I)

Nočavice
damske, zelo lepe, svilene,
od 26 Din naprej —
damske flor, zelo trpežne,
od 14 Din naprej — otro-
ške kops in florpatent, od
3 Din naprej — moške
kops in flor, od 4 Din
naprej — nudi v veliki
izbiri v vseh modnih bar-
vah F. I. Goričar, Ljub-
ljana — Sv. Petra cesta
št. 29. 2887 (I)

Jesenovi hloidi
Gozdna uprava graščine
Negova p. Ivanjci, prodaja
ca. 16 m² lepih jesenovih
hloidi od 2 do 5 m dol-
gih ter 22 do 45 cm sred-
njega premera. Sečnja iz
leta 1931. 2964

Odpadke od žage
dobro osušene, kratko ža-
gane, prodaja v vsaki
množini Parna žaga, Ljub-
ljana, glavni kolodvor (na
prostoru tovarne Ivan Ši-
ška), Metelkova ul. 4. (I)

Visoka in nizka omara
s šestimi predali, ter ši-
valni stroj naproday. Po-
lizve se v trgovini Černe,
Polakova ul. 3, Šiška. (I)

Stare obleke
suknjo in površnik, za
srednjo postavbo, radi vo-
jašine — prodam. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 3078. (I)

Vse čevlarsko orodj-
z novim levoročnim stro-
jem, prodam za 4500 Din
radi odpočitovanja. Vpra-
šati osebo: Karl Horvat,
Studenec-Ig. (I)

Prvovrstne voščene sveče 2951
znamke I. KOPAČ & Comp. vedno v zalogi in vse pogrebne potrebščine.
Težakovo olje vedno na zalogi. — Prvo-
vrstno zanesljiva vrtna in poljska semena.
I. PICER Novo mesto
Podružnica: Florjanski trg št. 9

Šest prašičev
za rejo, težkih po 40 kg,
proda Franc Novak, No-
tr. Gorice, p. Brezovica. Ce-
na po dogovoru. (I)

Med
pristen, pitaneč, njevo in
cvetlični, večja količina,
naproday. Čebelar, Glince
cesta VI, 1. (I)

Okna za tople grede
prodam. Naslov v upravi
»Slovenca« št. 2763. (I)

Jedilnico
9 kosov, prodam za 3000
Din. — Naslov v upravi
»Sl.« pod št. 2993. (I)

Moško kolo
naproday v skladišču pri
»Figovcu« za 300 Din. (I)

Šivalni stroj
Singer, čevlarski cilind-
er, majhno rabljen — za
polovično ceno naproday.
Gradaška ulica 8. (I)

Pisalni stroj
»Underwood« v prvovrst-
nem stanju poceni napro-
day. Josip Matelič, Gradi-
šče 8 b, III. nadst. (I)

Vi želite
pristnega »Ljutomerčana«?
Morda za praznike? Za
god? Za veselico ali go-
stijo? Dobro! Naročite si
ga pri našem znanem vi-
nočradniku Rob. Kešar,
Sv. Boltenk pri Središču.
Najcenejša sorte, kakor
traminec, muškati silva-
nec, rizling. Vas ne bodo
stale nad 10 Din za liter
kljub prevoznim stroškom
in trošarin. Naročite ta-
ko cenik! Vino se raz-
pošila v lepih sodčkih od
10 litr. naprej. Poskusite
enkrat. — Dobite že fina
namizna vina od 350 na-
prej, dokler traja zaloga.
(I)

Krava pincgavka
izvrstna mlekarica, s čer-
nim telatom, naproday.
Avgust Kihar — dosti-
na Vevče, D. M. v Polju. (I)

Več tisoč kg
finoga kislega zelja pro-
damo po 1.70 Din kg. Po-
gleda in poišče se v Drav-
ljah 51 pri Ljubljani. (I)

Beseda samo 50 par
Konfekcija — moda!
Najcenejši nakup. Anton
Presker — Ljubljana —
Sv. Petra cesta 14.

Couch zole
v modernih največjih
oblikah pri Avgustu Kobi-
lica, tapetnik in dekora-
ter, Ljubljana, Dunajska
c. 25, vhod iz Dvorakove
ul. št. 3, dvorišče. Prvo-
vrstni izdelki, cene nizke.

Bačnice
luščene in cele, zamenjam
za pravo olje.
Kavo, surovo in žgano —
riž vseh vrst —
čaj, rum, pristno slivov-
ko in brinjevec —
polenovko, suho in namo-
čeno, sploh vse speci-
jalno blago —
semena, vrtna in poljska,
zanesljivo kaljiva —
drevesne žage, trane škar-
je, motike, vile, orodje,
pločevinasto posodo ter
razno železnino — po
nižkih cenah in najbolj-
še kakovosti, priporočila
JOS. JAGODIČ, Celje —
Glavni trg. Podružnica:
Gubčeva ulica 2.

Gramofon
naproday po zelo nizki
ceni, Bizovik 52. (I)

Kupimo
dobro ohranjen 2. brač in
1. ali 2. bugarijo. Reflek-
tiramo na nizko ceno. —
Ponudbe na: »Tamburaški
odsek«, Šmarje-Sap. (I)

Orgle
harmonije, pianine, pi-
ščale in ventilatorje za
orgle izdeluje, popravlja
in uglašuje najceneje An-
ton Dornič, izdel. orgel.
Radovljica. 11588

Šivalne stroje
specialne stroje vseh si-
stемов, popravlja in re-
novira. Cena nizka, delo
garantirano. Priporočila se
Emil Klobčaver, specialni
mehanik, Sv. Petra c. 47
432

Incubatorije
in ostale naprave za pe-
runinarstvo tudi pod naj-
ugodnejšimi pogoji
Kodlec,
tvornica inkubatorjev Te-
merin.

Krušno moko
in vse mletvske izdel-
ke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana, Stari trg št. 32

ŽELEZO-KOVINE
Prodajam poceni ra-
bujene tračnice, tran-
ce, jermenice, cevi,
stroje itd. kakor tudi
novo usnato jermenje,
betonsko železo in tra-
verze
Kupujem stari baker in
medenino. Mirosl. Kras,
Zagreb, Podružnik tele-
f. 66-49 (Jugoturda)

Nove slamnike
izdeluje — prešiva stare
najmoderneje v Florjanski
št. 6. (I)

Podpletanje
puloverjev, jopic, nogavic
izvrši in tudi novo po-
meri. Vam splete Javor-
nik, Maribor, Vojašniška
ulica 2. (I)

Skobeltnike
(Hobelnike) prodaja naj-
ceneje Franc Mušič, mi-
zar, Mongeš. (I)

Trajno kodranje
za 80 Din izvršuje Dinter
Drago pri cerkv. sv. Pe-
tra v Ljubljani. (I)

Milostljiva!
Modni atelje T. Dular,
Novi trg 2, Vam najbolj-
še postrže z izdelavo in
popravili. (I)

Velika ODPRODAJA OSTANKOV 2882
Preden si oskrbite
Vašo pomladansko potrebo
oglejte si
oddelek ostankov pri
Doček & Marini
manufakturna trgovina
Maribor, Gosposka ulica 27
Brez nakupne obreze

Sooštovanemu občinstvu 2955
naznanjam, da sem otvoril
specerij v trgovino v Mariboru
Orožnova ulica 8 (v novi hiši)
Se priporočam za obilno ob-
h. **ANTON PODLAHA.**

Jogurt
več vrst čajnega masla,
sir, kisló in sladko sme-
tano (Schlagsahne) itd. po
jako znižanih cenah prodaja
Mlekarna, Dunajska
cesta 17 (poleg kavarne
»Evrope«). (I)

Poh što.
Kdor si želi nabaviti po-
hišivo, moderno, solidno
izdelano, naj si pred na-
kupom ogleda zalogo pri
Mati a Andlovic
Komenskega ul. 34

Proda:
Vila, enonadstropno, novozidano, dve trisobni sta-
novanji, kopalnica, parketi, elektrika, vodovod, dva
enosobni stanovanji, lep vrt, na Kodeljevem, Slo-
škova ulica 4, najboljšemu ponudniku. Ogled
v našem spremstvu. — Hiša, dvonadstropno, dobro
ohranjeno, z 8 4, 3- in dvosobnimi stanovanji, dvo-
rišče, vrt. Donos 105.000 Din. blizu centra, 750.000
Din. — Hiša, enonadstropno, 6 dvo- in trisobnih
stanovanj, v najboljšem stanju, 3000 m² vrta, cen-
ter, 800.000 Din. — Vila, enonadstropno, 7 sob,
pritlikline, lep vrt, pri sv. Jožefu, 650.000 Din. —
Hiša, visokoprtilično, eno trisobno, dve enosobni
stanovanji, 600 m² vrta, pri novi šišenski šoli,
178.000 Din. — Hiša, enonadstropno, novo zidano,
4 dvosobna, eno enosobno stanovanje, velik vrt,
Zg. Šiška, 265.000 Din. — Hiša, novo zidano, eno-
nadstropno, tristanovniško, deloma parketirano
sobe, kopalnice, vse pritlikline, blizu šišenske mi-
nice, 200.000 Din. — Hiša s 6 enosobnimi stano-
vanji, novo zidano, drvarnica, 180 m² vrta, Glince,
140.000 Din. Donos 1650 Din, hipoteka 80.000 Din.
Hiša, enonadstropno, dve trisobni stanovanji, elek-
trika, vodovod, prostoren vrt, blizu stare remize,
260.000 Din. — Hiša, vili slično, novo zidano, pet
enosobnih stanovanj, 600 m² vrta, lepa zgradba,
ob Dunajski cesti, Stožice, 175.000 Din. — Hiša,
novo zidano, 2 stanovanji, elektrika, vodovod,
400 m² vrta, Trnovo, 110.000 Din. — Hiša, visok-
oprtilično, novo zidano, 8 sob, balkon, 400 m² vrta,
Zelena jama, 180.000 Din. — Hiša, enonadstropno,
7 enosobnih, 1 dvosobno stanovanje, 400 m² vrta,
Moste, 220.000 Din. Sodsteno obnavljanje. —
Hiša, novo zidano, enonadstropno, 400 m² vrta,
St. Vid, 80.000 Din. — Hiša s 3 sobe, pritlikline,
5000 m² zemljišča, v Senčurju pri Kranju, 40.000
Din. — Gostilniška poseda, 2 gostilniški sobi,
dve stanovanjski sobi, vrta in zemljišča 1000 m²,
Ljubljanska okolica, dobra točka, 160.000 Din. —
Trgovska hiša s trg. lokalom, skladiščem, stano-
vanjem, vrtom, blizu Brezovice, 60.000 Din.

Stavbišča:
Pri Taborn 1800 m² za 150.000 Din. — Pod Šmar-
tinsko cesto 540 m² po 100 Din in 600 m² po
130 Din. — Ob Vodovalni cesti 750 m² po 65 Din.
V Zg. Šiški, pri šoli, 530 m² po 45 Din. — Za Bežig-
radom, 940 m² po 125 Din, 1200 m² po 75 Din,
1200 m² po 85 Din. — Pri Sv. Krištofu, 820 m²
po 200 Din in 750 m² po 200 Din. — Stožice,
780 m² po 25 Din. — Prule, 800 m² po 120 Din. —
Mirje, 520 m² po 200 Din in 600 m² po 120 Din. —
Stroliška ulica, 700 m² po 170 Din. — Pri stari
šoli v Sp. Šiški, od 700 m² do 1300 m² po 140 Din.

Odda sledeča stanovanja:
Trisobna: Bežigrad 900 Din, mesto 1000 Din, cen-
ter 1500 Din. Trnovo 750 Din. Kozleza 1100 Din.
Dvosobna: Rožna dolina 700 Din, 550 Din, pri
lohačevi tovarni 520 Din, blizu Prul 500 Din, B. Ži-
grad 700 Din, pod Šmartinsko cesto, komfortno,
1900 Din, center 850 Din, Sp. Šiška 600 Din, Moste
450 Din. — Enosobna: Bežigrad, komfortno, 400
Din, 350 Din, Rožna dolina 350 Din, Moste od
250 do 350 Din, prazne sobe s štedilnikom od
100 do 300 Din. — Opremljeno, komfortno, dvo-
sobno stanovanje blizu centra, 1200 dinarjev, v
Trnovski lokal, 32 m², z izlozbo in el. inštalacijo, v
Florjanski ulici št. 19, ugodno odda »Posest«, v
Miklošičeva 4.

HOTEL BELLEVUE. Omiš pri Splitu — vabi s
svojo razkošno romantiko, s svojo lenoto nadri-
livo švicarske lepote. Preživite par dni v hotelu
Bellevue, je pridobitev za Vaše zdravje. Morje,
pesek, solnce, zrak, pitna zdravilna, hladna in
topla voda v sobah, razsvetljava in ogrevanje z
elektriko, balkon, verande, terase za odpočitek.
Peščeno kopališče pred hotelom. Takse ulinjene,
za uradnike popust. — Prospekti se pošljejo na
zahtevo. — Pension Din 55.— do 75.— dnevno.

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

„POSEST“
realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

2540

Medni kamarni, sportni sevit, za FINE OBLEKE.
Velika izbira, ugodne cene.
R. Miklauc - Pr Skof
Ljubljana

Kitničarke — modistinje pozor!

1365

Specialna trgovina za vse vrste modernih modistovskih potrebščin je

David Wiesel, Zagreb, Jelačičev trg 28

2338

Karo
Maribor

Odprite oči — Poglejte
Videli bodele — Prednost
Koroška cesta šte. 19

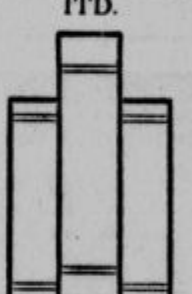
Krojaštvo za dame in gospode

Vljudo naznanjam, da zopet sam izvršujem krojaško obrt. V zalogi vedno angleško in češko blago. Priporočata se cenjenim damam in gospodom za pomladno in letno sezono

JOSIP IN M. POGACNIK, RADOVLJICA ST. 41.

466

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

V 14.637 krajih države imamo zadovoljne odjemalce

in vsak posamezen naročnik bo dobil v nekaj dneh nov glavni cenik za leto 1932. Vse odjemalce, ki cenika slučajno ne bi dobili, prosimo, da istega, z ozirom na Veliko noč pravočasno reklamirajo.

Katalog, ki je radi svoje kompletne vsebine in najnižjih cen največji v državi, ter priznan kot knjiga varčevanja in najboljši priročnik za pravilno nabavo potrebnega blaga za modo in gospodinjstvo, brezplačno seveda pošiljamo na zahtevo tudi novim naročnikom. V svojem dopisu zahtevajte izrečno Glavni katalog šte. 9

Kastner & Ohler
Zagreb.
Ulica 4

Največja trgovska hiša in razpošiljalnica v državi.

Halo!

2454

Halo!

Kdor hoče biti dobro obut, naj se oglasi v trgovini usnja. Stari trg 11a. Ljubljana.

Za spomladansko sezono sem dobil za zalogo največjo izbiro barvastega usnja po najnižjih cenah, kakor tudi vse drugo usnje v trpežni in solidni izdelavi

Med svoje odjemalce bom štel tiste, ki hočejo biti v sedanji krizi po nizki ceni dobro postreženi. Se priporoča

FR. ERJAVEC.

STAMPILJE

2757

v najnoviši izdelavi in najceneje izdeluje

SOKLIČ, Maribor, Aleksandrova cesta 43

15095

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo težnikov
solčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

RAZPIS.

2940

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

ključavničarskih del

za objekt I. in III. v Gajevi ulici v Ljubljani.

Načrti, proračun ter splošni gradbeni pogoji se dobe od 10. marca dalje med uradnimi urami pri podpisnem zavodu za Din 50.—

Pravilno sestavljene ponudbe je vložiti v zapečatenem ovoju pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani, Gledališka ulica 8. do 21. marca 1932 do pol 12 ure dopoldne.

Humboldt:

Na Orinoku in v pragozdovih Južne Amerike

(Dalje.)

2. aprila. Še pred solnčnim vzhodom so odjadrali dalje. Jutro je bilo lepo in hladno. Tako se je zdelo vsaj ljudem, ki so se privadili vročine teh pokrajin. Toplota je kazala le 28 stopinj na prostem, toda suhi, beli pesek na obali je kljub izžarevanju proti popolnoma jasnem nebu do jutra obdržal toploto 38 stopinj! V dolgih vrstah so plavali po reki sladkovodni delfini. Bregove so zasedle velike množice ptičev, kateri so lovili ribe. Mnogi izmed njih uporabljajo za lov drevesa, ki jih je vodni tok odtrgal od bregov. Na njih sedeč love nekateri ptiči kar sredi reke svoj plen. Čoln naših popotnikov je večkrat tako močno trčil ob veje v blato pogrezanih velikih dreves, da bi se gotovo zdrobil, če ne bi bil tako močan. V bližini otoka Karizales so se pripeljali možje mimo kraja, kjer so iz vode molela neznanosko debela kurburilova debla. Na vejah, molečih iz motnih valov, je sedelo mnogo ptičev iz vrste plotus. Ti ptiči sede v vrstah kakor fazani in ostanejo, svoj kljun k nebu moleč po več ur popolnoma mirni, kar se zdi gledalcu sila bedasto.

Pri Vuelta de Basilio so se izkrcali, da bi nabirali rastline. Pri tej priliki so ugledali na nekem drevesu dve mišni, majhni, črni opici z ovijalnim repom. Veliki sta bili kakor kapucinska opica. Njihove vrste pa niso mogli določiti, ker jih tudi Indijanci niso poznali.

Na isti obali so našli Humboldtovi ljudje gnezdo leguanov, dolgih samo 4 col. Te mlade živali se od navadnih kuščaric skoraj nič niso

razločile, dasi odrasli leguani postanejo štiri do pet čevljev dolgi in jih odlikujejo hrbtna igla, pokonci stoječe luske in še drugi okrasitve, ki dajejo tej čudni živali tako strahotno zunanjost. Leguanovo meso pa je zelo okusno in naši popotniki so ga prav radi jedli tudi takrat ko jim drugih živali ni manjkalo.

Proti večeru je pričelo deževati. Še predno pa so padle prve kaplje, so letale nad vodno gladino lastavice, ki so popolnoma podobne našim. Tam je bežala tudi tropa papig, katere so preganjali krugulji brez čopa. Med presunljivo kričanje preganjanjih ptičev se je čudno mešalo življenje roparic.

Popotniki so prenočili na obali reke v bližini otoka Karizales. Nedaleč od tabora je stalo med nasadi nekoliko indijanskih kolib in krmar piroge je zagotavljal svojim gospodom, da ponoči ne bodo slišali jaguarjevega rjovenja, kajti kadar te zveri ne tare hud glad, se ogiba krajev, kjer ne more po mili volji gospodariti. Človek ga ozlovolji, pravijo v misijonskih naselbinah.

3. aprila. Že od San Fernanda niso srečali na potovanju nobenega čolna; povsed sta vladala globok mir in samota. Zjutraj so vjeli Indijanci s trnekom ribo karibe ali karibito, ki je znana zaradi svoje silne krvočnosti. Napada tudi kopačje se ljudi, katerim odtrga precejšnje kose mesa od telesa. Kogar pri kopanju napadejo te ribe, se prav težko reši iz vode, gotovo pa odnese globoke rane. Indijanci se jih silno boje; nekateri izmed Humboldtovih spremljevalcev so kazali na mešah in stegnih globoke brazgotine, zaočlene rane, ki so jih izgrizle te male, nevarne živali. Navadno žive le na dnu rek, če pa so popotniki izpuhtili le nekoliko kapljic krvi v vodo, je prišlo na tisoče teh krvavih živali 4 do 5 col dolgih ribe na površje.

Humboldt je opazoval njihove ostre, trirobo in koničaste zobe ter široki gobec ter je razumel, zakaj se Indijanci ob Orinoku in Apure tako zelo boje teh malih, požrešnih živali. Na krajih, kjer je bila reka popolnoma čista in ni bilo daleč na okoli nobene ribe, je vrgel v vodo koščke krvavega mesa in že v nekoliko minutah je mrgolelo karibitov, ki so se borile za krvavi plen. Njihovo meso je jako okusno. Kljub temu pa so v teh deželah ena izmed največjih nadlog.

Proti poldnevju je piroga pristala pri Algodonahu, nekem neobljudenem kraju. Humboldt se je ločil od tovarišev, ki so potegnili čoln na suho in pripravljali kosilo. Hodil je ob bregu, da bi opazoval skupino na solcu spečih krokodilov, ki so svoje s ploščami zavarovane repe položili eden vrh drugega. Male, snežnobele čaple so tekale po hrbtih in celo po glavah teh ogromnih kuščaric, kakor da bi bila drevesna debela. Krokodili so bili sivozeleni in deloma pokriti s suhim blatom; zaradi njihove barve in ker so nepremično ležali, so bili podobni bronastim soham. Malo pa je manjkalo in Humboldt bi ta izprehod veljal življenje. Ves čas je gledal le proti bregu; ko pa je pobral ploščico slujde s tal, je opazil v pesku sveže sledove jaguarja. Zver je šla proti gozdu in ko se je ozrl tja, je videl v gosti senči celbo komaj 80 korakov pred seboj ležečega jaguarja. Nikdar več se mu jaguar ni zdel tako velik kakor ta, ki ga je videl tako blizu pred seboj.

Dasi se je učenjak silno prestrašil, je šel mirno dalje, a tekel ni in rok ni gibal. Opazil je, da je jaguar z zanimanjem opazoval čredo kapibaras, ki so plavali čez vodo. Tedaj se je učenjak okrenil in se v velikem loku začel vračati proti taboru. Čim dalje pa je bil od nevarnega kraja, tem bolj je hitel in le težko je premagal izkušnjo, da bi

pogledal nazaj in videl, če ga zver ne zalezuje. K areči se je udal izkušnjo šele v zadostni daljavi in tedaj je videl, da je jaguar še vedno mirno ležal na svojem mestu pod košato cejbo. Tam, kjer naide ta ogromna in krasno pisana mačka zadosti plena med štirinožci, se le redkokdaj loti človeka. Humboldt je upehan prihitel k svojim ljudem, ki jim je pripovedoval o nevarnem srečanju, a Indijanci se za dogodek niso dosti zmenili. V tem pa so vsi nabasali svoje puške in se napotili nazaj do kraja, kjer je ležala zver. A jaguar je še izgubil v gozdu, kamor mu možje niso hoteli slediti.

Družba je prenočila tega dne nasproti otoku Konservu. Ko so hodili ob gozdnem parobku, so ugledali ogromno, 20 metrov visoko in z vejastimi trni pokrito drevo, katero Indijanci imenujejo »barba de tigre«. Indijanci so zakurili več ognjev tik ob vodi in iznova je opazil Humboldt, da je ognjeni svit privabil krokodile in celo delfine k bregu; zadnji so tako hrumele po vodi, da trudni možje niti spati niso mogli, dokler niso ognji pogasili. Miru pa vendarle še ni bilo. Neka jaguarjeva samica se je priplazila v bližino tabora, da bi napojila ob reki svojega mladiča. Indijanci pa so planili pokonci in so jo prepadli, in še dolgo nato se je iz gozda glasilo mladičev miavljanje, ki je podobno glasovom mlade mačke. Malo nato je eden izmed velikanskih netopirjev, ki so obletavali počivajočo družbo, ugriznil, ali kakor pravijo domačini, zbedel psa na smreku. Te živali imajo dolge repe in bradavice na jeziku. Jezik, katerega lahko zelo podaljšajo, je njihov sesalni organ. Rana na pasjem smrčku je bila zelo majhna in okrogla. Toda pes je žalostno tulil, a nabrž ne, toliko zaradi bolečin kakor iz strahu pred velikimi netopirji, kateri so prhutali pod spalnimi mrežami.

(Dalje.)

2549a

Blago za ženske oblike
avileno, vojneno in perino.
zadnje novosti, velika izbira in zaneslo soline cene
R. MIKLAUC - Pr Skof
LJUBLJANA

2349

SEMENSKI OVES

zajamčeno kaljiv, skrbno očiščen kupite ugodno pri **tvrdki A. VOLK** v LJUBLJANI
Resljeva cesta 24.
Zahtevajte ponudbo

Prvo umetno steklarstvo in slikarstvo na steklo
I. Marinković
ZAGREB, Nova ves 1
Odlikovano na umetni. razstavi v Parizu 1925 z diplomom d'honneur
Izvršuje: umetno zasteklenje in slikanje cerkvenih oken ter venecijanski mozaik v steklu za oltarje v vseh slogih, ornamentalno in po figuralnih umetniških načrtih!
Zmerne cene! — Solidna izvedba! — Proračuni in načrti na zahtevo brezplačno!

FOTOAPARATE

svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd. ima vedno v zalogi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani Zahtevajte cenik!

ZAHVALA. Za obile dokaze sočutja, ki smo ga bili deležni ob izgubi gospoda

Antona Urcha

posestnika in kleparskega mojstra pri Sv. Lovrencu na Pohorju

izrekamo prisrčno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini in g. dr. Pirnatu, pevskega zboru za žalostino doma in ob grobu, gasilec, godbi ter vsem, ki so ga v obilnem številu spremili k zadnjemu počitku.

Zalujoča žena in otroci.

KADAR RABITE

tiskovine, knjige, pisarniške in šolske potrebščine

Vam točno in ceno pošteže

KNJIGARNA - TISKARNA - KNJIGOVEZNICA
I. KRAJEC nasl., Novo mesto

Otvoritevno naznanilo!

2950

Cenj. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvorila na Krekovem trgu št. 10 (bivša Mahrova hiša)

modno in galanterijsko trgovino

Na zalogi bo vedno prvovrstno blago po zmernih konkurenčnih cenah ter se za obilen obisk priporoča

M. Sušnik**Jaz ljubim Sonjo!**

2873

kakor tudi drugi najnovejši blagerji so pri nas le po Din 25— in Din 35—.

Samoprodaja EDISON BELL gramofonov in plošč.

Velika izbira »Dürkoppe« in drugih koles, tenis raketov, nogometnih žog!

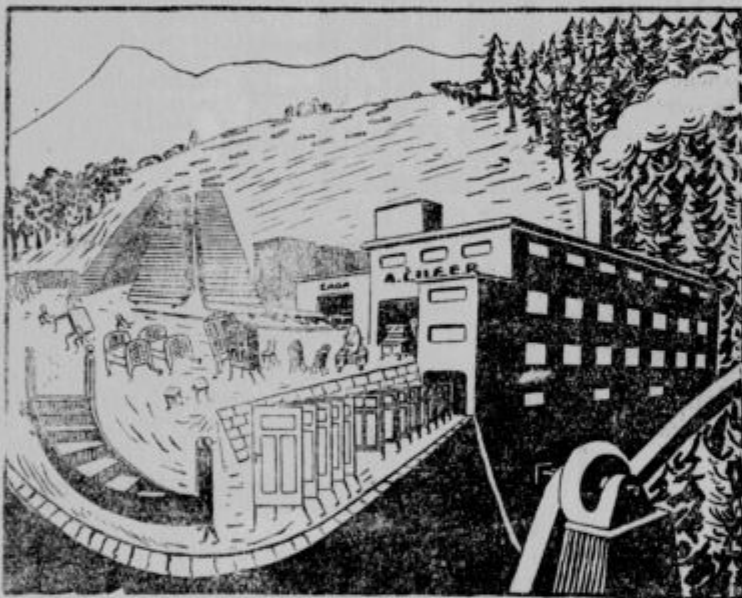
Prave ameriške radioaparate dam 3 dni na poskušnjo.

„Tehnik“ Josip BANJAL, Ljubljana

Miklošičeva c. 20, Palača okrožnega urada

Ceniki na razpolago!

Prodaja na obroke!

3047

Popolnost mojega obrata na vodni pogon omogoča nizke cene. • Vaša korist je, če zahtevate moj proračun.

Mizarstvo A. ČUFER, Jesenice

Čevljarstvo

2835

Mavricij Pobeška preje Fr. Szantner

se priporočam cenj. občinstvu kakor tudi prejšnjim naročnikom in prosim še za nadaljnjo naklonjenost.

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 7/1.

Priporočam se cenj. damam in gospodom za kemično snajenje in barvanje oblačil.

BARVILNICA**A. WAGNER, Radovljica****SPREJEMNICA**

Ljubljana, Vošnjakova ulica 4

(za restavracijo „Novi svet“) pri krojaču

A. PREZELJ, Ljubljana

V krojačnici se na željo izvršujejo popravila.

Cene zmerno! Postrežba točna!

2931

KDOR HOČE

poceni trpežno oblačilo, naj kupi

pri trdku

I. MAČEK-LJUBLJANA

ALEKSANDROVA CESTA

12

Pozor!

Vseh vrst čevljev in nogavic

vse domače izdelke, dobite najceneje

pri A. LANIŠEK (poleg pošte v Kamniku)

Rad bi veliko prijateljev

3056

zato vabim vse, ki bi se radi pri nakupovanju svojih potrebščin počutili domače, da se oglasi v moji specialni trgovini barv, lakov, firneža itd., kjer boste res imeli občutek, da ste prišli k dobremu prijatelju, ki ne gleda samo na svoj dobiček, ampak tudi na Vaš dobrobit

„LUSTRA“ V. Laznik

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 12

(Poleg restavracije Novi svet)

CENJENE DAME!

2885

Eleganten prilagojen plašč ali sportni trenčkoat za pomlad najlažje izberete ter najceneje kupite pri

F. I. Goričar

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29

Poseben oddelek za damsko konfekcijo

„Vse gre v Ilirijo!“
Tudi midva morava!“

OBLAČILNICA „ILIRIJA“

Ljubljana, Mestni trg 17-I.

Pohištvo Vložke. Tapetništvo

3001

in dekoracije. Solidno in poceni, Vam nudi tapetnik

Novak v Mariboru

Slovenska ulica 24

Tvornica zrcal in
brasilnica stekla

A. Vrhovec

Ljubljana,

Za gradom štev. 9

(na koncu Streliške ulice)

Svetlolikalnica

2860

FRANC ŠIMENC

Ljubljana, Kolodvorska 8

Zastonj!

Vam ne morem dati nepremočljivih pokrival (ponjav) za konje in vozove, ampak po zelo nizki ceni!

Alojzij Grilc, Novo mesto

2840

Pri krompirju in pesi

se obrestuje uporaba nitrofoskal Ruše

100%**Brez vode ni črnega kruha**

Občinske in vaše vodovode, sanitarne naprave solidno in najceneje od trdke

H. BOČAK, Tržič -- telefon štev. 22**Svilene rute**

2883

največja izbira novih vzorcev, najnižje cene v manufakturni trgovini

I. PREAC

MARIBOR, GLAVNI TRG

Prijazno Vam priporočam svojo bogato zalogo

čevljev

vseh vrst od najfinjših do najnavadnejših. — Poizkusite prosim! Nudim Vam pravi domači, trpežni in lepi izdelek. Vsem čevljem sem tudi znatno znižal ceno. Zato Vas vljudo vabi

ANT. MOHORIČ, Jesenice

trgovca s čevlji in čevlj. potrebščinami

3062

Prva paro-brzotikalnica
JOSIP BOC
LJUBLJANA, Kolodvorska 6 (vis-a-vis hot. Strukelj)

2872
Edina v Ljubljani, ki Vam po par minutnem čakanju za 16 Din nudi specialno zlikano in očiščeno obleko. Ob enem priporočam svoj znani prvovrstni modni atelje, kjer si nabavite najboljše blago po zmernih cenah. — Ob nedeljah in praznikih odprto dopoldne.

2874
Vam so znižali plače mi smo znižali cene
Košir
Jesenice
na Gorenjskem

Kdor hoče dobro kavo piti, Mora le k meni priti. Dobi se tudi kava Hag, Katere pije lahko vsak.

Priporoča se
Josip Kobe
Novo mesto

1454
Potnikom in izletnikom se priporoča
Gosišna Vatikan
v Velikih Laščah
Lepe sobe za tujce, vodovod in kopalnica, električna luč, auto-garaža, prostorno dvorišče, hlev, senčnat vrt. Dobra cenena kuhinja.

2877
ČUJ!
Kedaj te obišče nesreča, ne veš! Veš pa, da je dobro zavarovanje Tvoj najboljši pomočnik, ki lajša gorje. — Takoj se danes piši na **VZAJEMNO ZAVAROVANICO**, glavno zastopstvo v Novem mestu, (ravnatelj Jos. Munda), da Te obišče po svojih zastopnikih. Ne odlašaj! Veliko se jih kesa — prepozno! Saj veš: smrt in požar sta zaveznika in hodita skupaj! Naša reklama je: solidnost in poštenost! Tvoje geslo bodi: svoji k svoji!

2920
Prodamo lokomobilo z generatorjem

Lokomobila je Lanz-ova s kondenzacijo ter ima normalno 100 k. s. učinka, 12 atm. pritiska, 215 obratov in je grajena za kuritev za drobni premog na stopničastih rešetkah. Napredaj je tudi zraven spadajoči generator za trofazni tok z učinkom 90 KVA in z napetostjo 400/230 voltov, 50 perijod, 1000 obratov s stikalno desko z reglerji in instrumenti. Nabava je zelo pripravna za kako električno centralo v večjem kraju. Podrobne podatke dobi kupec v uradu mestne elektrarne ljubljanske v Mestnem domu.

2864
HRANILNICA KMEČKIH OBČIN
LJUBLJANA, Miklošičeva 19 (Palača Vzajemne zavarovalnice)
Poštno-čkovni račun št. 10545
Telefon 22-83 Poštai predal 297

Edino pupilarno varen zavod kmečkih občin, kjer nalagajo tudi sodišča in občine denar nedoletnih, skrbilencev, preklicancev, ustanov, ubožnih in drugih javnih zakladov, varščin, zapuščin itd. — Hranilne vloge se obrestujejo najugodnejše, vezane vloge po dogovoru. Za varnost vlog jamči 19 večjih kmečkih občin ustanoviteljic z vsem premoženjem in vso davčno močjo. — Vložne knjižice vseh drugih denarnih zavodov sprejema hranilnica kot gotov denar in se obrestovanje ne prekine. Vse davke vlog plača zavod sam. — Špekulacija z vlogami izključena, ker je hranilnično poslovanje v smislu pravil pod nadzorstvom vlad. komisarja.

2855
Delavnica za precizno mehaniko
Telefon 2315 ~ Kongresni trg št. 4 ~ Pošt. ček. rač. 15972
Popravlja foto-aparate, daljnogleda, risalna orodja, brušenje risalnih peres. Specialna popravilnica računskih strojev in specialnih aparatov. Izdeluje po naročilu priprave in naprave za kakršnekoli aparature. Dela točno in po zmernih cenah.
IVAN BESENICAR, delavnica za precizno mehaniko, LJUBLJANA

„Sem tvojih misli!
Kar precej pojdiva!“

OBLAČILNICA „ILIRIJA“

Liubljana, Mestni trg 17-I.

Gourmet
vanilni sladkor
pecivni prašek

3055
Tea Import
Ljubljana
Večna pot 15
Telefon 26-26

2830
Kdo ugame. kaj se vse izdeluje in prodaja v veletrgovini in industriji
V. WEIXL, Maribor
Oglejte si izložbe in vedeli boste!

2970
Znana krasna graščina Straušnek
p. Gomilsko v Savinjski dolini

z moderno urejeno parno žago, z vsemi gospodarskimi poslopji in obsežnimi zemljišči se prodaja na javni dražbi dne 11. marca 1932 ob 10.30. uri pri Okrajnem sodišču Vransko, soba številka 5. Najmanjši ponudek 840.000.— dinarjev, vadij 141.800.— dinarjev.

2919
DAME Trajno ondulacijo za Veliko POZOR! noč po znižani ceni izvršuje damski salon J. POLANC Kopitarjeva ul. št. 1

HALO!
J-N-O-T-S-A-Z-A-C-I-N-L-A-P-S-A-N-R-E-D-O-M
Nagradna uganka
NAMRE-RAHRA-AMERPO-DIV-TNEŠ
HALO!

Vsak, kdor pravilno reši to uganko, dobi MODERNO SPALNICO ZASTONJ, poleg tega pa še brezplačno in poštne prosto KRASEN ALBUM MODERNE STANOVANJSKE OPREME. Rešitev naj se pošlje na gornji naslov do 30. t. m.

2875
Vsi tapetniški izdelki se dobijo po solidnih cenah pri
FRANC VAVPOTIC
tapetnik, Jesenice-Pužine
Sprejme tudi vsa popravila, spadajoča v to stroko.

Pevci, ki prekašajo
Riharda Tauberja
so harški kanarčki, ki si jih lahko nabavite pri gojitelju Piskar Alojz, Sv. Petra cesta 52.

2862
Umetne oči
izdelujemo točno po naravi za svoje paciente.
F. Ad. Müller Söhne, Wiesbaden, v Ljubljani, splošna bolnica, očesni oddelek od 10. do 12. marca 1932.

2963
ELEKTRO KONCESIONIRANO TEHNIČNO PODJETJE
HAUČEK FRAN
LJUBLJANA - SV. PETRA C. 5 - TELEFON 3424

3059
CARUELLE ROČNA SESALJKA
za vsako debelino do 80 metrov
ZAGREB MOŠINSKOVA 26

2968
Eno je vedno važno!

Kje kupujete? Naravno da pri „Julijani“! Prepričajte se tudi Vi, zakaj sledi damski in moški svet našemu sliču: Obiščite „Julijano“!

Atelje „JULIJANA“
Strojno vezanje, Rožna do. lina, cesta VIII. šte. 26

3054
ELEGANTNI GOSPOD
nosil samo okusno izdelano
OBLEKO PO MERI
od **J. KURILJ**
modni salon za gospode
Ljubljana, Stari trg 11/a

Le nikar segati

po tujih večkrat manjvrednih vezilih, ko pa imate doma v srcu Slovenije

atelje za ročna dela

ki z bogatimi in točnimi lahko konkurira z vsaki izdelki ročno in strojno vezilsko stroje.

členjene dame, obrnite se zanesljivo na

atelje M. Leitgab Ljubljana, Jurčičev trg 3

3063
MEDI!!!
Ajdov med za polico, kg Din 13.—. Garantirani čebelni pitaneec kg Din 13.—. Razpošilja se v škafih oz. se pločevinasta posoda posodi. Najfinejši cvetlični namizni med, po pošti 5 kg Din 90.— franko. Pri večjem odjemu cene pisмено.
A. MAČEK
čebelarstvo — VRHNIKA

2878
Splošno čevljarstvo
Jože Mokorel
Ljubljana
Mirje št. 4

Čevlje po meri in želji po najnižji ceni, ročno delo. Popravila vsakovrstna po najnižjih cenah.

MARIBOR GLAVNI TRG 2

VESELJE

Vam napravi nova OBLEKA, ako ni predraga in je lepa. Pa tudi ČEVLJE, SRAJCO, kravate in KLOBUK, treba primerno pa dober kup. Vse to pa v veliki izbiri in najceneje dobite v konfekciji:

JAKOB LAH, MARIBOR

Moške obleke á Din 190.—, 240.—, 290.— do 750.—
Otroške obleke á Din 110.— do 240.—
Čevlji: moški, nizki elegantni á 120.— i. t. d.
„ damski, „ 96.—, 115.—, 135.— i. t. d.
Nogavice, damske svilene 34.—, 18.—, 10.—
„ „ flor 12.—, 16.—, 20.— i. t. d.
„ „ moške 4.—, 7.—, 9.—, 12.— i. t. d.

OGLEJTE SI ZALOGO IN PREPRICAJTE SE!

2880

CENE, KI ODGOVARJAJO ČASU!

Čevlji

Otroški zbiti	Din 22'—
Otroški šivani	" 40'—
Deški od št. 36-39 iz boksa	" 100'—
Moški, amer. oblike iz boksa	" 125'—
Moški nizki, rujavi in črni, šivani	" 115'—
Moški visoki, ruj. in šivani, črni	" 150'—

Nogavice

Moške Din 3 75, 4 75, 6'—, 9'—, 12'—
Ženske flor Din 7 75, 8 50
Ženske svilene Din 12'—
Ženske flor Din 13'—, 14'—, 15'—, 18'—
Ženske iz Bemberg svile Din 25'—
Otroške od Din 4'— naprej

Čevlji

Damski z zaponko in zadrgo Din 95'—
Damski z leseno peto " 110'—
Damski Top-barve z leseno peto " 120'—
Damski v modnih barvah, z leseno ali usnjato peto " 135'—
Domači čevlji usnjati " 40'—

Mestni trg 26 **Ant. Krisper, Ljubljana** Stritarjeva 1-3

Najvarnejše in najboljše naložite svoj denar pri

Ljudski posojilnici

reg. zadr. z n. z. V Celju reg. zadr. z n. z.

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra c. in Vodnikove ul.

Stanje hranilnih vlog znaša nad 100.000.000 dinarjev

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji. — Za hranilne vloge imamo poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja ob priliki izgube našega nad vse ljubljenega sina, gospoda

Franca Megliča

izrekamo tem potom najlepšo zahvalo! Posebno pa smo še dolžni izreči zahvalo pred duhovščini za spremstvo, gospodični Milki in Tilki iz župnišča sv. Jakoba za točna poročila o njegovi bolezni, č. sestri Renati iz otroške bolnišnice za veliko skrb in postrežbo med boleznijo, g. učitelju Klementu s Sv. Ane za udeležbo z otroci pri pogrebu, Društvu sv. Jožefa v Trzinu, pevcem za ganljivo petje in godbi za pretresljive žalostinke, kakor tudi vsem sosedom in prijateljem, ki so se v tako velikem številu udeležili prežalostnega pogreba. Naj vsem Bog plača!

Sv. Ana pri Trzinu, dne 28. februarja 1932.

Zaljubljeni starši
Jožef in Silvestra Ahačič.

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebrno pri svetovnoznanih urarskih

H. SUTTNER LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Sveci.

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.

Velika zaloga ur z znameniti Glashütte, J. W. C.

Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahteva te veliki ilustrirani cenik zasloni in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

Rentabi no podjetje za strokovnjača!

Kavarna in restavracija z vsem inventarjem, na morju, z veliko teraso, v najlepši dalmatinski rivieri, mnogo obiskovana od domačinov in tujcev se odda 40 modernih sob obdrži lastnik zase Naslov v upravitelstvu »Slovenca« pod števil. 2109

Gordka F. I. Goričar, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 29 2140

naznanja, da je cene našem blagu znatno znižala. n. pr.: Platno za kapne, prvovrstne, široke 180 cm. 24 Din, platno za rjuhe, dvojna šir. od 15. najboljše 24 Din, šifoni od 7.50 naprej, najboljši 11.50 Din, bela kontenina za perilo od 6.50 naprej, najboljša 10 Din, rujava kontenina od 5.50 naprej, najboljša 9 Din. Barvasto blago za damsko perilo od 9 Din naprej. Enako so znižane cene tudi oxfordom, cečirjem, kambriku in sploh vsemu bombaž. blagu.

KAVARNA - RESTAVRACIJA »PROMENADA« Maribor, Krčevina, Tomšičev drevored, odprta do 2 jutraj. Radio koncert, točna in cenena postrežba prvovrstna vina, vedno gorla jedila. Se priporoča MAHAJNC.

Mesec nizkih cen

Kje? V Prešernovi ulici 54 (poleg kavarne Slon)

se prodaja za velikonočno sezono raznovrstno pomladansko manufakturno blago po neverjetno nizkih cenah — in sicer:

Blago za moške obleke in površnike, češko in angleško

30 % do 40 % ceneje

Blago za damske plašče, obleke, svile za obleke, pralne svile, šifoni, cečirji, svile za perilo, platno za rjuhe, gradl za žimnice, odeje, moške srajce, moške in damske nogavice, žepni robci itd.

20 % do 30 % ceneje

Vse blago je sveže, direktno iz najboljših tovarn. Izkoristite pogodno priliko, gotovo se Vam izplača! Ogled neobvezen! Prepričajte se!

Prešernova ulica 54 Josip Ivančič

Vzajemna zavarovalnica

Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje Palača Ljudske posojilnice, Zagreb Staro-čičev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI puka 22, Beograd, Poincareova 2

Naprodaj lepo arondirano posestvo

pri Zalcu v Savinjski dolini v izmeri 9 ha 74 a 57 m². Lepa stanovanjska hiša in veliko, lepo gospodarsko poslopje. Plača se lahko tudi s hranilno knjigo denarnih zavodov. — Vpraša se pri upravi »Slovenca« v Ljubljani pod števil. 2746.

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz mlinarice Forčacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000'—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Sibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000'—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu